

د افغانستان انتقالي اسلامي دولت

د عدلي وزارت

رسمي جریده

لومړی ټوک

د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت د جمهور رئیس فرمانونه

او

د افغانستان بانک قانون

در این شماره :

- ۱- فرمان شماره (۸۶) مؤرخ ۱۳۸۲/۸/۲۰ رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره ثبت نام رأی دهندگان برای انتخابات سال ۱۳۸۳ صفحه (۱).
- ۲- فرمان شماره (۱۱۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۹ رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره اساسات برگزاری انتخابات در دوره انتقالی صفحه (۱۹).
- ۳- فرمان شماره (۶۲) مؤرخ ۱۳۸۲/۶/۲۷ رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان در باره انفاذ قانون د افغانستان بانک صفحه (۲۹).

د امتیاز خاوند : د عدلی وزارت
مسوول چلوونکی : شاه جهان : "بېگزاد"
مرستیال : نور علم

رسمي جریده

۱

د ۱۳۸۳ کال د ټاکنو لپاره د

رأیې ورکوونکو نوم د ثبتونې

په باب، د افغانستان دانتقالي

اسلامي دولت درئيس

فرمان

ګڼه : (۸۶)

نېټه : ۱۳۸۲/۸/۲۰

د ښ موافقه لیکونه په ۱۳۸۳ کال کې

د آزادو ټاکنو په دایرېدو تآکید

کوي. دملګرو ملتو دامنیت شوري د

پربکره لیکونو په ترڅ کې د ښ موافقه

لیکونه تآید او دملګرو ملتو د

مرستو دفتر (یوناما) یې دملګرو ملتو د

مسؤولیتونو دتطبيق په خاطر چې د ښ په

موافقه لیکونو کې اټکل

شویدی، تأسیس کړنځه پر دې د آزادو

ټاکنو د دایرېدو لپاره د ښ موافقه

لیکونو او اضطراري لویې جرګې د

فیصلو، داساسي قانون، دټاکنو د

مؤقت کمېسیون او ګډو دفتر د جوړولو

فرمان

رئيس دولت انتقالي اسلامي

افغانستان درباره ثبت

نام رأی دهندگان برای

انتخابات سال ۱۳۸۳

شماره : (۸۶)

تاریخ : ۱۳۸۲/۸/۲۰

موافقتنامه های ښ به برگزاری

انتخابات آزاد در سال ۱۳۸۳ تآکید

مینماید. شورای امنیت ملل متحدې

قطعنامه های موافقتنامه های ښ راتآید

و دفتر کمک های ملل

متحد (یوناما) راجهت تطبيق مسؤولیت

های ملل متحد که در موافقتنامه های

ښ پیشینی شده است، تأسیس نمود

ښابر آن برای تدویر

انتخابات آزاد مطابق به موافقتنامه های

ښ و فیصله های لویه جرګه

اضطراري قانون اساسي،

فرامین رئیس دولت افغانستان

درباره ایجاد کمیسیون موقت و دفتر مشترک انتخابات، مراتب ذیل برای ثبت نام رأی دهندگان انتخابات سال ۱۳۸۳ منظور است :

احکام عمومی

ماده اول :

اهداف :

این فرمان برای ثبت نام رأی-دهندگان در انتخابات سال ۱۳۸۳ صادر میگردد و بنام فرمان ثبت نام رأی دهندگان یاد میشود .

ماده دوم :

تشریح :

درین فرمان اصطلاحات ذیل تا زمانی که معانی مغایر آن ظاهر نگردد، دارای معانی

ذیل است :

- "شخص افغان" شخصیکه به اساس قوانین نافذه افغانستان بحیث

په باب دافغانستان ددولت درنیس دفرمانونو مطابق د ۱۳۸۳ کال دټاکنو درآپي ورکوونکو دنوم ثبتوني په غرض لاندې مراتب منظور دي :

عمومي حکمونه

لومړۍ ماده :

هدفونه :

دغه فرمان د ۱۳۸۳ کال په ټاکنو کې درآپي ورکوونکو دنوم ثبتوني لپاره صادرېږي او درآپي ورکوونکو دنوم ثبتوني دفرمان په نوم یادېږي .

دوهمه ماده :

تشریح :

په دغه فرمان کې لاندې اصطلاحات ترهغه وخته پورې چې مغایرې معناګانې یې نه وي څرګندې شوې، دلاندنیو معناوو

لرونکي دي :

- "افغان شخص" هغه شخص چې دافغانستان دنافذو قوانینو پربنسټ،

رسمي جریده

۳

دافغان په توگه پېژندل کېږي .

- "د نوم ثبتونې برنامه" د شرایطو لرونکو رایې ورکوونکو د نوم ثبتونې له مرحلې څخه عبارت ده چې د ټاکنو د چمتووالي په منظور ترسره کېږي "د رایې ورکولو د عمومي حق" د اصل په هکله د معلوماتو د خپرولو لپاره مدني او زد کړه ایزې بنسټونې، د نوم ثبتونې مرحله او د ټاکنو بهیر هم پدې برنامه کې شامل دي .

- "د ټاکنو د عمومي رئیس" هغه شخص چې د ټاکنو د عمومي رئیس په توگه د (یوناما) د دفتر لخوا ټاکل کېږي .

- "عامه خبرتیا" هر هغه خبرتیا چې د نوم ثبتونې په باب د ټلويزیون، راډیو او نورو خپرونو له لارې ابلاغېږي .

- "د اوسېدنې ځای" د افغانستان په یوه ولایت کې یو ځای چې نوم ثبتونې غوښتونکی هغه دخپلې اوسېدنې

ځای بولي .

افغان شناخته میشود .

- "برنامه ثبت نام" عبارت از مرحله ثبت نام رأی دهندگان واجد شرایط است که به منظور آمادگی برای انتخابات براه انداخته میشود. تعلیمات مدنی و آموزشی جهت اشاعه معلومات درباره اصل "حق عمومی رأی دهی" مرحله ثبت نام و جریان انتخابات نیز شامل این برنامه میباشد .

- "رئیس عمومی انتخابات" شخصیکه منحیث رئیس عمومی انتخابات توسط دفتر (یوناما) تعیین میشود .

- "آگاهی عامه" هر آگاهی ایکه از طریق ټلويزیون، اخبار، راډیو و سایر نشرات در مورد ثبت نام ابلاغ میگردد .

- "محل اقامت" محلی دریکې از ولایات افغانستان که متقاضی ثبت نام آنرا منحیث محل سکونت خویش میداند .

رسمي جریده

۴

اداره رهبری پروسه

د نوم ثبتوني دپروسي

ثبت نام

دلاربنودني (رهبري) اداره

ماده سوم :

درېمه ماده :

صلاحيت رهبري :

درهبري واک :

بتاسي از توافقنامه بن، دفتر يوناما امور ثبت نام راي دهندگان را تحت نظارت دفتر مشترک انتخابات که طی فرمان مؤرخ (۴) اسد ۱۳۸۲ (۲۶ جولای ۲۰۰۳) تاسيس گرديده است، انجام دهد :

دبن دموافقه ليک له مخي، ديوناما دفتر دې درايي ورکوونکودنوم ثبتوني چاري دټاکنو دکليد دفتر تر خارني لاندې چې د ۱۳۸۲ د زمري د (۴) نېټې (۲۰۰۳ د جولای ۲۶) په فرمان جوړ شوی دی، ترسره کړي :

ماده چهارم :

خلورمه ماده :

صلاحيت های دفتر مشترک انتخابات :
۱- دفتر مشترک انتخابات صلاحيت دارد دستورالعمل و آگامی ها را بمنظور تحقق اهداف این فرمان معين نمايد .

دټاکنو دکليد دفتر واکونه :

۱- دټاکنو دکليد دفتر واک لري ددې فرمان ده دستورالعمل تحقق په منظور، دستورالعمل او خبرتياوې وټاکي .

۲- دفتر مشترک انتخابات ميتواند صلاحيت های خویش را که توسط این فرمان و يا توسط دستورالعمل

۲- دټاکنو دکليد دفتر کولای شي خپل واکونه چې ددې فرمان ياد هغه دستورالعمل اولاربنود په واسطه چې

رسمي جریده

ه

ورهنمودی که به تأسی ازین فرمان صادر شده باشد، از طریق دارالانشای آن اداره عملی نماید .
۳- کارمندانیکه توسط کمیسیون مؤقت انتخابات جهت اجرای ثبت نام رأی دهندگان موظف میگردند، تحت اداره روزانه دارالانشای دفتر مشترک انتخابات قرار داشته و از اجراءات خویش نزد دارالانشاء پاسخده میباشند .

ماده پنجم :

اجرای ثبت نام رأی دهندگان :

شهرت افغانهای که براساس ثبت نام و طبق احکام قانون انتخابات حق رأی دهی را در انتخابات سال ۱۳۸۳ دارند، ثبت میگردد .

۲- جهت آمادگی برای ثبت نام و غرض اشاعه معلومات درباره حق

ددي فرمان له مخي صادر شوي وي دهغي ادارې د دارالانشاء له لارې عملي كړي .
هغه كاركوونكي چې دټاكنود مؤقت كميسيون خوا درايې وركوونكو دنوم ثبتوني لپاره مؤظف كېږي، دټاكنو دگډو دفتر ددارالانشاء ترورخني ادارې لاندې دي اوله خپلو اجراءاتو څخه د دارالانشاء په وړاندې ځواب وركوونكي دي .

پنځمه ماده :

درایې وركوونكو دنوم ثبتوني ترسره كول :

۱- دهغو افغانانو شهرت چې دنوم ثبتوني پر بنسټ اود ټاكنودقانون دحكمونو مطابق، د۱۳۸۳ كال په ټاكنو كې درايې وركولو حق لري، ثبتېږي .

۲- دنوم ثبتوني لپاره دچمتووالي اود رايې وركولو دعمومي حق په هكله

عمومي رأی دهی، برنامه های تعلیمات مدنی، آموزشی، انتخاباتی اجرا گردد. دفتر مشترک انتخابات میتواند طبق دستورالعمل معین به مؤسسات غیر دولتی اجازه دهد تا در اجرای پروگرامهای تعلیمات مدنی و آموزشی سهم گیرند.

۳- دفتر مشترک انتخابات تاریخ ثبت نام رأی دهندگان را تعیین و از طریق وسایل ارتباط جمعی اعلان نماید.

۴- دارالانشای اداره مؤقت انتخابات افغانستان، محلات و برنامه سفر تیم های مامورین ثبت نام رأی دهندگان را تعیین و اعلان نماید.

۵- برای مراجعین و ثبت نام کنندگان اناث واجد شرایط ثبت نام، محلات جداگانه با مردان در نظر گرفته شود.

دمعلوماتو دخپړولو په غرض دې، دمدني ښوونوزده كړه ايزې، ټاكنيزې برنامې ترسره شي. دټاكنو كډه دفتر كولاى شي دټاكني دستورالعمل مطابق، غير دولتي موسسو ته اجازه وركړي ترڅو دمدني ښوونوزده كړه ايزو پروگرامونوپه اجراء كې برخه واخلي.

۳- دټاكنو كډه دفتر دې درايې وركوونكو دنوم ثبتونې نېټه وټاكي او د ډله ايزو رسنيوله لارې دې اعلان كړي.

۴- دافغانستان دټاكنو دمؤقتې ادارې دارالانشاء دې، د رايې وركوونكو دنوم ثبتونې دمامورينو دتيمونو دسفر برنامه وټاكي او اعلان دې كړي.

۵- دنوم ثبتونې دشرایطو لرونكو ښځينه مراجعينو او نوم ثبتوونكو لپاره دې له نارينه وو څخه جلا ځايونه په پام كې ونيول شي.

رسمي جریده

۷

۶- در صورتیکه دفتر مشترک انتخابات برای اجرای ثبت نام رأی دهندگان مهاجر در خارج از کشور امکانات مساعد بداند، قبل از اجرای ثبت نام، از آن کشورها اجازه اجرای ثبت نام افغانپای واجد شرایط اخذ گردد.

ماده ششم :

مسئولین دولتی و نمایندگان محلی مردم باید در جریان ثبت نام رأی دهندگان با اشخاصیکه در ثبت نام مسئولیت دارند، همکاری نمایند.

ثبت نام رأی دهندگان

ماده هفتم :

شرایط ثبت نام :

هر فرد افغان که سن (۱۸) سال و یا بیشتر از آنرا الی تاریخی که از طرف دفتر مشترک انتخابات

۶- په هغه صورت کې چې دټاکنو ګډه دفتر د مهاجرو رأیې ورکوونکو دنوم ثبتونې داجراء لپاره له هېواد څخه بهر امکانات مساعد وګڼي، دنوم له ثبتونې دمخه دې له هغو هېوادونو څخه د شرایطو لرونکو افغانانو دنوم ثبتونې داجراء اجازه واخیستل شي.

شپږمه ماده :

دولتي مسئولین او دخلکوسیمه- ایزاستازي باید درآیې ورکوونکو دنوم ثبتونې په بهیر کې، له هغو اشخاصو سره چې دنوم په ثبتولو کې مسئولیت لري، همکاري وکړي.

درآیې ورکوونکو نوم ثبتونه

اوومه ماده :

دنوم ثبتونې شرایط :

هر افغان فرد چې (۱۸) کلنی یا له هغه څخه زیات سن یې ترهغې نېټې پورې چې دټاکنو د ګډه دفتر له لوري

اعلان میشود، تکمیل نموده باشد،
با در نظر داشت مفاد این فرمان
منحیث یک رأی دهنده حق ثبت
نام را دارا میباشد.

ماده هشتم :

تقاضاء ثبت نام :

هر شخص واجد شرایط که خواهان
ثبت نام باشد، شخصاً نزد تیم
ثبت نام مراجعه نموده،
طبق دستورالعمل دفتر مشترک
انتخابات بحیث رأی دهنده،
تقاضای ثبت نام خود را
بعمل آورد.

ماده نهم :

ثبت نام تقاضاء کننده :

به تمام افرادی که بتأسی از این فرمان
منحیث رأی دهندگان شناخته
میشوند، کارتهای ثبت نام رأی-
دهندگان توزیع میشود، مشخصات
کارت متذکره از جانب دفتر.

اعلانیه‌ری بشپړکړی وي، ددې
فرمان دمفادله په پام کې
نیولوسره، دیوه رایه ورکوونکي په
توگه دنوم ثبتولودحق لرونکی دی .

اتمہ ماده :

دنوم ثبتونې غوښتنه :

دشرایطو لرونکی هر شخص چې
دنوم ثبتولو غوښتونکی وي، شخصاً
دې دنوم ثبتونې ټیم ته مراجعه
وکړي، دټاکنو دگډه دفترله
دستورالعمل سره سم دې درایې
ورکوونکي په توگه دخپل نوم
دثبتولو غوښتنه وکړي .

نهمه ماده :

دغوښتونکي دنوم ثبتول :

ټولو هغو افرادو ته چې ددې فرمان له مخې
درایې ورکوونکوپه توگه پیژندل
کېږي، درایې ورکوونکودنوم
ثبتونې کارتونه ورکول کېږي، دنوموړي
کارت ځانکړنې (مشخصات) دټاکنو

رسمي جریده

۹

دګډ دفتر له لوري تثبیتېږي .

مشترک انتخابات تثبیت میګرډد .

لسمه ماده :

ماده دهم :

دشکایت حق :

حق شکایت :

هر فرد چې غوښتنه یې درایې

هر فردیکه تقاضایش مبنی بر ثبت

ورکونکي په توګه دنوم ثبتونې

نام منحیث رأی دهنده رد شود،

لپاره ردشي حق لري دخپلې

حق دارد درمقابل رد تقاضای

غوښتنې دردپه مقابل کې، دهغو

خویش، طبق که شرایط وطریقه

شرایطو او طریقي مطابق چې دټاکنو

که از جانب دفتر مشترک

دګډ دفترخواوضع اودعامې خبرتیا

انتخابات وضع وذریعه آگاهی عامه

په ذریعه خپرېږي، شکایت وکړي .

نشر میګرډد، شکایت کند .

یوولسمه ماده :

ماده یازدهم :

دسندونو استول :

فرستادن اسناد :

درأبې ورکونکو دنوم ثبتونې ټول

تمام اسنادحاوی ثبت نام رأی-

سندونه چې ددې فرمان مطابق

دهندگان طبقه این فرمان جمع آوری

راټولېږي، باید هر څومره ژر دټاکنو

میشود، باید هرچه زوردرتر به رئیس

عمومي رئیس ته واستول شي .

عمومی انتخابات فرستاده شود .

څارونکي او مبصرین

نظارت کنندگان ومبصرین

دوولسمه ماده :

ماده دوازدهم :

څارونکي کمیټي :

کمیته های نظارت کننده :

دټاکنوګډ دفتر کولای شي په سیمه

دفتر مشترک انتخابات میتواند

به ایجاد کمیته های نظارت کننده در محل موافقه نماید، کمیته های مذکور میتوانند از عملیه ثبت نام رأی دهندگان نظارت نمایند و در مورد آنعده اشخاصیکه طبق ماده (هفتم) واجد شرایط ثبت نام نباشد، حین تقاضای آنها برای ثبت نام، مسؤولین ثبت نام را در جریان قرار دهند.

ماده سیزدهم :

مشارکت احزاب سیاسی :

۱- احزاب سیاسی ایکه در وزارت عدلیه دولت افغانستان ثبت گردیده باشند، حق دارند از طریق نمایندگان محلی خود مطابق شرایطی که از طرف دفتر مشترک انتخابات نشر میشود، از جریان ثبت نام رأی-دهندگان همان محل نظارت کنند. بدین منظور دفتر

(محل) کپی دخواستونکو کمیته به جوړولو موافقه و کړي، نوموړې کمیته کولای شي درآیې ورکوونکو دنوم ثبتونې د عملیې څارنه وکړي او دهغه شمېر اشخاصو په مورد کې چې (اوومې) مادې مطابق، دنوم ثبتونې د شرایطو لرونکي نه وي، دنوم ثبتونې لپاره دهغوی دغوښتنې په وخت کې د ثبتونې مسؤولین په جریان خبر کړي.

دیارلسمه ماده :

دسیاسي گوندونو گډون (مشارکت):

۱- هغه سیاسي گوندونه چې د افغانستان دولت د عدلیې په وزارت کې ثبت شوي وي، حق لري د خپلو سیمه ایزو استازو لسه لارې، د هغو شرایطو مطابق چې د ټاکنود گډون دفتر لخوا خپرېږي، د هماغې سیمې درآیې ورکوونکو د نوم ثبتونې له بهیر څخه څارنه

مشترک انتخابات تاریخ
آغاز و ختم پذیرش
درخواست های احزاب سیاسی
راجیهت مشارکت در
پروسه ثبت نام تعیین و
اعلان می نماید .

۲- آنده احزاب سیاسی که اجازه
مشارکت در پروسه ثبت نام را
حاصل نموده باشند، حق دارند،
در صورت عدم رعایت ماده هفتم
و شرایط ثبت نام مطابق
طرز العملی که از جانب
دفتر مشترک انتخابات به
آگاهی عامه رسانیده میشود،
اعتراض نمایند .

ماده چهاردهم :

مشارکت نظارت کنندگان :

دفتر مشترک انتخابات میتواند
سازمانهای داخلی و خارجی را
اجازه دهد تا در جریان ثبت نام
رای دهندگان مطابق طرز العملی

و کپی، ددی منظور لپاره
دپاکنو گد دفتر، دنوم
ثبتونی په پروسه کپی دگاپون په
غرض، دسیاسی گوندونو
دغوبنتلیکونو دمنلو دپیل او پای
نېته ټاکي او اعلانی یې .

۲- هغه شمېر سیاسی گوندونه چې
دنوم ثبتونی په پروسه کپی یې
دگاپون اجازه ترلاسه کړې
وي، حق لري دهغې کړنلارې
مطابق چې دپاکنو دگد دفتر لخوا
عامې خبرتیا ته رسول کېږي، د
اوومې مادې اونوم ثبتونی د
شرایطو دنه رعایت په صورت کې،
اعتراض وکړي .

خوارلسمه ماده :

دخارونکو گاپون :

دپاکنو گد دفتر کولای شي
کورنیواو بهرنیو سازمانونو ته اجازه
ورکړي ترڅو دهغې کړنلارې
مطابق چې دهغې ادارې لخوا عامې

که از طرف آن اداره به آگاهی عامه رسانیده میشود، منحیث نظارت کنندگان اشتراک نمایند.

لست های ابتدائی ونهایی

رأی دهندگان

ماده پانزدهم :

لست های ابتدائی رأی

دهندگان :

رئیس عمومی انتخابات لست- های ابتدائی رأی دهندگان هر ولایت راجمع آوری نماید. این لست ها از طرف دفتر مشترک انتخابات به شکل معین در اوقات و محلاتی که ذریعه آگاهی عامه تعیین و اعلان میشود، به نشر میرسد.

ماده شانزدهم :

تقاضای شمولیت نام

در لست ابتدائی :

در صورتیکه یک رأی دهنده ثبت شده کارت معتبر ثبت نام را بدست

خبرتیاته رسول کبری، درآیې ورکوونکو دنوم ثبتونې په بهیر کې د څارونکو په توګه ګاپون وکړي .

درآیې ورکوونکو لومړني او

وروستني لستونه

پنځلسمه ماده :

درآیې ورکوونکو لومړني

لستونه :

د ټاکنو عمومي رئیس دې دهر ولایت درآیې ورکوونکو لومړني لستونه راټول کړي، دغه لستونه د ټاکنو د ګډ دفتر ځواپه ټاکلي شکل، په هغو وختونو او ځایونو کې چې د عامې خبرتیا په ذریعه ټاکل او اعلانېږي، خپریږي .

شپاړسمه ماده :

په لومړني لست کې دنوم

د شاملولو غوښتنه :

په هغه صورت کې چې یو ثبت شوی رایه ورکوونکی، دنوم ثبتونې

داشته باشد اما نام
موصوف درلست ابتدائی
رای دهندگان درج نشده
باشد، حق دارد متقاضی شمولیت
نام خویش درلست ابتدائی
رای دهندگان شود .

ماده هفدهم :

حق اعتراض بر موجودیت
نام یک شخص درلست ثبت
رای دهندگان:

هر رای دهنده ثبت شده حق دارد
بر موجودیت نام یک فرد ثبت شده
دیگر درلست رای دهندگان مبنی
براینکه رای دهنده دومی فاقد
شرایط رای دهی مطابق ماده
(هفتم) میباشد، و یا بدلیل اینکه
نام او درلست ابتدائی بیشتر
از یکبار درج گردیده است،
اعتراض نماید، این حق اعتراض
مطابق شرایطیکه از طرف دفتر

معتبر کارت په لاس کې ولري خو
نوم يې درايې ورکونکو په نومرني
لست کې درج شوی نه وي، حق
لري درايې ورکونکو په لومرني
لست کې دخپل نوم دشاملولو
غوښتونکی شي .

اوولسمه ماده :

درايې ورکونکو دنوم ثبتوني په
لست کې ديوه شخص دنوم
پرموجودیت داعترض حق :

هر ثبت شوی رایه ورکونکی حق
لري، درايه ورکونکو په لست کې د
يوه بل ثبت شوي فرد دنوم پر
موجودیت باندې لدې امله چې
دوه یم رایه ورکونکی (اوومې) مادې
مطابق درايې ورکولودشرایطونه
لرونکی دی یا پدې دلیل چې دهغه
نوم په لومرني لست کې له يو ځل
څخه زیات درج شوی دی، اعتراض
وکړي ، داعترض دغه حق دهغو

مشترک انتخابات نشر میشود،
عمورت میگیرد .
ماده هجدهم :

صلاحیت فسخ ثبت نام :

رئیس عمومی انتخابات میتواند
قبل از نشر لست نهائی رأی
دهندگان، در صورتیکه لست
ثبت نام براساس شواهد
مؤثق مشکوک بنظر برسد،
تجدید نظر نماید. اگر رئیس
عمومی انتخابات به
فسخ لست ثبت نام مذکور
تصمیم بگیرد، حکم اصلاح
لست و یا بطلان کارت ثبت نام را
صادر می نماید.

ماده نهم :

تسلیم دهی و نشر لست های
نهائی رأی دهندگان :

دفتر مشترک انتخابات بعد از
فیصله درمورد تمام اعتراضات

شرایطو مطابق چي دٲاکنودگه
دفتر لخواخپربري، صورت مومي .

اتلسمه ماده :

دنوم ثبتونې دفسخ واک :

دٲاکنو عمومي رئیس کولای شي
درأبي ورکونکو د وروستني لست
له خپرولو دمخه په هغه صورت
کې چې دنوم ثبتونې لست دمؤثقو
شواهدو براساس مشکوک په نظر
راشي، نوې کتنه وکړي، که
دٲاکنو عمومي رئیس دنوم ثبتونې
دنوموړي لست دفسخ کولو
تصميم ونيسي، دلست داصلاح
کولو اويادنوم ثبتونې دکارت
دبطلان حکم صادر وي .

نولسمه ماده :

درأبي ورکونکو د وروستنيو

لستونو تسليمول او خپرول :

دٲاکنو گډ دفتر تردې فرمان
لاندي د منلو وړٲولو اعتراضونو او

وشکایات قابل پذیرش
تحت این فرمان و بعد
از بررسی تمام اسناد
مربوطه و معلومات دیگر،
لست نهائی رأی دهندگان
را براساس لست های
ابتدائی و اصلاحات لازمی
که طبق این فرمان
در آن صورت گرفته،
تهیه و به کمیسیون
دائمی انتخابات افغانستان
تسلیم میدهد.

احکام متفرقه

ماده بیستم :

شکایات و بررسی ها :

دفتر مشترک انتخابات شرایط
و طرز العمل های سمع شکایات،
تحقیق و مسائل دیگر مربوط به
پروسه ثبت نام، بشمول بی نظمی
های احتمالی را ذریعه آگاهی عامه
اعلان می نماید.

شکایتونو په برخه کې تر
پریکړې او د ټولو مربوطو
سندونو له غوراو نورو
معلوماتو وروسته، درآیې
ورکوونکو وروستی لست،
د لومړنیو لستونو او
لازمي اصلاحاتو پر اساس
چې ددې فرمان مطابق یې
په هغه کې صورت موندلی
دی برابروي او دافغانستان
دټاکنو دایمي کمیسیون
ته یې تسلیموي.

متفرقه حکمونه

شلمه ماده :

شکایتونه او غورونې :

د ټاکنو کله دفتر دنوم ثبتونې په
پروسې پورې د مربوطو شکایتونو
داورېدو، تحقیق او احتمالي
بې نظمیو په شمول دنورو مسئلو
شرایط او طرز العملونه، دعامي
خبرتیا په ذریعه اعلانوي.

یوویشتمه ماده :

سرغړونې او جریمې :

د ټاکنو ګډ دفتر واک لري هغه عملونه چې تردې فرمان لاندې سرغړونې ګڼل کېږي، په ګوته (مشخصې) کړي، عامې خبرتیا ته یې ورسوي. همدارنگه د ټاکنو ګډ دفتر واک لري سرغړونکي افراد او سازمانونه مشخص کړي، هغو ته خبر داری ورکړي. د ټاکنو ګډ دفتر د بېرني ارزونې په غرض د سرغړونو مدلل موارد د افغانستان په دولت پورې مربوطو مقاماتو ته وړاندې کوي .

دوه ویشتمه ماده :

د معلوماتو خوندي کول اوساتنه: له هغو شخصي معلوماتو څخه چې درايې ورکونکو دنوم ثبتونې په ترڅ کې راټولېږي، یوازې درايې ورکونکو د وروستني لست په

ماده بیست ویکم :

تخطی ها و جریمه ها :

دفتر مشترک انتخابات صلاحیت دارد اعمالی را که تحت این فرمان تخلفات شناخته میشوند، مشخص ساخته به آگاهی عامه برساند. همچنان دفتر مشترک انتخابات صلاحیت دارد افراد و سازمانهای مختلف را مشخص ساخته به آنها هشدار دهد. دفتر مشترک انتخابات موارد مدلل تخلفات را غرض ارزیابی عاجل به مقامات مربوط دولت افغانستان ارائه می نماید .

ماده بیست و دوم :

حفاظت و نگهداری معلومات : از معلومات شخصی ای که در طی ثبت نام رأی دهندگان جمع آوری میشود، فقط بمنظور تهیه لست نهائی

برابرو لو کي گته اخیستل کبړي .

در ویشتمه ماده :

امنیت :

د کورنیو چارو وزارت دې د ټاکنو له کبله دفتر سره په سلا د رایې ورکونکو دنوم ثبتونې په بهیر کې د ټولو گډون کوونکو لپاره لازم امنیت تامین کړي. د کورنیو چارو وزیر دې له وزارتونو او ذید خلو ادارو سره په سلا دنوم ثبتونې په مرحله کې د امنیت په تامینولو کې له پولیسو سره د همکاری لپاره دملي اردو او ملي امنیت د قوتونو د جلیولو په هکله اقدام وکړي، دملي دفاع وزارت او د ملي امنیت عمومي ریاست دې د کورنیو چارو د وزیر د غوښتنې مطابق د نوم ثبتونې

رای دهندگان استفاده میگردد .

ماده بیست و سوم :

امنیت :

وزارت داخله با مشوره دفتر مشترک انتخابات، امنیت لازم را برای تمام اشتراک کنندگان در جریان ثبت نام رای دهندگان تامین نماید، وزیر داخله با مشوره با وزارتها و ادارات ذیدخل در مورد جلب قوت ها از اردوی ملی و امنیت ملی جهت همکاری با پولیس در تامین امنیت مرحله ثبت نام اقدام نماید، وزارت دفاع و ریاست عمومي امنیت ملی طبق مطالبه وزیر امور داخله درباره تامین امنیت

رسمي جريده

۱۸

مرحله ثبت نام
همکاری نمایند.

دوره دامنیت دتأمين په اړه،
همکاری وکړي.

ومن الله توفيق

حامد کرزی

رئيس دولت انتقالی اسلامي

افغانستان

ومن الله توفيق

حامد کرزی

دافغانستان دانتقالي اسلامي

دولت رئيس

رسمي جریده

۱۹

په انتقالی دوره کې د ټاکنو د
دایرولو د اساساتو په باره کې،
د افغانستان د انتقالی
اسلامي دولت د رئیس
فرمان

فرمان
رئیس دولت انتقالی
اسلامي افغانستان در باره
اساسات برگزاري
انتخابات در دوره انتقالی

ګڼه : (۱۱۰)

نېټه : ۱۳۸۲/۱۱/۲۹

په انتقالی دوره کې د ټاکنو د دایرولو په
اره د اساسي قانون د (۱۵۹) مادې د
حکم په پام کې نیولو سره ، د ټاکنو د
قانون د تصویب او د ټاکنو د خپلواک
کمېسیون تر جوړېدو پورې ، لاندې
مراتب منظور دي :

لومړۍ ماده :

د ټاکنو د تنظیم ګډ دفتر د افغانستان د
انتقالی اسلامي دولت د رئیس د
۱۳۸۲/۵/۴ نېټې په (۴۰) ګڼه فرمان
کې د درج شوو دندو او واکونو
برسېره د ټاکنو د چمتو کولو، تنظیم ،

شماره : (۱۱۰)

تاریخ : ۱۳۸۲/۱۱/۲۹

با نظر داشت حکم ماده (۱۵۹)
قانون اساسی در ارتباط با برگزاري
انتخابات در دوره انتقالی ، الی تصویب
قانون انتخابات و ایجاد کمیسیون
مستقل انتخابات ، مراتب
آتی منظور است :

ماده اول :

دفتر مشترک تنظیم انتخابات علاوه بر
وظایف و صلاحیت های مندرج فرمان
شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴
رئیس دولت انتقالی اسلامي افغانستان
مسؤولیت کلی آماده گی ، تنظیم ،

رسمي جریده

۲۰

برگزاری و نظارت از جریان انتخابات را دارد .

ماده دوم :

(۱) دفتر مشترک تنظیم انتخابات دارای وظایف ذیل میباشد :

۱: تصویب مقررات و طرز العمل در امور مربوط به جریان انتخابات ؛

۲: نظارت بر اجراءات دارالانشای انتخابات در جریان آمادگی ، تنظیم و برگزاری انتخابات ؛

۳: ثبت نام کاندیدان برای انتخابات ؛

۴: ایجاد و حفظ ارتباط و همکاری با احزاب سیاسی و کاندیدان مستقل ثبت شده در وزارت عدلیه دولت انتقالی اسلامی افغانستان ؛

۵: صدور و نشر طرز العمل استفاده و دستیابی به رسانه های جمعی و مطبوعات برای احزاب سیاسی و کاندیدان ؛

۶: ترتیب و تصویب طرز العمل ها بامشوره و همکاری احزاب سیاسی ، کاندیدان ،

دایرولو او له بهیر څخه د څارنې کلي مسؤولیت په غاړه لري .

دوهیمه ماده :

(۱) د ټاکنو د تنظیم کچه دفتر د لاندې دندو لرونکی دی :

۱: د ټاکنو په بهیر پورې په مربوطو چارو کې د مقرراتو او کړنلارې تصویبول ؛

۲: د ټاکنو د چمتو کولو ، تنظیم او دایرولو په بهیر کې د ټاکنو د دارالانشاء پر اجراءاتو باندې څارنه ؛

۳: د ټاکنو لپاره د کاندیدانو د نوم ثبتول ؛

۴: د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د عدلیې په وزارت کې له ثبت شوو سیاسي گوندونو او خپلواکو کاندیدانو سره د ارتباط او همکاری رامنځته کول اوساتنه ؛

۵: سیاسي گوندونو او کاندیدانو ته له ډله ایزو رسنیو او مطبوعاتو څخه د گټې اخیستنې او هغو ته د لاس رسېدنې د کړنلارې صادرو او خپرول ؛

۶: د کمپاینونو او ټاکنو د دایرولو لپاره له سیاسي گوندونو ، کاندیدانو ،

رسمي جریده

۲۱

مطبوعات و ارگان های انتخاباتی جهت
برگزاری کمپاین ها و انتخابات ؛

۷: تحقیق نارسایی های جریان
انتخابات ؛

۸: استماع شکایات و مشکلات
مربوط به انتخابات و اتخاذ تصمیم
در مورد رفع آنها ؛

۹: ارجاع قضایای خارج از
صلاحیت دفتر مشترک تنظیم انتخابات
به مقامات مربوطه دولت انتقالی اسلامی
افغانستان ؛

۱۰: دعوت ناظرین ملی و بین المللی
برای نظارت از جریان انتخابات ؛

۱۱: ارایه مشوره به دولت انتقالی
اسلامی افغانستان در باره آماده نمودن
شرایط برگزاری انتخابات با شیوه های
مناسب و آزاد بر اساس قانون انتخابات و
معیار های بین المللی ؛

۱۲: تصدیق و اعلام نتایج انتخابات ؛

۱۳: فراهم نمودن تسهیلات لازم
جهت تطبیق نتایج انتخابات و یا
انتقال قدرت ؛

مطبوعات و پاکیزه ارگانو سره پسه
سلاکي د کړنلارو ترتیب او تصویبول ؛
۷: د ټاکنو د بهیر د کمیو (نارسایو)
تحقیق ؛

۸: په ټاکنو پورې د مربوطو شکایتونو او
ستونزو اوربدل او دهغو د لرې کولو په
هکله د تصمیمونو نیول ؛

۹: د افغانستان انتقالی اسلامي دولت
مربوطو مقاماتو ته ، د ټاکنو د تنظیم د
ګډ دفتر له واک څخه د بهیر قضیو
ارجاع کول ؛

۱۰: د ټاکنو له بهیر څخه د څارنې لپاره
د ملي او نړیوالو کتونکو رابلل ؛

۱۱: د ټاکنو د قانون او نړیوالو معیارونو
پر بنسټ ، په مناسبو او ازادو لارو چارو
د ټاکنو د دایرولو د شرایطو د چمتو کولو
په هکله ، د افغانستان انتقالی اسلامي
دولت ته سلا ورکول ؛

۱۲: د ټاکنو د پایلو تصدیق او اعلامول ؛

۱۳: د ټاکنو د پایلو د تطبیق او یا د
واک (قدرت) د انتقال لپاره د لازمو
اسانتیاوو برابرول ؛

(۲) صلاحیت ها و وظایف دفتر مسرک تنظیم انتخابات با ختم دوره انتقالی به پایان میرسد ، مگر اینکه فرامین جداگانه ادامه کار آن را تأیید نماید :

ماده سوم :

(۱) بمنظور حمایت و همکاری با ارگانهای انتخاباتی، اجرای وظایف مربوط به ثبت نام رأی دهندگان و انتخابات ، دارالانشای انتخابات ایجاد گردد .

(۲) دارالانشا تحت نظارت و هدایت دفتر مشترک تنظیم انتخابات و براساس مشوره و همکاری یوناما وظایف ذیل را بعهدہ دارد :

۱: اجرای تصامیم دفتر مشترک تنظیم انتخابات و وظایف سپرده شده ؛

۲: فراهم آوری تسهیلات حین تدویر جلسات دفتر مشترک تنظیم انتخابات ؛

۳: اجرای تمام وظایفی که قبلاً توسط دارالانشای کمیسیون مؤقت انتخابات و دارالانشای دفتر مشترک تنظیم انتخابات صورت میگیرد .

(۲) د تاکنو د تنظیم د گله دفتر واکونه او دندی ، د انتقالی دورې په ختمېدو سره پایته رسېږي ، مگر دا چې جلا فرمانونه د هغه د کار دوام تأیید کړي ؛

درېمه ماده :

(۱) له تاکنیزو ارگانونو سره دملاتړ او همکاری، درآیې ورکولوونکودنوم په ثبتونې اوتاکنو پورې د مربوطو دندو د اجراء په منظور دې، د تاکنو دارالانشاء جوړه شي ؟

(۲) دارالانشاء د تاکنو د تنظیم د گلد دفتر تر څارنې او لارښوونې لاندې او د یوناما د سلا او همکاری پر بنسټ ؛ لاندې دندی په غاړه لري :

۱: د تاکنود تنظیم د گله دفتر د تصمیمونو او سپارل شوو دندو ترسره کول ؛

۲: د تاکنو د تنظیم د گله دفتر د غونډو د جوړېدو په ترڅ کې د اسانتیاوو برابرول ؛

۳: د ټولو هغو دندو ترسره کول چې پخوا د تاکنو د مؤقت کمېسیون د دارالانشاء او د تاکنو د تنظیم د گله دفتر د دارالانشاء په وسیله صورت مومي .

رسمي جریده

۲۳

(۳) دارالانشای انتخابات دارای رئیس و کارمندان بوده و رئیس دارالانشا نزد دفتر مشترک تنظیم انتخابات مسؤلیت دارد. رئیس دارالانشای انتخابات توسط رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان تعیین میگردد که صلاحیت استخدام کارمندان دارالانشای انتخابات را به اساس شرایط تعیین شده از طرف دفتر مشترک تنظیم انتخابات دارد.

(۴) دفتر مشترک تنظیم انتخابات و رئیس دارالانشای آن بر اساس مشوره سر مشاور تخنیکي یوناما، کارمندان دارالانشای انتخابات را نسبت تخلفات و سوء استفاده از وظیفه سپرده شده از وظایف شان سبکدوش نمایند.

(۵) دفتر مشترک تنظیم انتخابات میتواند برکناری رئیس دارالانشای انتخابات را به رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان پیشنهاد نماید؛

(۶) با اختتام وظایف دفتر مشترک تنظیم انتخابات که در این فرمان تذکر یافته، دارالانشای انتخابات تحت نظارت و اداره

(۳) د ټاکنو دارالانشاء د رئیس او کار کوونکو لرونکې ده او د دارالانشاء رئیس د ټاکنو د تنظیم د گډه دفتر په وړاندې مسؤلیت لري. د ټاکنو د دارالانشاء رئیس د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د رئیس لخوا ټاکل کېږي چې د ټاکنو د تنظیم د گډه دفتر له لوري د ټاکل شوو شرایطو پر اساس، د ټاکنو د دارالانشاء د کار کوونکو د استخدام واک لري؛

(۴) د ټاکنو د تنظیم گډه دفتر او د هغه د دارالانشاء رئیس دې د یوناما د تخنیکي سرسلاکار په سلا، د ټاکنو د دارالانشاء کار کوونکي د سرغړونو او له سپارل شوې دندې څخه د ناوړې گټې اخیستې له امله، له خپلو دندو څخه گوبنه کړي.

(۵) د ټاکنو د تنظیم گډه دفتر کولای شي د ټاکنو د دارالانشاء د رئیس گوبنه کېدل د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت رئیس ته پیشنهاد کړي؛

(۶) د ټاکنو د تنظیم د گډه دفتر د دندو په پایته رسېدو سره چې پدې فرمان کې ذکر شويدي، د ټاکنو دارالانشاء د

مستقیم کمیسیون مستقل انتخابات قسراړ
میگرد ، مگر اینکه فرامین جداگانه
طوری دیگری حکم نمایند :

(۷) کارمندان دفتر ملل متحد که در
دارالانشای انتخابات اجرای وظیفه
مینمایند ، مسؤولیت حمایت ، همکاری و
مشوره را دارند . نمایندگی ملل متحد
تمام اقدامات لازم را برای نظارت و
تطبیق تصامیم دفتر مشترک تنظیم
انتخابات ، اتخاذ و عملی مینماید .

(۸) اثاثیه و بودجه باقیمانده درالانشای
لویه جرگه تصویب قانون اساسی به
دارالانشای انتخابات واگذار گردد .

ماده چهارم :

ادارات دولتی در مرکز ، ولایات و
ولسوالی ها مکلف اند با دفتر مشترک
تنظیم انتخابات همکاری نمایند .

ماده پنجم :

(۱) فرامین رئیس دولت انتقالی
اسلامی افغانستان در مورد تأسیس و
توضیح نقش دفتر مشترک
تنظیم انتخابات و کمیسیون مؤقت

تاکنو د خپلواک کمپسیون تر مستقیمي
اداري لاندې راځي ، مگر دا چې جلا
فرمانونه بل ډول حکم وکړي :

(۷) د ملگرو ملتونو کارکوونکي چې د
تاکنو په دارالانشاء کې کار کوي د
ملاسر ، همکاري او سلا مشورې
مسؤولیت لري ، د ملگرو ملتو نمایندگي
د تاکنو د تنظیم د گډ دفتر د تصمیمونو د
څارنې او تطبیق لپاره ټول لازم اقدامات تر
لاس لاندې نیسي او عملي کوي یې :

(۸) د اساسي قانون د تصویب د لویې
جرگې د دارالانشاء اثاثیه او پاتي بودجه
دې د تاکنو دارالانشاء ته پرېښودل شي .

خلورمه ماده :

په مرکز ، ولایتونو او ولسوالیو کې دولتي
اداري مکلفي دي ، د تاکنو د تنظیم له
گډ دفتر سره همکاري وکړي .

پنځمه ماده :

(۱) د هغو موادو په استثناء چې تعدیل او
الغاء یې په دې فرمان کې تسجیل شوي
ده ، د تاکنو د تنظیم د گډ دفتر او د
تاکنو د مؤقت کمپسیون د تأسیس او د

انتخابات ، به استثنای موادی که تعدیل و الغای آن درین فرمان تسجیل یافته ، قابل تطبیق است .

(۲) ماده دوم فرمان شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان در مورد تأسیس دفتر مشترک تنظیم انتخابات با متن ذیل تعدیل گردد :

« دفتر مشترک تنظیم انتخابات دارای (۱۳) عضو میباشد . یازده عضو دفتر مشترک تنظیم انتخابات ، که شش عضو آن اعضای کمیسیون مؤقت انتخابات که از طرف مقام ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان تعیین شده و پنج عضو آن توسط نماینده خاص سرمنشی ملل متحد تعیین گردیده ، دارای حق رأی میباشد . رئیس دارالانشای انتخابات و سرمشاور تخنیکي دفتر یوناما در مسایل انتخابات اعضای بدون حق رأی دفتر مشترک تنظیم انتخابات اند »

(۳) در پراگراف دوم ماده بهم فرمان شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ ریاست

نقش د توضیح کولو په هکله د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د رئیس فرمانونه د تطبیق وړ دي .

(۲) د ټاکنو د تنظیم د کله دفتر د تأسیس په هکله د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د رئیس د ۱۳۸۲/۵/۴ نېټې د (۴۰) گڼې فرمان دوه یمه ماده دې په لاندې متن تعدیل شي :

« د ټاکنو د تنظیم کله دفتر (۱۳) غړي لري . د ټاکنو د تنظیم د کله دفتر یوولس غړي چې شپږ غړي یې د ټاکنو د مؤقت کمیسیون غړي چې د افغانستان د انتقالی اسلامي دولت د ریاست دمقام لخوا ټاکل شوي او پنځه غړي یې د ملگرو ملتو د سرمنشي د خانگړي استازي له لوري ټاکل شوي، د رأیې د حق لرونکي دي، د ټاکنو په مسئلو کې د دارالانشاء رئیس او د یوناما د دفتر تخنیکي سرسلاکار د ټاکنو د تنظیم د کله دفتر د رأیې د حق نه لرونکي غړي دي »

(۳) د ټاکنو د تنظیم د کله دفتر د تأسیس په باب ، د افغانستان د انتقالی اسلامي

دولت انتقالی اسلامی افغانستان در مورد
تأسیس دفتر مشترک تنظیم انتخابات اسم
« دارالانشای دفتر مشترک تنظیم
انتخابات » به « دارالانشای
انتخابات » تعدیل گردد .

(۴) تعریف اصطلاح « رئیس عمومی
انتخابات » در ماده دوم و ماده چهارم
مندرج فرمان شماره (۸۶) مؤرخ
۱۳۸۲/۸/۲۰ ریاست دولت انتقالی
اسلامی افغانستان در مورد ثبت نام رأی
دهنده گان ملغاء است .

(۵) ماده هشتم فرمان شماره (۳۹)
مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ ریاست دولت
انتقالی اسلامی افغانستان در باره تأسیس
کمیسیون مؤقت تنظیم انتخابات
ملغاء است .

(۶) در ماده دوم فرمان شماره (۸۶)
مؤرخ ۱۳۸۲/۸/۲۰ رئیس دولت
انتقالی اسلامی افغانستان در مورد
ثبت نام رأی دهندگان مطلب
ذیل ایضاً گردد :

« دارالانشاء » عبارت از دارالانشای

دولت در رئیس د ۱۳۸۲/۵/۴ نېټې د
(۴۰) گڼې فرمان د نهمې مادې په دوه یم
پراگراف کې د « ټاکنو د تنظیم د گڼه
دفتر دارالانشاء » نوم دې په « د ټاکنو
دارالانشاء » باندې تعدیل شي .

(۴) د رأی ورکوونکو د نوم ثبتونې په
باب د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د
۱۳۸۲/۸/۲۰ نېټې د (۸۶) گڼې فرمان
په دوه یمه او څلورمه ماده کې درج شوې
د « ټاکنو عمومي رئیس » د اصطلاح
تعریف لغوه دی .

(۵) د ټاکنو د تنظیم د مؤقت کمیسیون
د تأسیس په هکله د افغانستان د انتقالی
اسلامی دولت د ریاست د ۱۳۸۲/۵/۴
نېټې د (۳۹) گڼې فرمان اتمه ماده
لغوه ده .

(۶) د رأی ورکوونکو د نوم ثبتونې په
باب د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د
ریاست د ۱۳۸۲/۸/۲۰ نېټې د (۸۶)
گڼې فرمان په دوه یمه ماده کې دې لاندې
مطلب ایضاً شي :

« دارالانشاء » د ټاکنو له دارالانشاء

رسمي جریده

۲۷

انتخابات است که توسط این فرمان
تأسیس میگردد ؛

(۷) ماده سوم فرمان شماره (۸۶)
مؤرخ ۲۰ عقرب ۱۳۸۲ ریاست
دولت انتقالی اسلامی افغانستان
در مورد ثبت نام رأی دهندگان به
متن ذیل تعدیل گردد :

« دارالانشای دفتر مشترک تنظیم
انتخابات با همکاری ، حمایت و مشوره
دفتر یوناما مسؤل ثبت نام رأی
دهندگان تحت نظر دفتر مشترک
تنظیم انتخابات که به اساس فرمان
شماره (۴۰) مؤرخ ۱۳۸۲/۵/۴ ریاست
دولت انتقالی اسلامی افغانستان
تعیین گردیده . میباشد » :

(۸) در مواد (۱۱ ، ۱۵ و ۱۸) فرمان
شماره (۸۶) مؤرخ ۱۳۸۲/۸/۲۰
ریاست دولت انتقالی اسلامی افغانستان
در مورد ثبت نام رأی دهندگان اصطلاح
« رئیس عمومی انتخابات » به اصطلاح
« رئیس دارالانشای انتخابات »
تعدیل گردد :

شخه عبارت ده چې ددې فرمان په وسیله
تأسیسېږي ؛

(۷) د رأی ورکونکو د نوم ثبتونې په
باب د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د
ریاست د ۱۳۸۲ د لړم د ۲۰ نېټې د
(۸۶) گڼې فرمان درپسره ماده دې په
لاندې متن تعدیل شي :

« د ټاکنو د تنظیم د گډه دفتر دارالانشاء ،
د یوناما د دفتر په همکاری ، ملاتړ او سلا
د ټاکنو د تنظیم د گډه دفتر چې د
افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د
ریاست د ۱۳۸۲/۵/۴ نېټې (۴۰) گڼې
فرمان په اساس ټاکل شوېده تر نظر
لاندې ، د رأی ورکونکو د نوم
ثبتونې مسؤله ده » ؛

(۸) د رأی ورکونکو د نوم ثبتونې په
باب د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت د
ریاست د ۱۳۸۲/۸/۲۰ نېټې (۸۶)
گڼې فرمان په (۱۱ ، ۱۵ او ۱۸) ماده
کې د « ټاکنو عمومی رئیس » اصطلاح
دې ، په « د ټاکنو د دارالانشاء رئیس »
په اصطلاح تعدیل شي :

رسمي جریده

۲۸

ماده ششم :

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ
و در جریده رسمی نشر گردد .

شپږمه ماده :

دغه فرمان د توشیح له نېټې څخه نافذ او
په رسمي جریده کې دې خپور شي .

حامد کوزی

رئیس دولت انتقالی اسلامی
افغانستان

حامد کوزی

د افغانستان د انتقالی اسلامی دولت
رئیس

رسمي جریده

د افغانستان بانک د قانون د

انفاذ په باب د افغانستان د

اسلامي انتقالي دولت د رئيس

فرمان

ګڼه : (۶۲)

نېټه : ۱۳۸۲/۶/۲۷

د اوسني عصر له غوښتنو سره د بانکي قوانينو د هم غاړې (هم آهنگ) کولو په خاطر او په بانکي سيستم کې د بشپړې ډاډ منې او مصوئي فضا د رامنځ ته کولو ، او د کورنيو او بهرنيو خصوصي پانگې اچونې او د نورو نړيوالو مراجعو د باور د راجلبولو او هڅولو او په اقتصادي ژوندانه کې دهغوی د فعالې ونډې اخيستنې او خصوصي برخې ته د دولت د پام اړولو په منظور ، د افغانستان بانک قانون د توانا خدای (ج) په نامه توشیح کوم .

فرمان

رئيس دولت انتقالي اسلامي

افغانستان در مورد انفاذ

قانون د افغانستان بانک

شماره : (۶۲)

تاريخ : ۱۳۸۲/۶/۲۷

بخاطر هماهنگ ساختن قوانين بانکي با مقتضيات عصر حاضر و بمنظور ايجاد فضای کلاماً مطمئن و مصوئن و جلب اعتماد و تشويق هرچه بیشتر سرمایه گذاری خصوصي داخلی و خارجی و ساير مراجع بين المللی در سيستم بانکي و سهم گیری فعال شان در حیات اقتصادی و عطف توجه دولت به بخش خصوصي ، قانون د افغانستان بانک را بنام خدای توانا (ج) توشیح می نمایم .

رسمي جریده

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه
نافذ او په رسمي جریده کې دې
خپور شي .

این قانون از تاریخ توشیح
نافذ و در جریده رسمی نشر
گردد .

حامد کرزی

رئیس دولت انتقالی اسلامی
افغانستان

حامد کرزی

د افغانستان د انتقالی اسلامی
دولت رئیس

رسمي جريده

فهرست مندرجات

قانون د افغانستان بانک

ماده	عنوان	فصل
۵-۱	تأسيس ، اهداف و وظائف د افغانستان بانک	فصل اول
۲۶-۶	تشكيل و اداره	فصل دوم
۳۲-۲۷	امور مالي	فصل سوم
۶۱-۳۳	پول	فصل چهارم
۶۸-۶۲	وظايف و فعاليت هاي پولي	فصل پنجم
۷۵-۶۹	سياست نرخ و كنترول اسعار	فصل ششم
۸۲-۷۶	روابط د افغانستان بانک با دولت	فصل هفتم
۸۶-۸۳	روابط د افغانستان بانک با ساير بانک ها	فصل هشتم

رسمي جریده

۸۷-۹۱	پرداخت، تصفیہ و تسویہ سیستم های پرداخت و مجریان آن	فصل نهم
۹۲-۹۹	خدمات اسناد بها دار و سیستم انتقال آن	فصل دهم
۱۰۰-۱۰۵	حساب ها، صورت حساب مالی، بررسی ها و گزارشها	فصل یازدهم
۱۰۶-۱۱۴	کمیسیون حل منازعات مالی	فصل دوازدهم
۱۱۵-۱۲۳	احکام متفرقه	فصل سیزدهم
۱۲۴-۱۳۴	احکام انتقالی	فصل چهاردهم

رسمي جریده

۲۹

بسم الله الرحمن الرحيم

قانون دافغانستان بانک

فصل اول

تأسیس، اهداف و وظایف

دافغانستان بانک

تأسیس

ماده اول:

(۱) دافغانستان بانک، بانک

مرکزی افغانستان است.

(۲) دافغانستان بانک بحیث

شخصیت حکمی دارای صلاحیت

های کامل قانونی بوده، میتواند

قرار داد های مربوط را منعقد،

اموال منقول و غیر منقول را

حصول یا واگذار، اسناد بهادار

مربوط را صادر و به اشکال

مختلف قرضه ها را دریافت و

طرف دعاوی حقوقی قرار گیرد.

(۳) دفتر مرکزی دافغانستان بانک

درشهر کابل بوده ومیتواند

در داخل و خارج افغانستان با

د دافغانستان بانک قانون

لومړی فصل

د دافغانستان بانک

تأسیس، هدفونه او دندې

تأسیس

لومړۍ ماده :

(۱) د دافغانستان بانک ، د

افغانستان مرکزی بانک دی .

(۲) د دافغانستان بانک ، د حکمی

شخصیت په توگه د بشپړو قانونی

واکونو لرونکی دی ، کولای شي

اړوند قراردادونه عقد، منقول او

غیر منقول مالونه ترلاسه (حصول)

یا پرېږدي، اړوند بها لرونکي

سندونه صادر او پورونه په مختلفو

شکلونو ترلاسه او دحقوقی دعوو او

اړخ (طرف) واقع شي .

(۳) د دافغانستان بانک مرکزی دفتر

د کابل په ښار کې دی او کولای

شي ، دافغانستان په دننه او بهر کې

اختیارات و وظایفی که لازم میدانند، دفاتر نمایندگی و ارتباطی فرعی خود را تأسیس و نمایندگان و بانکهای کارگذار را تعیین نماید.

اهداف و وظایف اساسی

ماده دوم:

(۱) هدف عمده دافغانستان بانک عبارت از تأمین و حفظ ثبات قیمت‌های داخلی است.

(۲) سایر اهداف دافغانستان بانگ که تابع هدف اولیه آن میباشد، عبارت اند از حمایت سیالیت (نقدینه گی)، قابلیت پرداخت دیون، فعالیت مؤثر سیستم مالی ثابت متکی بر اقتصاد بازار و تقویة سیستم پرداخت مصنون، سالم و مؤثر ملی.

دافغانستان بانک با در نظر داشت هدف اولیه اش سیاست های کلی اقتصادی دولت را حمایت و رشد اقتصادی دوامدار را تقویه مینماید.

له هغو واکونو او دندو سره چې لازم یې بولي، د خپلوفرعي ارتباطي نمایندگیو دفترونه تأسیس او استازي او کار چلوونکي بانکونه وټاکي.

اساسي هدفونه او دندې

دوه یمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک عمده هدف د کورنیو (داخلي) قیمتونو د ثبات تأمینول او ساتل دي.

(۲) د دافغانستان بانک نور هدفونه چې دهغه د لومړني هدف تابع دي، له سیالیت (نقدینه گی)، د پورونو د ورکړې له قابلیت، د بازار پر اقتصاد دولار ثابت مالی سیستم له اغېزناک فعالیت څخه ملاتړ او د مصنون، سالم او اغېزمن ملي سیستم له پیاوړتیا څخه عبارت دي.

د دافغانستان بانک د خپل لومړني هدف په پام کې نیولوسره، د دولت دکلي اقتصادي سیاستونو ملاتړ کوي او دوامداره اقتصادي وده پیاوړې کوي.

رسمي جریده

۳۱

- د یوه مسؤل بانک په توګه د دافغانستان بانک اساسي دندې په لاندې توګه دي:
- ۱- دافغانستان د پولې سیاست طرح کول، ترلاس لاندې نیول او اجراء .
 - ۲- دافغانستان د بهرنیو اسعارو د ارزې سیاست او ترتیباتو طرح کول، ترلاس لاندې نیول او اجراء کول.
 - ۳- دافغانستان د بهرنیو اسعارو د رسمي زېرمو ساتنه او اداره کول.
 - ۴- د افغانستان د کاغذي پیسو او فلزي مسکوکاتو چاپول ، ضربول او خپرول .
 - ۵- د دولت بانک لرونکي (بانکدار)، سلاکار او د مالي استازي په توګه د دندو سرته رسول.
 - ۶- د جواز صادرول یا ثبتول، تنظیم او پر بانکونو، د اسعارو پر صرافانو، د پولې خدمتونو پر وړاندې کوونکو، د ورکړې د سیستم پر مجریانو ، د بهالرونکو سندونو د خدمتونو پر وړاندې کوونکو ، د بها لرونکو وظایف اساسي دافغانستان بانک منحیث بانک مسؤل قرار آتی است:
 - ۱- طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی افغانستان.
 - ۲- طرح ، اتخاذ و اجرای سیاست ارز و ترتیبات اسعار افغانستان.
 - ۳- نگهداری و اداره ذخایر رسمی اسعار افغانستان.
 - ۴- چاپ، ضرب و نشر پول کاغذی و مسکوکات فلزی افغانستان.
 - ۵- انجام وظایف منحیث بانکدار، مشاور و نماینده مالی دولت.
 - ۶- صدور یا ثبت جواز، تنظیم و نظارت بر بانکها، صرافان اسعار ، عرضه کنندگان خدمات پولی ، مجریان سیستم پرداخت، عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار، مجریان سیستم

انتقال اسناد بهادار و ساير اشخاصی که دافغانستان بانک میتواند مطابق احکام قانون آنها را نظارت نماید.

۷- ایجاد، نگهداری و توسعه سیستم مؤثر و سالم جهت پرداخت و انتقال اسناد بها دار که از طرف دولت یا دافغانستان بانک صادر شده باشد و تصفیه و تسویه حساب معاملات پرداختی و معاملاتی که در چنین اسناد بهادار صورت میگیرد.

خود مختاری.

ماده سوم:

(۱) دافغانستان بانک به منظور اجرای وظایف خود دارای صلاحیت های کامل قانونی به شمول تصویب مقررات جهت فراهم نمودن تسهیلات در معاملات الکترونیکی میان دافغانستان بانک

سندونو د لېږدوني د سیستم پرمجریانو او نورو هغو اشخاصو باندې څارنه چې د دافغانستان بانک کولای شي د قانون د حکمونو مطابق د هغوی څارنه وکړي .

۷- د هغو قیمت لرونکو سندونو د ورکړې او انتقال لپاره د اغېزمن او سالم سیستم جوړول ، ساتنه او وده چې د دولت یا د دافغانستان بانک لخوا صادر شوي وي او د ورکړې ایزو (پرداختي) معاملو او هغو معاملو د حساب تصفیه او تسویه چې په دغه ډول قیمت لرونکو سندونو کې صورت مومي.

خپلواکي (خودمختاري):

درېیمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د خپلو دندو د اجراء په منظور د دافغانستان بانک او اړوندو بانکونو او مشتریانو تر منځ په الکترونیکی معاملو کې د اسانتیاوو د برابرولو لپاره د مقرراتو د تصویب په شمول

رسمي جریده

۳۳

و بانکها و مشتریان مربوطه آنها می باشد. د افغانستان بانک این مقررات، دستور العملها یارهنمودها را در یک دفتر عمومی ثبت می نماید.

(۲) د افغانستان بانک صلاحیت بازدید ادارات و بررسی حسابها، دفاتر، اسناد و سایر مدارک بانکها، صرافان اسعار، مجریان سیستم پرداخت، عرضه کنندگان خدمات پولی، عرضه کنندگان خدمات اسناد بها دار، مجریان سیستم انتقال اسناد بها دار و سایر اشخاص که جواز فعالیت را مطابق احکام این قانون بدست آورده و از جانب د افغانستان بانک و یا در د افغانستان بانک ثبت شده باشند، دارا بوده و اطلاعاتی را که در اجرای مکلفیتهای نظارتی خود لازم بدانند می تواند از اشخاص مذکور بدست آورد.

د بشپرو قانوني واکونو لرونکی دی. د افغانستان بانک دغه مقررات، دستور العملونه یا لارښودونه په یوه عمومي دفتر کې ثبتوي .

(۲) د افغانستان بانک، د بانکونو، د اسعارو د صرافانو، د ورکړې د سیستم د مجریانو، د پولی خدمتونو د وړاندې کوونکو، د بهالرونکو سندونو د لېږدونې د سیستم د مجریانو او نورو هغو اشخاصو چې د فعالیت جوازې د دې قانون د حکمونو مطابق لاسته راوړی وي د افغانستان بانک لخوا یا په د افغانستان بانک کې ثبت شوي وي، د ادارو د کتې، د حسابونو، د دفترونو د سندونو او نورو مدارکو د څېړنې واک لري او کولای شي هغه اطلاعات چې د خپلو څارنیزو مکلفیتونو په اجراء کې یې لازم وي، له نوموړو اشخاصو څخه لاسته راوړي.

(۳) د افغانستان بانک به منظور تحقق اهداف خود مطابق احکام این قانون دارای استقلال کامل بوده و هیچ کس نمیتواند اعضای هیئت تصمیم گیرنده افغانستان بانک را در انجام وظایفی که بعهدہ دارند، تحت تأثیر ناجایز قرار داده و یا طور دیگری در فعالیتهای افغانستان بانک مداخله نماید.

(۴) اعضای شورای عالی، هیئت عامل و سایر کارمندان افغانستان بانک مکلف اند وقار و شهرت افغانستان بانک را بحیث بانک مرکزی و دارنده استقلال کامل که بیطرفانه در خدمت تمام مردم قرار دارد، رشد و تقویه نموده و از عمل مغایر آن اجتناب ورزند.

(۵) اعضای شورای عالی افغانستان بانک نمیتوانند حین اجرای وظایف شان،

(۳) د افغانستان بانک د خپلو هدفونو د تحقق په منظور، ددې قانون د حکمونو مطابق دبشپړې خپلواکۍ لرونکي دی او هېڅوک نشي کولای د افغانستان بانک د تصمیم نیونې د هیئت غړي په خپلو دندوکې چې په غاړه یې دي، تر ناوړې اغېزې لاندې راولي او یا په بل ډول د افغانستان بانک په فعالیتونو کې مداخله وکړي.

(۴) د افغانستان بانک د عالی شوري غړي، عامل هیئت او نور کارکوونکي مکلف دي د مرکزي او بشپړې خپلواکۍ لرونکي بانک په توګه چې په بې پلوی سره د ټولو خلکو په خدمت کې دی، د افغانستان بانک وقار او شهرت ته وده او پیاوړتیا ورکړي او د هغه له مغایر عمل څخه ډډه وکړي.

(۵) د افغانستان بانک د عالی شوري غړي نشي کولای د خپلو دندو د اجراء په موده کې په

رسمي جریده

۳۵

به فعالیت های سیاسی مبادرت
ورزند.

همکاری بین المللی

ماده چهارم :

(۱) د افغانستان بانک در جلسات
بین الحکومتی، گردهم
آیی ها، شوراها و سازمانهای
مربوط به سیاست پولی، صدور
جوازا و نظارت بر بانکها و
اشخاصی که بموجب این
قانون، بر آنها صلاحیت
نظارت دارد و سایر اموری که
در حیطه صلاحیت آن می باشد، به
نماینده گی از افغانستان شرکت
می کند.

(۲) د افغانستان بانک می تواند
برای دول خارجی، بانکهای
مرکزی خارجی و سایر مقامات پولی
و سازمانهای بین المللی که
د افغانستان بانک یا افغانستان در
آنها شرکت دارد، خدمات بانکی را
انجام دهد.

سیاسی فعالیتونو لاس پورې
کړي.

نړیواله همکاري :

څلورمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک، په
بین الحکومتی غونډو، ټولېدنو،
شوري گانو او په پولی سیاست، د
جواز په صادرونو او پر بانکونو او
اشخاصو باندې د څارنې په اړوندو
سازمانونو کې چې د دې قانون په
موجب پر هغو باندې د څارنې واک
لري او په نورو هغو چارو کې چې د
واک په حدودو کې یې دي، د
افغانستان په استازیتوب
گپون کوي .

(۲) د افغانستان بانک کولای شي
بهرنیو هیوادونو، بهرنیو مرکزي
بانکونو او نورو پولی مقاماتو او
نړیوالو سازمانونو ته چې د
د افغانستان بانک یا افغانستان په
هغو کې گپون لري، بانکی
خدمتونه سرته ورسوي .

(۳) د افغانستان بانک می تواند از طریق همکاری های بین المللی پولی، عضویت سازمانهای بین المللی را که هدف آن ثبات پولی و اقتصادی می باشد، بدست آرد.

(۴) د افغانستان بانک میتواند منحیث نماینده در رابطه به شرکت افغانستان در سازمانهای بین المللی مسؤولیتهایی را بعهدہ گرفته و دادوستدهائی را انجام دهد.

اصطلاحات

ماده پنجم:

اصطلاحات ذیل در این قانون مفاهیم آتی را افاده مینمایند:

۲- بانک:

شخصیت حکمی است که به منظور ایجاد اعتبارات یا سرمایه گذاری، مشغول داد و ستد و دریافت سپرده های پولی یا سایر وجوه قابل بازپرداخت از عموم برای حساب خود میباشد.

(۳) د افغانستان بانک کولای شی، د پولی نړیوالو همکاریو له لارې، د نړیوالو سازمانونو غړیتوب چې هدف یې پولی او اقتصادي ثبات دی، لاسته راوړي.

(۴) د افغانستان بانک کولی شي د افغانستان د گډون په اړه په نړیوالو سازمانونو کې د استازي په توگه ځینې مسؤولیتونه په غاړه واخلي اوراکړې ترسره ورکړې کړي.

اصطلاحگانې:

پنځمه ماده:

لاندې اصطلاحگانې پدې قانون کې لاندیني مفاهیم افاده کوي:

۱- بانک:

هغه حکمي شخصیت دی چې د اعتباراتو یا پانگې اچونې د رامنځته کولو په منظور، له عمومو څخه خپل حساب ته، په راکړه ورکړه او دپولې سپارنو یا د بېرته ورکړې وړ وجوهو په ترلاسه کولو باندې بوخت وي.

رسمي جریده

۳۷

۲- د چک نقدول :

هغه شخص ته چې د ورکړې سندونه یا زېرمه شوی ارزښت تحویلوي، دپیسو دورکړې د سندونو یا زېرمه شوي ارزښت (دله سفري چکونو پرته) په بدل کې د پیسو، د ورکړې د سندونو یا زېرمه شوي ارزښت د ورکړې لپاره د مزد یا اجورې تر لاسه کول دي .

۳- کالي :

پيسې ، فلز ، کرنيز توليدات ، جنسونه او نورې هغه شتمنۍ دي چې داروندو تقينې سندونو مطابق ، د کاليو په توگه پېژندل شوي وي .

۴- د اسعارو تبادلې :

د یوه هېواد په پیسو باندې د بل هېواد په پیسې د بدلولو له لارې د عوایدو لاسته راوړل دي .

۵- د پور بها لرونکی سند :

د معاملې وړ پور سند ، د هغه معادل سند او د معاملې وړ هغه سند دی چې د گډون یا تبادلې د

۲- نقد سازی چک :

دریافت مزد یا اجوره جهت پرداخت پول، اسناد پرداخت یا ارزش ذخیره شده در بدل حصول اسناد پرداخت یا ارزش ذخیره شده (به استثنای چک های سفري) به شخصی است که اسناد پرداخت یا ارزش ذخیره شده را تحویل میدهد .

۳- کالا :

پول، فلز، تولیدات زراعتی، اجناس و سایر دارایی های است که طبق اسناد تقینې مربوط بحیث کالا شناخته شده باشد .

۴- تبادلې اسعار :

دویافت عواید از بابت تبادلې پول یک کشور در برابر پول کشور دیگر میباشد .

۵- سند بها دار قرضه :

سند قرضه قابل معامله ، سند معادل آن و سند قابل معامله است که حق حصول سند بهادار قرضه

دیگر توسط تعهد اشتراک یا تبادلہ را بدهد . اسناد بها دار قرضه شامل سند ثبت شده در دفتر نیز میباشد .

۶- مشتق :

قرارداد قابل معامله پیش خرید، مستقبلې، اختیار و سایر قرارداد های است که دارنده آن مستحق امتیازات آتی می گردد:

- حصول سند بهادار یا یک مجموعه از اسناد بها دار و یا کالاها .

- دریافت پول نقد که در رابطه با یک قیمت آینده یا ارزش آینده سند بهادار یا کالا یا مجموعه از اسناد بهادار یا کالاها تعیین میگردد .

- دریافت مبلغ پول نقد که در رابطه به نرخ تکتانه یا نرخ مبادلہ اسعار یا

ژمنې په واسطه د پور د معاملې وړ بل بها لرونکي سند د حاصلولو حق ورکړي . د پور په بها لرونکو سندونو کې ، په دفتر کې ثبت شوی سند هم شامل دی .

۶- مشتق :

د دمخه پېرودنې قرارداد، مستقبلې، اختیار او دمعاملې وړ نور قراردادونه دي چې د هغو لرونکي د لاندې امتیازونو مستحق گرځي :

- د بها لرونکي سند یا د بها لرونکو سندونو یا کالیو د مجموعې حاصلول .

- د نقدو پيسو ترلاسه کول دي چې د بها لرونکي سند یا کالیو یا بها لرونکو سندونو یا کالیو د مجموعې د یوه راتلونکي قیمت یا راتلونکي ارزښت په اړه ټاکل کېږي .

- د نقدو پيسو د یوه مبلغ ترلاسه کول دي چې د تکتانې د نرخ یا د اسعارو د مبادلې د قابل معامله

رسمي جریده

۳۹

شاخص قيم يا نرخ يا ارزش
نرخ تکتانه، نرخ
مبادله اسعار، اسناد
بها دار و کالاهای تعیین
میگردد.

۷- بازار مالی:

بازار پولی است که در آن داد
وستد اسناد بها دار وسایر فعالیت
های مربوط به چنین بازار صورت
می گیرد.

۸- سعر یا ارز:

عبارت است از:

- پول سایر کشورها به استثنای
پول افغانستان.

- واحد پولی حسابی که بوسیله
یک سازمان بین الحکومتی یا طبق
موافقه دو یا چند کشور بسیار
میآید.

- طلای مسکوک و غیر
مسکوک، مشروط بر اینکه تعییرات
قابل ملاحظه در آن وارد نگردد
باشد.

د قیمتونو د شاخص یا نرخ یا د
تکتانی د نرخ د ارزیت، د
اسعارو د مبادلی، د بها لرونکو
سندونو او کالیو د نرخ په اړه ټاکل
کېږي.

۷ مالی بازار:

هغه پولی بازار دی چې پکې د
بها لرونکو سندونو راکړه ورکړه او
په دغسې بازار پورې نور اړوند
فعالیتونه ترسره کېږي.

۸- سعر یا ارز:

عبارت دی له:

- د افغانستان په پيسو پرته د نورو
هېوادونو پيسې.

- پولی حسابی واحد چې د یوه بین
الحکومتی سازمان یا د دوو یا څو
هېوادونو د موافقې له مخې منع ته
راځي.

- مسکوک او غیر مسکوک سره
زر، پدې شرط چې د کتسې وړ
تغییرات پکې نه وي
راغلي.

رسمي جریده

۴۰

۹- رایج

د هېواد یا بل ځای له رایجو قانوني پیسو څخه عبارت دي .

۱۰- بانکنوټ

له هغې وسیلې څخه عبارت ده چې د پیسو یا له پیسو سره برابر د استعمال په مقصد سری کټه اخیستل کېږي او د واکمنې قانوني مرجع په توګه په هېواد یا بل ځای کې خپرېږي .

۱۱- د اسعارو صراف:

هغه شخص دی چې د اسعارو په پېرودنې او پلورنې، د اسعارو د دمخه پېرودنې د قراردادونو، په اسعارو د ورکړې یا اختیاري قرار داد، معاوضې یا بل هر مشتقي قرارداد چې د اسعارو معامله په پرکې لري، په چارو باندې بوخت وي .

۱۲- دمخه پېرودنې قرارداد:

په ټاکلي بیه په راتلونکې کې د پور د بها لرونکو سندونو یا کالیو د ترلاسه کولو قرارداد دی .

رایج:

عبارت از پول رایج قانونی کشور یا محل دیگر میباشد.

۱۰- بانک نوټ:

بانک نوټ عبارت است از وسیله ایکه بمقصد استعمال بحیث پول یا برابر با پول، مورد استفاده قرار میگیرد و به استیذان مرجع ذیصلاح قانونی، در کشور یا محل دیگر نشر میشود.

۱۱- صراف اسعار:

شخصی است که مشغول خرید و فروش اسعار، قرارداد های پیش خرید اسعار، امور پرداخت به اسعار و یا قرار داد اختیار، معاوضه و یا هر قرار داد مشتقی دیگری که معامله اسعار را در بردارد، میباشد.

۱۲- قرارداد پیش خرید:

قراردادی است جهت دریافت اسناد بها دار قرضه یا کالا ها در آینده با قیمت معین.

رسمي جریده

۴۱

۱۳- مستقبلې قرارداد:

د دمخه پېرودنې قرارداد دی چې له معیاري شرایطو او ضوابطو سره یې په مالي بازار کې معامله کېږي .

۱۴- د پانګې اچونې صندوق :

هغه شرکت دی چې له ټولو خلکو څخه په بها لرونکو سندونو کې د وجوهو د ترلاسه کولو له لارې ، پانګه اچونه کوي .

۱۵- د نړیوالې حسابدارۍ

معیارونه :

د نړیوالې حسابدارۍ وروستني او نوي معیارونه دي چې د نړیوالې حسابدارۍ د معیارونو د کمیټې لخوا صادرېږي .

۱۶- پولې ارزښت :

د مبادلي وسیله ده چې په نقدویسو باندې د بیاپېرودنې وړ وي یا نه وي .

۱۳- قرارداد پیش خرید است مستقبلې:

قرارداد پیش خرید است که با شرایط و ضوابط معیاری آن در بازار مالی معامله میشود .

۱۴- صندوق سرمایه گذاری:

شرکتی است که از طریق دریافت وجوه از عموم مردم در اسناد بها دار، سرمایه گذاری مینماید .

۱۵- معیارهای حسابدارۍ

بین المللی:

آخرین و تازه ترین معیارهای حسابدارۍ بین المللی است که از جانب کمیته معیارهای حسابدارۍ بین المللی صادر میگردد .

۱۶- ارزش پولی:

وسیله مبادله است که قابل بازخريد به پول نقد باشد یا نه .

۱۷- پیسې :

د مبادلي وسيله ده چې د افغانستان يا بل هېواد لخوا مجاز پېژندل شوي او د منلو وړ گرځېدلې وي ، په دغې اصطلاح کې هغه حسابي پولي واحد هم شامل دی چې د یوه بین الحکومتي سازمان په وسيله يا د یوه یا زیاتو هېوادو نو تر منځ د موافقې له مخې برقرار شوی وي .

۱۸- پولي خدمت :

هغه خدمت دي چې د پیسو په اړه ، (د پیسو د خوندي کولو او ساتنې ، د پیسو د لېږدونې ، د چک د نقدولو او د اسعارو د تبادلې په شمول) تر سره کېږي .

۱۹- دپولي خدمت وړاندې

کوونکي:

هغه شخص دی چې د پولي خدمتونو په برابرولو بوخت وي .

۱۷- پول:

وسيله مبادله است که بوسيله افغانستان يا کشور دیگر مجاز شناخته شده و مورد قبول قرار گرفته باشد. این اصطلاح شامل واحدپولی حسابی نیز میباشد که توسط یک سازمان بین الحکومتي یا طبق موافقه بین دو یا بیشتر از دو کشور برقرار گردیده باشد.

۱۸- خدمت پولي:

خدمتی است که در رابطه با پول (بشمول حفظ و نگهداشت پول، انتقال پول، نقد سازی چک و تبادل اسعار) صورت میگیرد.

۱۹- عرضه کننده خدمت

پولي:

شخصی است که در تهیه خدمات پولي مشغول میباشد.

رسمي جریده

۲۳

۲۰- د پیسو انتقال :

د ورکړې د سندونو ، زېرمه شوي ارزښت له خرڅلاو یا صادرولو یا د لېږدونې لپاره د پیسو یا پولې ارزښت له ترلاسه کولو څخه عبارت دی (په دغې اصطلاح کې په یوازې سر د فزیکي پیسو رسول او د آن لاین او تېلي مواصلاتي خدمتونه او «د نیت ورک» شبکې ته د لاس رسېدل شامل ندي).

۲۱- د معاملې وړ :

د مالي سندونو په اړه ، د هغو د خاوندانو د ثبت په دفتر کې د سند د رسولو ، ظهر نویسی یا ثبتولو په وسیله د مالکیت د قانوني انتقال له وړتیا څخه عبارت دی .

۲۲- د اختیار قرارداد:

هغه قرارداد دی چې د امتیاز لرونکی یې د هغه د اعتبار په موده کې تر ټاکلې نېټې پورې په موافقه شوې بیه په ټاکلې اندازه ، د قیمت لرونکو سندونو یا کالیو د

۲۰- انتقال پول:

عبارت است از فروش یا صدور اسناد پرداخت، ارزش ذخیره شده یا دریافت پول و یا ارزش پولی برای انتقال .
(این اصطلاح تنها شامل رسانیدن فزیکي پول و خدمات آن لاین و تیلی مواصلاتی و دسترسی به شبکه "نیت ورک" نمیشود).

۲۱- قابل معامله:

عبارت از قابلیت انتقال قانونی مالکیت سند بوسیله رسانیدن یا ظهر نویسی یا ثبت سند در دفتر ثبت مالکین آن در رابطه به اسناد مالی می باشد.

۲۲- قرارداد اختیار:

قراردادیست که دارنده امتیاز آن حق خرید یا فروش اختیاری سند به دار و یا کالا را به قیمت مورد موافقه الی تاریخ معین

در خلال میعاد اعتبار آن به مقدار معین دارد.

۲۳- سند پرداخت:

عبارت است از چک ، برات ، حواله (منی آردر) ، چک سفری و سایر اسناد جهت انتقال و پرداخت پول و ارزش پولی که قابل معامله یا غیر قابل معامله میباشد.

فورم کارت های اعتباری ، لیتراف کریدت ها و سایر اسنادیکه بوسیله صادر کننده آن قابل تبدیل به کالا و خدمات باشد ، از این حالت مستثنی است.

۲۴- سیستم پرداخت:

به شمول شبکه مواصلاتی عبارت از هر نوع طرز العمل است که جهت طی مراحل پرداخت، تصفیه و تسویه

اختیاری پیروندی یا پلورنی حق لری.

۲۳- د ور کرې سند:

د پیسو او پولی ارزښت چې د معاملې وړ وي یا نه وي د لېږدونې او ورکړې لپاره له چک ، برات ، حوالې (منی آرډر) سفرې چک او نورو سندونو څخه عبارت دی .

د اعتباري کارتونو فورم ، لیتراف کرېډیتونه او نور هغه سندونه چې د صادر وونکي په وسیله یې په کالیو او خدمتونو باندې د تبادلې وړ وي ، لدې حالت څخه مستثنی دي .

۲۴- د ور کرې سیستم:

د مواصلاتي شبکې په ګډون له هر ډول هغې کړنلارې څخه عبارت دی چې په هر ډول اسعارو کې د پولې خدمتونو د دريو يا له دريو

رسمي جریده

۴۵

معاملات پرداختی و تبادلۀ پرداخت در مقابل سایر پرداخت ها، مکلفیت های مالی یا اسناد بها دار در هر گونه اسعار میان سه یا بیشتر از سه عرضه کننده خدمات پولی توافق میگردد.

۲۵- عامل یا مجری سیستم

پرداخت:

شخصی است که سیستم پرداخت را بکار میاندازد.

۲۶- شخص:

عبارت از شخص حقیقی یا حکمی است.

۲۷- ریکارد:

معلوماتیکه در وسیله قابل لمس نگهداری یا در یک وسیله الکترونیکی و یا غیر آن ذخیره شده و دوباره بشکل قابل فهم بدست آمده بتواند.

خنه د زیاتو وړاندې کونکو ترمنځ ، د نورو ورکړو په مقابل کې د ورکړې د تبادلې ، د مالي مکلفیتونو یا بها لرونکو سندونو د ورکړې ، تصفیې او یا تسویې د معاملو د پراوونو د تېرولو لپاره پرې موافقه شوې وي .

۲۵- د ورکړې د سیستم عامل

یا مجري:

هغه شخص دی چې د ورکړې سیستم په کار اچوي .

۲۶- شخص:

له حقیقی یا حکمی شخص خنخه عبارت دی .

۲۷- ریکارد:

هغه معلومات دي چې د لمس وړ وسیله کې خوندي یا په یوه الکترونیکی وسیله یا غیره هغې کې زېرمه شي او بیا بېرته په پوهېدو (فهم) وړ توگه لاس ته راوړل شي .

رسمي جریده

۴۶

۲۸- بها لرونکی سند :

معاملې وړ (د سند په شکل یا په دفتر کې ثبت په شکل) مالي سند دی چې لاندې ډولونه پکې شامل دي :
- ونډه ، ډولنې سند یا د ونډې رسید.

- د پور قیمت لرونکي سندونه (چې ونډې باندي د بدلېدو وړ وي یا نه وي) .

- مشتقات .

- د پانگې اچونې په صندوق کې ونډې یا د اشتراک واحدونه .

- د مالي معاملې وړ نور سندونه چې د دافغانستان بانک په مقرراتو کې د بها لرونکي سند په توگه پېژندل شوی وي .

۲۹- د بها لرونکو سندونو خدمت :

د دې قانون په (۹۴) ماده کې له درج شوو خدمتونو څخه عبارت دي .

۲۸- سند بها دار .

سند مالي قابل معامله (بشکل سند یا به شکل ثبت در دفتر) است که شامل انواع ذیل میباشد:

- سهم، سند سهم یا رسید سهم.

- اسناد بها دار قرضه (چه قابل تبدیل به سهم باشد یا نه).

- مشتقات .

- سهام یا واحدهای اشتراک در صندوق سرمایه گذاری.

- سایر اسناد قابل معامله مالی که در مقررات دافغانستان بانک منجیث سند بها دار شناخته شده باشد.

۲۹- خدمت اسناد بها دار :

عبارت از خدمات مندرج ماده (۹۴) این قانون میباشد.

رسمي جریده

۴۷

۳۰- عرضه کننده خدمت

اسناد بهادار:

شخصی است که خدمت اسناد بها دار را تهیه میکند.

۳۱- سیستم انتقال اسناد بها

دار:

به شمول شبکات مواصلاتی عبارت از هر نوع طرز العمل است که جهت انتقال اسناد بها دار و تصفیه یا تسویه معاملات مربوط به اسناد بهادار در برابر پرداخت سایر اسناد بها دار یا پول نقد میان سه یا بیشتر از سه عرضه کننده خدمات اسناد بهادار توافق میگردد.

۳۲- مجری سیستم انتقال

اسناد بهادار:

شخصی است که سیستم انتقال اسناد بهادار را بکار می اندازد.

۳۰- د بهالرونکو سندونو

خدمت وړاندې کونکی:

هغه شخص دی چې د بهالرونکو سندونو خدمت برابروي.

۳۱- د بهالرونکو سندونو د

لېږدوني سیستم:

د مواصلاتي شبکو په ګډون له هر ډول طرز العمل څخه عبارت دي چې د بهالرونکو سندونو د لېږدوني او د بهالرونکو سندونو د خدمتو د وړاندې کونکو د درې یا له دريو څخه د زیاتو ترمنځ د بهالرونکو سندونو یا نورو بهالرونکو سندونو یا نقدو پیسو د تصفیه یا تسویه د مربوطو معاملو لپاره پرې توافق کېږي.

۳۲- د بهالرونکو سندونو د

لېږدوني د سیستم مجري:

هغه شخص وی چې د بهالرونکو سندونو د لېږدوني سیستم په کار اچوي.

رسمي جریده

۴۸

۳۳- کمیسیون حل منازعات

مالی :

عبارت از کمیسیون حل منازعات مالی مندرج ماده (۱۰۸) این قانون میباشد.

۳۴- سهم :

عبارت از سهم سرمایه یا اسناد بها دار دیگر سرمایوی است که توسط شرکت صادر میگردد.

۳۵- اداره و مؤسسه دولتی :

عبارت از شعبه یا نمایندگی سیاسی یا اداری یا هر تصدی ایکه مالکیت یا کنترل آنرا دولت افغانستان یا یک اداره و مؤسسه دولتی بعهده داشته باشد.

۳۶- ارزش ذخیره شده :

عبارت از ارزش پولی ثابت شده توسط ریکارد الکترونیکی می باشد.

۳۳- د مالی شخړو د حل

کمیسیون

د دې قانون په (۱۰۸) ماده کې درج د شخړو د حل له کمیسیون څخه عبارت دی .

۳۴- ونډه :

د پانگې له ونډې یا نور پانگه ایزر بهالرونکي سندونو څخه عبارت ده چې د شرکت لخوا صادرېږي .

۳۵- دولتي اداره او مؤسسه :

له هغې سیاسي څانگې یا نمایندگي یا ادارې یا هغې تصدی څخه عبارت ده چې مالکیت یا کنترل یې د افغانستان دولت یا یوه دولتي اداره او مؤسسه په غاړه ولري .

۳۶- زېرمه شوی ارزښت :

د الکترونیکی ریکارد په واسطه ، له ثابت شوي پولې ارزښت څخه عبارت دی .

رسمي جریده

۴۹

فصل دوم تشکیل و اداره

تشکیل

ماده ششم:

د افغانستان بانک دارای شورای عالی (منحیث عالیترین مرجع تصمیم گیری و سیاست گذاری)، رئیس کل (منحیث مسؤول اداره د افغانستان بانک) ناظر کل (منحیث مسؤول بازرسی و بررسی داخلی عملیات د افغانستان بانک) و سایر کارکنان مربوط میباشد.

ترکیب شورای عالی

ماده هفتم:

(۱) شورای عالی د افغانستان بانک مرکب از هفت عضو بشرح آتی می باشد:

۱- رئیس کل د افغانستان بانک
بحیث رئیس شورای عالی.

دوه یم فصل تشکیل او اداره

تشکیل

شپږمه ماده:

د افغانستان بانک د عالی شوری (د تصمیم نیونې او سیاست گذاری د لورې مرجع په توگه) د ټولو رئیس د (د افغانستان بانک د ادارې د مسئول په توگه) د ټولو ناظر (د افغانستان بانک د کورنیو عملیاتو د خپرنې او بررسی د مسئول په توگه) او د نورو اړوندو کارکوونکو دی.

د عالی شوري ترکیب

اوومه ماده:

(۱) د افغانستان بانک عالی شوري په لاندې شرحې سره له اوو غړو څخه جوړه ده:

۱- د افغانستان بانک د ټولو رئیس،
د عالی شوري درئیس په توگه.

رسمي جریده

۵۰

۲- معاون اول دافغانستان
بانک بحیث معاون شورای
عالی.

۳- پنج عضو دیگر.

(۲) اعضای شورای عالی به موافقه
شورای ملی از طرف رئیس جمهور
مقرر می شوند.

(۳) دوره خدمت هر عضو شورای
عالی پنج سال می باشد. (به
استثنای اینکه در دوره اول دوره
کاری اعضای مقرر شده مطابق این
قانون تا حد امکان در طی همان
پنج سال با تسلسل اختتام مییابد.)
تقرر مجدد اعضای شورای عالی
مجاز است، مگر اینکه بموجب
ماده دوازدهم این قانون دلیلی
برای برکناری آنها موجود
باشد.

وظایف شورای عالی

ماده هشتم:

(۱) شورای عالی مسؤول طرح
سیاستهای کلی دافغانستان بانک و

۲- دافغانستان بانک لومری
مرستیال ، د عالی شوری د
مرستیال په توگه .

۳- پنځه نور غړي .

(۲) د عالی شوري غړي د ملي
شوري په موافقه ، د جمهور رئیس
لخوا مقررېږي .

(۳) د عالی شوري دهر غړي د خدمت
دوره پنځه کاله ده . (پرتله له دې)
چې په لومړۍ دوره کې د مقرررو
شو غړو کاري دوره د دې قانون
مطابق د امکان تر حده پورې په
همغو پنځو کلونو کې په پرله پسې
والي سره پای مومي . د عالی
شوري د غړو بیا مقررېدل مجاز دي
خودا چې د دې قانون د دوولسمې
مادې په موجب ، د هغوی د لرې
کولو لپاره دلیل موجود وي .

د عالی شوري دندې :

اتمه ماده :

(۱) عالی شوري د دافغانستان بانک
دکلي سیاستونو د طرحې او دهغه پر

رسمي جریده

۵۱

نظارت بر اداره و فعالیت های آن
میباشد.

(۲) شورای عالی در اجرای وظایف
خود وقتاً فوقتاً وضع اقتصادی و
پولی را ارزیابی مینماید و بدین
منظور هیئت عامل مکلف است حد
اقل در هر ربع تقویمی یکبار در باره
موارد ذیل به شورای عالی گزارش
ارایه نماید:

۱- اداره و عملیات دافغانستان
بانک.

۲- تطبیق سیاستهای پولی و
تنظیماتی به شمول سیاست ثبات
قیمت های داخلی.

۳- سالم بودن سیستم
مالی، بخصوص سیستم بانکی
و پرداخت در افغانستان.

۴- وضع بازارهای پول، سرمایه و
اسعار.

۵- وقایع و شرایطی
که در اداره یا عملیات ،

اداری او فعالیتونو باندې د څارنې
مسووله ده .

(۲) عالی شوري د خپلو دندو په
اجراء کې وخت په وخت اقتصادي
او پولي وضع ارزوي او پدې منظور
عامل هیئت مکلف دی لږترلږه په
هره تقويمي څلوریزه کې یو ځل د
لاندې مواردو په هکله ، عالی
شوري ته رپوټ وړاندې کړي :

۱- د دافغانستان بانک اداره او
عملیات .

۲- د کورنیو قیمتونو د ثبات د
سیاست په شمول د پولی او
تنظیماتی سیاستونو تطبیقول .

۳- په افغانستان کې د مالی سیستم
سالموالی ، په خاصه توګه د بانکی
او ورکړې سیستم.

۴- د پیسو ، پانګې او بهرنیو
اسعارو د بازارونو وضع.

۵- هغه پېښې او شرایط چې د
دافغانستان بانک په اداره یا

تطبيق سياستها، سيستم مالي دافغانستان بانک يا بازارهای فوق الذکر اثر مهم داشته باشند.

ناظر کل مکلف است گزارشها و مطالعات مورد مطالبه شورای عالی را جهت نظارت بر اداره و فعالیت های دافغانستان بانک تقدیم نماید.

رئیس کل مکلف است از ارایه به موقع معلومات مطالبه شده در مورد نظارت بر اداره و فعالیت های دافغانستان بانک به شورای عالی، اطمینان حاصل نماید.

صلاحیت های شورای عالی

ماده نهم:

شورای عالی دارای صلاحیت های آتی میباشد:

۱- طرح و اتخاذ سیاست پولی افغانستان بشمول حدود عملیات بازار آزاد توسط دافغانستان بانک،

عملیاتو، د سیاستونو په تطبيق، مالي سيستم يا پورتنیو ذکر شوو بازارونو کې یې مهمه اغېزه لرلې وي.

د ټولو ناظر مکلف دی دعالي شوري د غوښتنې وړ رپوټونه او کتنې (مطلعات)، ددافغانستان بانک پر اداره او فعالیتونو باندې د څارنې لپاره وړاندې کړي.

د ټولو رئیس مکلف دی عالي شوري ته د دافغانستان بانک پر اداره او فعالیتونو باندې د څارنې په هکله د غوښتل شوو معلوماتو له پړوخت وړاندې کولو څخه، ډاډ ترلاسه کړي.

د عالي شوري واکونه:

نهمه ماده:

عالي شوري د لاندې واکونو لرونکې ده:

۱- د دافغانستان بانک په واسطه د آزاد بازار د عملیاتو د صدور، تنزیل او پور لپاره د ټکټانې د نرخ،

رسمي جریده

۵۳

نرخ تکتانه برای تنزیل و قرضه توسط دافغانستان بانک، نوع و میزان ذخایریکه بانکها مکلف به نگهداری آن میباشد.

۲- طرح واتخاذ سیاست اسعار خارجی افغانستان.

۳- تصویب مقررات، رهنمودها و دستورالعملهای قابل تطبیق که بموجب این قانون و سایر قوانین نافذه کشور از طرف دافغانستان بانک ارایه میشود.

۴- تصویب گزارشها و مشاورتهای که دافغانستان بانک به دولت یا شورای ملی ارایه مینماید.

۵- اتخاذ تصمیم در مورد شرکت دافغانستان بانک در سازمانهای بین المللی.

۶- اتخاذ تصمیم در مورد طرح، دیزاین و ارزش اسمی بانکنوتهها و مسکوکات

د زهرمو د ډول او میزان چې بانکونه د هغو په ساتنه ملکف دی په شمول د افغانستان د پولې سیاست طرح کول او جوړول.

۲- د افغانستان د بهرنیو اسعارو د سیاست طرح او جوړول.

۳- د هغو مقرراتو، لارښودونو او د تطبیق وړ دستورالعملونو تصویبول چې د دې قانون او دهبواد د نورو نافذو قوانینو په موجب د دافغانستان بانک له لوري وړاندې کېږي.

۴- د هغو رپوتونو او مشورتونو تصویبول چې د دافغانستان بانک یې دولت یا ملی شوري ته وړاندې کوي.

۵- په نړیوالو سازمانونو کې د دافغانستان بانک د گډون په هکله د تصمیم نیول.

۶- د بانکنوتونو او فلزي مسکوکاتو د طرحې او دیزاین او رسمي ارزښت او دهبواد د رایجو

رسمي جریده

۵۴

فلزی و شرایط مربوط به جمع
آوری پول رایج کشور.

۷- اتخاذ تصمیم درمورد اسناد
بها دار قرضه دافغانستان بانک و
شرایط آن.

۸- اتخاذ تصمیم درمورد سرمایه
گذاری ذخائر اسعار
و سایر منابع دافغانستان بانک در
انواع دارائی های که مناسب
باشد.

۹- تصویب تنزیل اسنادیکه
موعده سررسید آن بیشتر
از سه ماه از تاریخ دریافت آن
بوسیله دافغانستان بانک
باشد.

۱۰- تصویب قرضه ها،
ضمانت ها یا سایر تعهدات
مشروط دافغانستان بانک
به سایر بانکها طبق حکم ماده
هشتادوششم این قانون به موافقت
سه پنجم اعضای شورای عالی.

پیسو په راټولولو پورې د اړوندو
شرایطو په هکله د تصمیم نیول .

۷- د دافغانستان بانک د پور د
بهارونکو سندونو او د هغو د
شرایطو په هکله د تصمیم نیول .

۸- په ډول ډول شتمنیو کې چې
مناسبې وي، د دافغانستان بانک د
بهرنیو اسعارو او نورو سرچینو د
پانگې اچونې په هکله د تصمیم
نیول .

۹- د هغو سندونو د تنزیل
تصویبول چې د سررسید
وخت یې ، د دافغانستان بانک په
وسيله د ترلاسه کولو له نېټې څخه
له دريو میاشتو څخه زیات وي .

۱۰- د عالی شوري د درې پر
پنځمې غړو په موافقه ، ددې قانون
د شپړاتیایمې مادې د حکم مطابق ،
نورو بانکونو ته د دافغانستان بانک
د پورونو ، ضمانتونو او نورو
مشروطو ژمنو تصویبول .

رسمي جریده

۵۵

- ۱۱- تصویب طرز العمل د افغانستان بانک و سایر مقررات مربوط به اداره و فعالیت های آن.
- ۱۲- اتخاذ تصمیم درباره تشکیل د افغانستان بانک.
- ۱۳- به استثنای معاون اول، منظوری تقرر معاونان و ناظر کل و موافقت به ایفای خدمت رئیس کل و معاون اول در موسسه مالی دیگر بعد از اكمال وظایف شان در د افغانستان بانک.
- ۱۴- تاسیس یا مسدود نمودن شرکت های تابع، فروع و دفاتر نماینده گی د افغانستان بانک.
- ۱۵- اتخاذ تصمیم در مورد خریداری، اعمار، بهره برداری و فروش ساختمانها و سایر املاک بوسیله د افغانستان بانک.
- ۱۶- اتخاذ تصمیم در مورد بودجه د افغانستان بانک،
- ۱۱- د افغانستان بانک د کرنلاری او دهغه په ادارې او فعالیتونو پورې د نورو اړوندو مقرراتو تصویبول.
- ۱۲- د افغانستان بانک د تشکیل په هکله د تصمیم نیول.
- ۱۳- له لومړي مرستیال پرته د مرستیالانو او د ټولو د ناظر د مقرری منظورول او په دد افغانستان بانک کې د دوی د دندو تر بشپړېدو وروسته، په بله مالي موسسه کې د ټولو د رئیس او لومړي مرستیال د خدمت له کولو سره موافقه.
- ۱۴- د تابع، فروع شرکتونو او د د افغانستان بانک د نمایندگیو د دفترونو تاسیسول یا بندول.
- ۱۵- دد افغانستان بانک په وسیله د ودانیو او نورو املاکو د پیروډني، ودانولو، گټې اخیستنې او پلورنې په هکله د تصمیم نیول.
- ۱۶- دد افغانستان بانک د بودجې، داسمخدام، کارد شرایطو، د

رسمي جریده

۵۶

شرایط استخدام، کار، حقوق
تقاعد کارکنان و نمایندگان
د افغانستان بانک.

اعضای شورای عالی از این حکم
مستثنی اند.

۱۷- پیشنهاد افزایش سرمایه مجاز
د افغانستان بانک.

۱۸- اتخاذ تصمیم در مورد
طرز العمل های حسابداری و
روشهای اداره خطرات احتمالی
مالی د افغانستان بانک.

۱۹- منظوری راپور سالانه و
صورت حسابهای مالی د افغانستان
بانک.

۲۰- اتخاذ تصمیم در مورد
استهلاک دارائی ها و میزان
استهلاک دارائی های د افغانستان
بانک، ایجاد ذخیره های خاص در
دفاتر د افغانستان بانک، تعیین
درآمد خالص د افغانستان بانک و
تعیین مبلغ درآمد خالص قابل
انتقال به ذخایر.

د افغانستان بانک د کارکوونکو او
استازو د تقاعد د حقوقو په هکله د
تصمیم نیول.

د عالی شوري غړي له دې حکم
خخه مستثنی دي .

۱۷- د د افغانستان بانک د مجاز
پانگې د زیاتولو وړاندیز .

۱۸- د حسابداری د کړنلارو او
احتمالی مالی خطرونو د د افغانستان
بانک د ادارې د لارو چارو په هکله
د تصمیم نیول .

۱۹- د د افغانستان بانک د کلني
رپوټ او د مالی صورت حسابونو
منظورول .

۲۰- د د افغانستان بانک د شتمنیو
د استهلاک او د شتمنیو د
استهلاک د میزان، د د افغانستان
بانک په دفترونو کې د خاصو زیرمو
د جوړولو، د د افغانستان بانک د
خالصې گټې د ټاکلو او زېرمو ته د
لېږدوني وړ خالصې گټې د ټاکلو په
هکله د تصمیم نیول .

رسمي جريده

۵۷

۲۱- اعمال ساير صلاحيت
های که بموجب اين قانون به
شورای عالی تفویض
می گردد.

شرائط عضويت شورای عالی
ماده دهم:

شخصی بحيث عضو شورای عالی
انتخاب شده ميتواند که واجد
شرائط ذیل باشد:

۱- تابعيت افغانستان را داشته
باشد.

۲- دارای شهرت نیک (امانت
داری) باشد.

۳- دارای تحصیلات عالی
بوده یا تجارب وسیع
ترجیحاً در رشته اقتصاد،
بانکداری یا حقوق داشته
باشند.

۴- طبق احکام مندرج ماده
دوازدهم این قانون عضويت در
شورای عالی را از دست نداده
باشد.

۲۱- دنورو هغو واکونو
اعمالول چې د دې قانون
په موجب عالی شوري ته سپارل
کېږي .

د عالی شوري د غړيتوب شرايط:
لسمه ماده :

هغه شخص د عالی شوري د غړي
په توگه ټاکل (غوره) کېدای شي
چې د لاندې شرايطو لرونکی وي :

۱- د افغانستان تابعيت
ولري .

۲- د نېک شهرت (امانت داری-)
لرونکی وي .

۳- د لوړو تحصیلاتو لرونکی
وي یا د اقتصاد ، بانکوالی
یا حقوقو په رشته (خانگه)
کې ترجیحاً پراخې تجربې
ولري .

۴- د دې قانون په دوولسمه
ماده کې د درج شوو حکمونو
مطابق ، په عالی شوري کې یې
غړيتوب له لاسه نه وي ورکړی .

رسمي جریده

۵۸

۵- مامور بر حال دافغانستان بانک نباشد. رئیس کل و معاون اول از این امر مستثنی است.

۶- عضویت شورای نظار و مؤسسات مالی دیگر را به هیچ شکل نداشته باشد.

۷- طبق احکام قانون تحت نظارت دافغانستان بانک قرار نداشته باشد.

۸- عضویت شورای وزیران، شورای ملی یا سایر عهده های عالی دولتی را نداشته باشد.

حقوق اعضای شورای عالی

ماده یازدهم:

رئیس کل، معاون اول و سایر اعضای شورای عالی بر اساس فرمان رئیس دولت مقرر میگردند. پس از تقرر یا تقرر مجدد اعضای شورای عالی برای یکدوره، معاشات

۵- دافغانستان بانک بر حال مامور نه وي. د ټولو رئیس او لومړی مرستیال له دې امر څخه مستثنی دي.

۶- په هېڅ ډول سره د څارنې (نظار) د شورې او نورو مالي مؤسسو غړیتوب و نه لري.

۷- د قانون د حکمونو مطابق، د دافغانستان بانک تر څارنې لاندې نه وي.

۸- د وزیرانو د شورې، د ملي شورې غړیتوب یا نورې لورې دولتي عهدې و نه لري.

د عالی شورې د غړو حقوق:

یوولسمه ماده:

د ټولو رئیس، لومړی مرستیال او د عالی شورې نور غړي د دولت د رئیس د فرمان په اساس مقررېږي. د یوې دورې لپاره د عالی شورې د غړو له مقرري یا بیا مقرري وروسته، د هغوی معاشونه او

رسمي جریده

۵۹

و امتیازات آنها طی همان دوره
تقرر کاهش نمیابد.

سلب صلاحیت و سبکدوشی

اعضای شورای عالی:

ماده دوازدهم:

رئیس کل، معاون اول و سایر
اعضاء شورای عالی دافغانستان
بانک بنا بر یکی از عوامل
آتی از طرف رئیس دولت معزول یا
عهده های شان به حالت تعلیق قرار
میگیرند.

۱- در صورتیکه یکی از
شرایط مندرج ماده دهم
این قانون را از دست داده
باشد.

۲- در صورتیکه محکوم بجرمی
گردیده باشد که مجازات آن حبس
باشد، مگر آنکه چنین محکومیت
در نتیجه فعالیتها یا نظریات
مذهبی و سیاسی او صورت گرفته
باشد.

امتیازونه د تقرر د هماغې دورې په
اوږدو کې نه راتپېږي .

د عالی شوري د غړو د واک

سلبول او ګوښه کول (برطرفي):

دوولسمه ماده :

د دافغانستان بانک د ټولو رئیس ،
لومړی مرستیال او د عالی شوري
نور غړي له لاندې عواملو څخه د
یوه له مخې ، د دولت د رئیس
لخوا معزول یا بې عهدې د تعلیق
په حالت کې قرار نیسي :

۱- په هغه صورت کې چې د دې
قانون په لسمه ماده کې د درج شوو
شرایطو څخه یو ئې ، له لاسه
ورکړي وي .

۲- په هغه صورت کې چې په
داسې جرم محکوم شوی وي چې
مجازات یې حبس وي ، خو داچې
دغه ډول محکومیت د هغه د
مذهبی او سیاسي فعالیتونو یا نظریو
په نتیجه کې صورت موندلی وي .

رسمي جریده

٦٠

٣- په هغه صورت کې چې د محکمې د حکم په اثر، د نه توانیدو له امله د پورونو له ورکړې څخه عاجز یا ورشکسته اعلان شوی وي .

٤- په هغه صورت کې چې په عالي شوري کې له غړیتوب څخه د مخه په وروستيو پنځو کلونو کې د داسې کوم شرکت واکمن مدير يا کارمند وي چې ورته متولي يا د تصفيې مدير ټاکل شوی وي .

٥- په هغه صورت کې چې د شخصي بدرفتاری او ناوړه سلوک له امله د واکمن مقام لخوا له دندې څخه گوښه یا یې د تعلیق په حالت کې قرار نیولی وي .

٦- په هغه صورت کې چې په شپږو میاشتو څخه زیات د جسمي یا ذهني ناتوانی له امله د سپارل شوو دندو په اجراء قادر نه وي .

٣- در صورتیکه به اثر حکم محکمه نسبت عدم توانائی از پرداخت قروض عاجز یا ورشکسته اعلان شده باشد.

٤- در صورتیکه در آخرین پنجسال قبل از عضویت در شورای عالی، مدیر یا کارمند ذیصلاح شرکتی بوده که برای آن متولی یا مدیر تصفیه تعیین شده باشد.

٥- در صورتیکه بعلت بدرفتاری شخصی و سوء خلق از طرف مقام ذیصلاح از وظیفه معزول یا به حالت تعلیق قرار گرفته باشد.

٦- در صورتیکه بعلت ناتوانی جسمی یا ذهنی بیش از شش ماه قادر به انجام وظایف محوله خود نباشد.

رسمي جریده

۶۱

۷- در صورت غیابت بدون عذر موجه در دو یا بیشتر از دو جلسه متوالی شورای عالی د افغانستان بانک، در دوازده ماه اخیر.

۸- در زمان عضویت شورای عالی، فعالیت سیاسی نموده یا مرتکب تخلفات صریح و مهم از مکلفیت های قانونی یا بد رفتاری در اداره گردد که باعث لطمه شدید به منافع د افغانستان بانک گردیده باشد.

(۲) اعضای شورای عالی به استثنای حالات مندرج فقره (۱) این ماده به هیچ دلیل دیگری از عضویت شورای عالی معزول یا از عهده های شان به حالت تعلیق قرار نمیگیرند.

۷- په وروستیو دوولسو میاشته کې د دافغانستان بانک د عالی شوري په دوو یا زیاتو پر له پسې جلسو کې له موجه عذر پرته د غیابت په صورت کې.

۸- د عالی شوري د غړیتوب په موده کې سیاسي فعالیت وکړي یا په اداره کې له قانوني مکلفیتونو څخه د څرگندو او مهمو سر غړونو یا بد رفتاری- مرتکب شي چې د دافغانستان بانک ګټو ته د شدید زیان (لطمې) باعث ګرځیدلی وي

(۲) د عالی شوري غړي ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو حالاتو په استثنی په بل هېڅ دلیل د عالی شوري له غړیتوب څخه معزول یا له خپلو عهدو څخه د تعلیق په حالت کې قرار نه نیسي.

(۳) سبکدوشی یا تعلیق از وظایف شورای عالی قبل از ارائه دلایل توسط خود یا وکیل قانونی و رسیده گی آن توسط رئیس دولت جواز ندارد.

استعفای اعضای شورای عالی

ماده سیزدهم:

رئیس کل و معاون شورای عالی دافغانستان بانک می توانند با دادن اطلاع کتبی قبلی که کمتر از سه ماه نباشد یا مدت کمتر یکه رئیس دولت به آن موافقت کند، استعفای خود را به رئیس دولت تقدیم نمایند. سایر اعضای شورای عالی می توانند با دادن اطلاع کتبی قبلی که کمتر از یک ماه نباشد یا مدت کمتر یکه رئیس دولت به آن موافقت کند، استعفای خود را به رئیس دولت تقدیم نمایند.

(۳) گوبنه کیدل (سبکدوشی) یا دعای شورې له دندو څخه تعلیق، په خپله یا د قانوني وکیل په واسطه د دلایلو له وړاندې کولو او د دولت د رئیس له خوا د هغو له څپرلو د مخه جواز نه لري.

د عالی شورې د غړو استعفي

ديارلسمه ماده :

د دافغانستان بانک د ټولو رئیس او د عالی شورې مرستیال کولای شي د دمخه په کتبي خبر ورکولو سره چې له دريو مياشتو څخه لږ نه وي يا په هغې لا لږ موده کې چې د دولت رئیس ورسره موافقه وکړي، خپله استعفي د دولت رئیس ته وړاندې کړي. د عالی شورې نور غړي کولای شي دمخه په کتبي خبر ورکولو سره چې له يوې مياشتې څخه لږ نه وي يا په هغې لا لږ موده کې چې د دولت رئیس ورسره موافقه وکړي، خپله استعفي د دولت رئیس ته وړاندې کړي.

رسمي جریده

۶۳

کرسی خالی در شورای عالی

ماده چهاردهم:

کرسی خالی در شورای عالی مطابق حکم ماده (۹) این قانون با تقرر عضو جدید برای اكمال میعاد باقیمانده عضو سابق تکمیل میگردد.

جلسات شورای عالی

ماده پانزدهم:

(۱) رئیس کل ، جلسات شورای عالی را رهبری مینماید . در غیاب یا عدم امکان رای دهی وی ، معاون اول جلسات را رهبری می کند.

(۲) جلسات شورای عالی بعد از هر سه ماه دایر میگردد و در صورت ضرورت میتواند قبل از میعاد معینه نیز دایر گردد.

(۳) جلسات شورای عالی به اساس تصمیم رئیس کل یا بنابر درخواست کتبی سه عضو شورای عالی تشکیل شده میتواند.

به عالی شورې کې تشه کرسی

خوارلسمه ماده :

به عالی شورې کې تشه کرسی د دې قانون د نهمې مادې د حکم مطابق ، د پخواني غړي د پاتې مودې د بشپړتیا لپاره د نوي غړي په مقررېدو سره بشپړېږي .

د عالی شورې غونډې:

پنځلسمه ماده :

(۱) د ټولو رئیس، د عالی شورې غونډې رهبري کوي . د هغه په غیاب یانې درانې ورکونې د نه امکان په صورت کې ، لومړی مرستیال غونډې رهبري کوي .

(۲) د عالی شورې غونډې له هرو دریو میاشتو وروسته دایرېږي او د اړتیا په صورت کې کېدی شي له ټاکلي وخت دمخه هم دایرې شي .

(۳) د عالی شورې غونډې د ټولو د رئیس د تصمیم پر اساس یا د عالی شورې د دریو غړو د لیکلې غوښتنې له مخې جوړېدی شي .

(۴) جلسات شورای عالی بعد از ارسال اطلاعیه، به اعضای شورای عالی که در آن زمان، مکان و اجنداء جلسه مشخص می شود، تشکیل می گردد. اطلاعیه حداقل ده روز کاری قبل از تشکیل جلسه ابلاغ میگردد.

(۵) هر عضو شورای عالی دارای یک رأی میباشد. نصاب تشکیل جلسه شورای عالی به حضور دو ثلث یا بیشتر اعضای شوری از جمله حضور رئیس یا معاون آن تکمیل می گردد.

(۶) تصامیم شورای عالی به اکثریت ساده آراء اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می گردد، مگر اینکه این قانون طور دیگر حکم نموده باشد. صرف آنعده از اعضای شورای عالی که شخصاً در جلسه حاضر باشند، حق رأی دارند.

(۴) د عالی شوري غونډې د عالی شوري غړو ته د خبرتيا له استولو وروسته چې په هغې کې د غونډې وخت، ځای او اجنداء مشخصېږي، جوړېږي. خبرتيا د غونډې له جوړېدو لږ تر لږه لس کاري ورځې د مخه ابلاغېږي.

(۵) د عالی شوري هر غړی د یوې رأیې لرونکی دی. د عالی شوري د غونډې د جوړېدو نصاب، د شوري د غړو د دور ثلثو یا زیاتو په حضور له دې جملې څخه د رئیس یا یې دمرمټيال په حضور سره بشپړېږي.

(۶) د عالی شوري تصمیمونه په غونډه کې د حاضر و غړو د ساده رأیو په اکثریت نیول کېږي، خو دا چې دغه قانون بل ډول حکم کړی وي، د عالی شوري له غړو څخه یوازې هغه شمېر چې شخصاً په غونډه کې حاضر وي، د رأیې حق لري.

رسمي جریده

۶۵

د افغانستان بانک میتواند طبق طرز العمل مربوط اجازه تشکیل جلسات شورای عالی را بصورت رأی دادن از طریق تیلی کنفرانس ها یا در موارد استثنائی بوسیله تلکس شفری ویا سایر وسایل شفری الکترونیکی اجازه دهد. در صورت تساوی آراء، رأی رئیس جلسه تعیین کننده میباشد.

(۷) در صورت تکمیل نصاب مندرج فقره (۵) این ماده ، تصامیم شورای عالی را صرف بعلت وجود یک یا چند کرسی خالی در شورای عالی نمیتوان بی اعتبار اعلان نمود.

(۸) تصامیم رئیس یا عضو دیگر شورای عالی که با حسن نیت انجام شده باشد، معتبر است، حتی اگر بعداً ایرادی در انتصاب و صلاحیت و شایستگی او کشف گردد.

د افغانستان بانک کولای شي د اړوندې کړنلارې مطابق ، د عالی شوري د غونډو د جوړېدو اجازه ، د تيلي کنفرانسونو له لارې د رأیې ورکولو په ډول یا په استثنایي مواردو کې د شفری تلکس یا نورو الکترونیکی شفری وسایلو په واسطه ورکړي . د رأیو د تساوی په صورت کې د غونډې د رئیس رأیه ټاکونکې ده .

(۷) د دې مادې په (۵) فقره کې د درج شوي نصاب د بشپړېدو په صورت کې، د عالی شوري تصمیمونه یوازې په عالی شوري کې دیوې یا څو څو څوکیو د موجودیت په علت نشي کیدی چې بی اعتباره اعلان شي .

(۸) درئیس یاد عالی شوري دبل غړي تصمیمونه چې په ښه نیت تر سره شوي وي، معتبر دي ، حتی که وروسته د هغه په انتصاب ، واک او وړتیا کې نیوکه (ایراد) څرگند شي .

رسمي جریده

٦٦

جریان، صورت جلسات و

تصامیم شورای عالی

ماده شانزدهم:

(۱) جریان جلسات شورای عالی سری میباشد. شورای عالی میتواند علنی بودن نتایج تمام یا قسمتی از مذاکرات خود را علان نماید.

(۲) صورت جلسه شورای عالی بعد از ترتیب، به امضاء رئیس جلسه و منشی شورای عالی میرسد.

(۳) رئیس کل، منشی شورای عالی را از میان اعضای بلند رتبه دافغانستان بانک انتخاب می کند. این شخص عضو شورای عالی بوده نمی تواند.

(۴) تصامیم جلسه شورای عالی ثبت شده و توسط رئیس همان جلسه امضاء و به مراجع مربوط صادر میگردد.

د عالی شوري د جلسو د ډول

او تصمیمونو بهیر

شپارسمه ماده:

(۱) د عالی شوري د غونډو بهیر پټا (سري) دی. عالی شوري کولای شي د خپلو ټولو یا یوې برخې مذاکرو د پایلو څرگند والی اعلان کړي.

(۲) د عالی شوري د غونډې صورت له ترتیب وروسته، د غونډې د رئیس او د عالی شوري د منشي په لاسلیک رسېږي.

(۳) د ټولو رئیس، د عالی شوري منشي د دافغانستان بانک د لوړ پوړو غړو له منځه غوره کوي دغه شخص د عالی شوري غړی نشي کېدی.

(۴) د عالی شوري د غونډې تصمیمونه ثبتېږي او د هماغې غونډې د رئیس په واسطه لاسلیک او اړوندو مراجعو ته صادرېږي.

رسمي جریده

٦٧

د گڼو (منافعو) اعلامول

اوولسمه ماده :

(١) د دافغانستان بانک د عالي شوري غړي ، مرستيالان ، عامل هيت او نور کارکوونکي په عالي شوري کې په غړيتوب باندې د انتصاب په وخت کې او وروسته له هغه هر کال له خپلو يا د خپلې کورنۍ د غړو له مستقيمو يا غير مستقيمو سوداگريزو گڼو څخه ، د تصويب شوو مقرراتو مطابق ، عالي شوري ته معلومات ورکوي .

(٢) د عالي شوري يا د دافغانستان بانک د اجرائتو اعتبار، د دې مادې له (١) فقرې يا د دې قانون له څلېرېشمې مادې سره د هغو د نه مطابقت په دليل ، تر پوښتنې لاندې نشي راتلای .

عامل هيت

اتلسمه ماده :

(١) عامل هيت د دافغانستان بانک په اداره او عملياتو پورې د ټولو

اعلام منافع

ماده هفدهم:

(١) اعضای شوراى عالی، معاونین، هیئت عامل و سایر کارمندان دافغانستان بانک حین انتصاب شان به عضویت شوراى عالی و بعداز آن هر سال از منافع تجارتي مستقیم یا غیر مستقیم خود یا اعضای خانواده اش مطابق مقررات تصویب شده به شوراى عالی معلومات ارائه مینماید.

(٢) اعتبار اجراءات شوراى عالی یا دافغانستان بانک به دليل عدم مطابقت آن با فقره (١) این ماده یا ماده (٢٤) این قانون مورد سوال قرار گرفته نمی تواند.

هيت عامل

ماده هجدهم:

(١) هيت عامل مسؤول پيشبرد کلیه امور مربوط به اداره و

عملیات دافغانستان بانک که بموجب این قانون به شورای عالی یا ناظر کل واگذار نشده است، می باشد.

اعضای هیئت عامل مکلف اند وظایف اداری خویش را با دقت و مؤثریت لازم انجام دهند.

(۲) اعضای هیئت عامل حین اشغال وظیفه حلف وفاداری را مبنی بر حفظ اسرار اداره و فعالیت های دافغانستان بانک و انجام وظایف محوله با دقت و مؤثریت یاد میکنند.

(۳) در صورت غیابت یا عدم توانائی رئیس کل، معاون اول وظایف وی را انجام میدهد و از اختیارات و صلاحیت های رئیس کل برخوردار می باشد.

(۴) رئیس کل در اجرای تصمیمات شورای عالی، رهبری و کنترل امور اداری و عملیاتی دافغانستان بانک

اړوندو چارو چې ددې قانون په موجب ، عالی شوري يا د ټولو ناظر ته ندي پرېښودل شوي ، د پرمخ بيولو مسؤول دی .

دعامل هیئت غړي مکلف دي خپلې اداري دندې په لازم خیر (دقت) او اغېزمنتیا سره تر سره کړي .

(۲) د عامل هیئت غړي د دندې د اشغالولو په وخت کې د ادارې داسرارواو د دافغانستان بانک د فعالیتونواو په خیرتیا او اغېزمنتیا سره د سپارل شوو دندو د سرته رسولو په اړه د وفاداری لوره کوي .

(۳) د ټولو رئیس د غیابت یا ناتوانی په صورت کې ، لومړی مرستیال د هغه دندې سرته رسوي او د ټولو رئیس له اختیاراتو او واکونو څخه برخمن دی .

(۴) د ټولو رئیس د عالی شوري د تصمیمونو په اجراء ، د دافغانستان بانک د اداري او عملیاتي چارو په لارښوونه او کنترل کې د عالی

رسمي جریده

٦٩

در برابر شورای عالی مسؤلیت
دارد.

صلاحیت های رئیس کل

ماده نهم:

(۱) رئیس دارای صلاحیت های
است که به موجب این قانون به
شورای عالی یا ناظر کل مختص
نشده باشد. رئیس کل در حدود
اختیارات خود میتواند به منظور
رهبری و اداره بهتر فعالیت های
د افغانستان بانک به اقدامات لازم
متوسل گردد.

(۲) رئیس کل به تصویب شورای
عالی می تواند تمام یا قسمتی از
صلاحیت های خود را به یک یا چند
نفر از اعضای هیئت عامل یا سایر
مامورین و نمایندگان واجد
شرایط د افغانستان بانک تفویض
نماید. د افغانستان بانک آخرین
لست مکمل اشخاص واجد
صلاحیت را همراه با توضیح
حدود اختیارات آنها تهیه و در

شوری په وړاندې مسؤلیت
لري .

د ټولو د رئیس واکونه

نولسمه ماده :

(۱) رئیس د هغو واکونو لرونکی
دی چې د دې قانون په موجب عالی
شوری یاد ټولو ناظر ته مختص
شوي نه وي . د ټولو رئیس د خپلو
اختیاراتو په حدودو کې کولای
شي، د د افغانستان بانک د فعالیتونو
د بڼې لارښوونې او ادارې په منظور
په لازم اقداماتو لاس پورې کړي .

(۲) د ټولو رئیس د عالی شوری په
تصویب کولای شي ، خپل ټول یا
یوه برخه واکونه د عامل هیئت یوه
یا څو تنو غړو یا د د افغانستان بانک
د شرایطو لرونکو نورو مامورینو یا
استازو ته وسپاري . د د افغانستان
بانک د واک لرونکو اشخاصو
بشپړ وروستنی لست ، د هغو د
اختیاراتو د حدودو په توضیح کولو
سره برابر او د غوښتنې په صورت

رسمي جریده

۷۰

صورت تقاضاء در اختیار عموم
قرار میدهد.

عضویت در هیئت عامل

ماده بیستم:

(۱) هیئت عامل دافغانستان
بانک مرکب از رئیس کل ، معاون
اول و ناظرکل و آنده از معاونان
رئیس کل میباشد که شورای
عالی از میان نامزد های
پیشنهاد شده رئیس کل منظور
مینماید . به استثنای معاون
اول ، سایر معاونین به اساس
تصویب شورای عالی مقرر می
گردند .

(۲) شخصی میتواند به صفت
رئیس کل یا معاون وی
و یا ناظرکل دافغانستان بانک
اجرای وظیفه نماید که واجد شرایط
ذیل باشد:

۱- تابعیت افغانستان رادارا باشد .

۲- دارای شهرت نیک (امانتداری)

باشد .

کې پې د ټولو (عمومو) په واک
کې ورکوي .

په عامل هیئت کې غړیتوب

شلمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک عامل هیئت
له رئیس ، لومړي مرستیال ، د ټولو
ناظر او د ټولو د رئیس له هغه شمېر
مرستیالانو څخه جوړ (مرکب) دی
چې عالی شوري پې د ټولو د رئیس
د وړاندیز شوو نوماندو (نامزدانو)
له منځه منظوروي ، د لومړي
مرستیال په استثنی ، نور مرستیالان
د عالی شوري د تصویب پر اساس
مقررېږي .

(۲) هغه شخص کولای شي د
دافغانستان بانک د ټولو د رئیس یا
د هغه دمرستیال یا دټولو د ناظر په
صفت دنده ترسره کړي چې د
لاندې شرایطو لرونکی وي :

۱- د افغانستان تابعیت ولري .

۲- د نېک شهرت (امانت داری)

خاوند وي .

رسمي جریده

۷۱

۳- دارای تحصیلات عالی یا تجربه وسیع ترجیحاً در علم اقتصاد، بانکداری و یا حقوق باشد.

۴- تحت شرایط مندرج فقره (۳) این ماده قرار نگرفته باشد.

۵- منصوب یا کارمند بر حال تمام وقت یا نیمه وقت یا بدون حقوق بانک یا مؤسسه مالی دیگر که قانون آن را تحت نظارت د افغانستان بانک قرار داده است، نباشد.

۶- عضویت شورای وزیران یا شورای ملی یا سایر عهده های عالی دولتی را نداشته باشد.

(۳) شورای عالی، معاونان (به استثنای معاون اول) و ناظر کل د افغانستان بانک را در یکی از حالات آتی از وظایف شان معزول (سبکدوش) یا به حالت تعلیق قرار میدهند:

۳- لور تحصیلات یا ترجیحاً د اقتصاد، بانکوالی او یا حقوقو په علم کې پراخه تجربه ولري .

۴- د دې مادې په (۳) فقره کې تر درج شوو شرایطو لاندې نه وي راغلی .

۵- د بل بانک یا مالی مؤسسې چې قانون هغه د د افغانستان بانک تر څارنې لاندې راوستلې وي ، ټول وخت یا نیم وخت له حقوقو سره یا بې له حقوقو ، بر حال منصوب یا کارکوونکی ، نه وي .

۶- د وزیرانو د شوري یا ملي شوري یا دنورو دولتي عالي مقامونو (عهدو) غړیتوب و نه لري .

(۳) عالي شوري ، مرستيالان (له لومړي مرستيال پرته) او د د افغانستان بانک د ټولو ناظر ، په یوه له لاندې حالاتو کې له خپلو دندو څخه گوبڼه (برطرفه) کوي يانې د تعلیق په حالت کې راوړي :

- ۱- په هغه صورت کې چې د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شوو حکمونو مطابق ، د خدمت د دوام لپاره د نه واک لرونکي وي .
- ۲- په هغه صورت کې چې په داسې جرم محکوم شي چې مجازات يې حبس وي ، خو دا چې دغسې محکوميت د هغه د مذهبي يا سياسي فعاليتونو يا عقيدو په نتيجه کې صورت موندلی وي .
- ۳- د محکمې د حکم په اثر، د ناتوانۍ له امله د پورونو له ورکولو (اداء کولو) څخه عاجز يا ورشکسته اعلان شوی وي .
- ۴- په عامل هيئت کې يې تر غړيتوب د مخه په وروستيو پنځو کلونو کې ، د داسې يوه شرکت واکمن مدير يا کارمند وي چې د هغه لپاره متولي يا د تصفيې مدير ټاکل شوی وي .
- ۱- در صورتیکه مطابق احکام مندرج فقره (۲) این ماده فاقد صلاحیت برای ادامه خدمت باشد.
- ۲- در صورتیکه محکوم به جرمی گردد که مجازات آن حبس باشد ، مگر آنکه چنین محکومیت در نتیجه فعالیتها یا عقاید مذهبی یا سیاسی او صورت گرفته باشد.
- ۳- بعلت عدم توانائی ، به اثر حکم محکمه عاجز از پرداخت قروض یا ورشکسته اعلان شده باشد.
- ۴- در آخرین پنجسال قبل از عضویت وی در هیئت عامل، مدیر یا کارمند ذیصلاح شرکتی بوده که برای آن متولی یا مدیر تصفیه تعیین شده باشد.

رسمي جریده

۷۳

۵- به علت بد رفتاری شخصی وسوء خلق، از جانب یک مقام ذیصلاح از ایفای وظایف سلب صلاحیت شده یا به حالت تعلیق قرار گرفته باشد.

۶- بعلت ناتوانی جسمی یا ذهنی که بیش از شش ماه ادامه داشته و قادر به انجام وظایف اداری نباشد.

۷- مرتکب تخلفات، اهمال از مکلفیت های قانونی و یا بد رفتاری در اداره که به مصالح دافغانستان بانک لطمه شدید وارد کرده باشد.

(۴) به استثنای حالات مندرج فقره (۳) این ماده معاونان یا ناظر کل به هیچ دلیل دیگری از وظایف شان معزول (سبکدوش) یا به حالت تعلیق قرار گرفته نمیتوانند.

۵- د شخصی ناوړه سلوک او بد خلقی له امله، د یوه واکمن مقام له لوري د دندو له اجراء څخه بی واکه (سلب صلاحیت) شوی یا د تعلیق په حالت کې راوستل شوی وي.

۶- د جسمي یا ذهني بې وسۍ (ناتوانی) په علت چې تر شپږو میاشتو زیات بې دوام موندلی وي او د اداري چارو په سرته رسولو قادر نه وي.

۷- له قانوني مکلفیتونو څخه د سر غړونو، اهمال یا په اداره کې د ناوړه سلوک (بد رفتاری) چې د د افغانستان بانک گټو ته بې سخت زیان رسولی وي، مرتکب شوی وي.

(۴) د دې مادې په (۳) فقره کې له درج شوو حالاتو په پرته، مرستیالان یا د ټولو ناظر په بل هېڅ دلیل له خپلو دندو څخه نه معزولېږي یا د تعلیق په حالت کې نه راوستل کېږي.

(۵) سبکدوشی یا تعلیق از وظایف معاون و یا ناظر کل قبل از ارائه دلایل توسط خود یا وکیل قانونی و رسیدگی آن توسط رئیس جمهور جواز ندارد.

(۶) معاون یا ناظر کل د افغانستان بانک میتواند با دادن اطلاع کتبی قبلی به رئیس کل در مدت کمتر از سه ماه یا مدت کمتری که رئیس کل به آن موافقت کند از وظیفه خویش استعفی دهد.

ناظر کل

ماده بیست و یکم:

(۱) شورای عالی، ناظر کل را که حسابدار مسلکی واجد شرایط باشد، برای یک دوره پنجساله از میان کاندیدانیکه بر مبنای احکام مندرج فقره (۲) ماده بیستم این قانون فاقد شرایط خدمت شناخته نشده باشد، انتخاب مینماید.

(۵) پنجه یا بی د قانونی وکیل په واسطه د دلایلو له وړاندې کولو او د جمهوررئیس لخوا د هغو تر څېړنې دمخه ، له دندو څخه د مرستیال یا د ټولو د ناظر لرې کول یا تعلیق جواز نه لري .

(۶) د افغانستان بانک مرستیال یا د ټولوناظر کولای شي د ټولو رئیس ته له دريو میاشتمو څخه په لږه یا په لا لږه موده کې چې د ټولو رئیس له هغې سره موافقه وکړي ، له خپلې دندې څخه استعفي ورکړي .

د ټولو ناظر

یوویشتمه ماده :

(۱) عالی شوري ، د ټولو ناظر چې د شرایطو لرونکی مسلکي حسابدار وي ، د دې قانون د شلمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوو حکمونو پر بنسټ ، د هغو نوماندو (کاندیدانو) له منځه څخه چې د خدمت د شرایطو نه لرونکي پیژندل شوي نه وي ، غوره کوي .

رسمي جریده

۷۵

انتصاب مجدد ناظر کل به این سمت مجاز است.

(۲) ناظر کل مسؤول شعبه بررسی دافغانستان بانک میاشد.

(۳) کارکنان شعبه بررسی به اساس پیشنهاد ناظر کل و منظوری رئیس کل دافغانستان بانک مقرریا سبکدوش میگردند.

(۴) ناظر کل و شعبه بررسی دارای وظایف ذیل میباشند:

۱- وضع و حفظ طرزالعملها و نگهداری اسناد مناسب جهت جلوگیری از خطرات احتمالی مالی دافغانستان بانک و نظارت بر تطبیق آنها.

۲- بررسی متداوم اداره و فعالیت های دافغانستان بانک جهت نظارت بر رعایت قوانین و مقررات نافذه دافغانستان بانک.

د ټولو ناظر بیا انتصاب په دې سمت باندې مجاز دي .

(۲) د ټولو ناظر د دافغانستان بانک د څېړنې د څانگې مسؤول دی .

(۳) د څېړنې د څانگې کارکوونکي، د ټولو د ناظر په وړاندیز او د دافغانستان بانک د ټولو د رئیس په منظوری مقرر یا گوښه کېږي .

(۴) د ټولو ناظر او د څېړنې څانگه د لاندې دندو لرونکي دي :

۱- د دافغانستان بانک د احتمالي مالي خطرونو د مخنیوي لپاره د کړنلارو وضع کول او ساتل او د مناسبو سندونو ساتل او د هغو پر تطبیق باندې څارنه.

۲- د دافغانستان بانک د نافذو قوانینو او مقرراتو پر رعایت باندې د څارنې لپاره ، د دافغانستان بانک د ادارې او فعالیتونو دوامداره څېړنه.

۳- انجام بررسی و تقدیم گزارش ها و مشاورتها به شورای عالی در باره حسابها و ریکاردها و همچنین طرز العمل ها و کنترول های حسابداری و بودجه دافغانستان بانک

۴- بررسی منظم و رسیدگی به صورت حساب های مالی و سایر اسناد مربوطه دافغانستان بانک و صدور تصدیق نامه در صورت صحت بودن آن.

۵- نظارت از اجراء و تطبیق سالم تصامیم شورای عالی و رئیس کل دافغانستان بانک.

۶- انجام سایر وظایف و مکلفیت های که از جانب شورای عالی و رئیس کل سپرده میشود.

کارکنان

ماده بیست و دوم:

(۱) مسؤلین و کارکنان دافغانستان بانک تا زمانیکه در دافغانستان بانک ایفای وظیفه مینمایند، نمی توانند

۳- د خپرنې سرته رسول او د دافغانستان بانک د حسابونو، ریکارزونو او همدارنگه د کرنلارو، د حسابداری د کنترولونو او بودجې په باره کې عالی شوري ته د وړاندیزونو او مشورو وړاندې کول.

۴- د دافغانستان بانک د مالي صورت حسابونو او نورو اړوندو سندونو منظمه خپرنه او رسیدگی او د هغو د سموالي (صورت صحت) د تصدیق پانې صادرول.

۵- د دافغانستان بانک د عالی شوري اودټولو د رئیس د تصمیمونو له رغنده اجراء او تطبیق څخه څارنه.

۶- د نورو هغو دندو او مکلفیتونو سرته رسول چې د عالی شوري او دټولو د رئیس لخوا سپارل کېږي.

کارکوونکي

دوه ویشتمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک مسؤلین او کارکوونکي تر هغه وخته پورې چې په د افغانستان بانک کې

رسمي جریده

۷۷

توسط بانک یا مؤسسه مالی دیگری که نظارت آن بدوش دافغانستان بانک است، استخدام یا کريدت دریافت نمایند، مگر اینکه دافغانستان بانک تصميم دیگری اتخاذ نماید.

(۲) به منظور تنظيم بهتر شرایط کار و استخدام کارکنان، شورای عالی دافغانستان بانک مقررات وضع مینماید.

کارکنان و نمایندگان

ماده بیست و سوم:

(۱) هیئت عامل مطابق اسناد تقنینی مربوط، کارکنان و نمایندگان دافغانستان بانک را مقرر و معزول مینماید.

(۲) معاش، دستمزد، حق الزحمه و سایر حقوق و امتیازاتی که توسط دافغانستان بانک به کارکنان و نمایندگان آن پرداخت می شود، بحساب منفعت خالص یا در آمد

دنده سرته رسوي، نشي کولای د بل هغه بانک یا مالی مؤسسې چې څارنه یې د دافغانستان بانک په غاړه ده، استخدام یا کريدت ترلاسه کړي. خو داچې د افغانستان بانک بل تصميم ونیسي.

(۲) دکارکوونکو د کار او استخدام د بنو شرایطو د تنظيم په منظور، د دافغانستان بانک عالی شوري مقررات وضع کوي.

کارکوونکي او استازي (نمایندگان)

درويشتمه ماده :

(۱) عامل هیئت د اړوندو تقنینی سندونو مطابق، د دافغانستان بانک کارکوونکي او استازي مقرر او معزولوي.

(۲) معاش، اجوره (دستمزد) حق الزحمه او نور حقوق او امتیازونه چې د دافغانستان بانک په واسطه د هغه کارکوونکو او استازو ته ورکول کېږي، د دافغانستان بانک د خالصي

رسمي جریده

۷۸

های دیگر دافغانستان بانک، قابل محاسبه نمیباشد.

امتناع

ماده بیست و چهارم:

هرگاه موضوع مندرج ماده هفدهم این قانون در شورای عالی یا هیئت عامل تحت بحث قرار گیرد، عضو مکلف است منافع خود را در ابتداء آشکار نماید، در این صورت وی در بحث و تصمیم گیری اشتراک نه نموده و حضور وی جهت تکمیل نصاب لازم نمی باشد.

تضاد منافع

ماده بیست و پنجم:

(۱) رئیس، معاونان و ناظر کل دافغانستان بانک تمام توان مسلکی خود را مصرف خدمات در دافغانستان بانک می نمایند و هیچ منصب یا پست دیگری اعم از استخدام بامعاش یا بی معاش

گتی یا نورو گتو په حساب د محاسبې وړانه دي .

امتناع

خلېرېشتمه ماده :

که چېرې د دې قانون په اوه لسمه ماده کې درج شوې موضوع په عالی شوري یا عامل هیئت کې تریخت لاندې ونیول شي، غړی مکلف دی خپلې گتې دمخه ښکاره کړي. پدې صورت کې هغه په بحث او تصمیم نیونه کې گډون نه کوي او د نصاب د بشپړتیا لپاره د هغه حضور لازم نه دی .

د گتو (منافعو) تضاد

پنځه ویشتمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک رئیس، مرستیالان او د ټولو ناظر خپل ټول مسلکي توان په د افغانستان بانک کې په خدمتونو لگوي او له بانک څخه بهر، بل هېڅ بې معاشه یا بامعاشه منصب یا پست نشي منلی .

رسمي جریده

۷۹

خارج از بانک را پذیرفته نمی
توانند، مگر اینکه بعنوان نامزد یا
نمایندهٔ د افغانستان بانک در آن
ایفای وظیفه نمایند.

(۲) رئیس، معاون یا ناظر کل
اسبق الی مدت یک سال بعد از
کناره گیری از خدمت در
د افغانستان بانک بدون موافقت
کتبی قبلی شورای عالی در مؤسسهٔ
مالی دیگر شامل وظیفه شده نمی
تواند.

(۳) کارکن د افغانستان بانک
نمی‌تواند بدون موافقت کتبی قبلی
د افغانستان بانک در ادارهٔ دیگر با
معاش و یا بی معاش استخدام
گردد.

(۴) رئیس کل، معاون، مامور
عالی رتبه یا سایر کارکنان
د افغانستان بانک نمی‌توانند
تحفه یا قرضه‌ئی را در
صورتیکه در انجام بی طرفانه
وظایف شان اثر نامساعد بگذارد،

خو داچې د د افغانستان بانک د
نوماند (نامزد) یا استازی
په توگه په هغه کې دنده سرته
ورسوي.

(۲) پخوانی رئیس، مرستیال یا د
ټولو ناظر، په د افغانستان بانک کې
له خدمت څخه له گوښه کېدو
وروسته، د عالی شوري له مخکنی
لیکلې موافقې پرته، تر یوه کاله پورې
په بله مالي مؤسسه کې په دنده کې
نشي شاملېدای.

(۳) د د افغانستان بانک کارکوونکی
نشي کولای، د د افغانستان بانک
له مخکنی لیکلې موافقې پرته، په بله
اداره کې بی معاشه یا بامعاشه
استخدام شي.

(۴) د ټولو رئیس، مرستیال، د
لورې رتبې مامور یا نور
کارکوونکي نشي کولای هغه تحفه
یا پورچې د هغو د دندې په بی پلوه
(بیطرفانه) سرته رسولو کې ناسمه
اغېزه پرېږدي، خپل ځان ته یا د بل

رسمي جریده

۸۰

برای خود یا به نماینده گسی از شخص دیگر که منسوب به او بوده و یا با او رابطه تجارتي، مالي یا فامیلی دارد، بپذیرند.

حفظ اسرار

ماده بیست و ششم:

شخصیکه به حیث عضو شورای عالی، هیئت عامل، رئیس کل، مامور عالی رتبه، کارکن یا نماینده دافغانستان بانک ایفای وظیفه نموده یا مینماید مکلف به رعایت مراتب اتنی میباشد:

۱- عدم اجازه دسترسی یا افشاء و یا انتشار اطلاعات محرم که در جریان انجام وظایف رسمی خرد بدست آورده است، مگر به اثر حکم محکمه یا قانون یا تقاضای محکمه و یا در نتیجه مقابله همکاری با ناظم خارجی.

شخص به استازیتوب چې ده ته منسوب وي یا له هغه سره سوداگریز مالي یا کورنې (فامیلی) اړیکې ولري، وختي.

د اسرارو ساتل

شپرویشتمه ماده:

هغه شخص چې د دافغانستان بانک د عالی شوري، عامل هیئت دغري، د ټولو د رئیس، لورپوري مامور، کارکوونکي یا استازي په توگه دنده سرته رسولې یا یې رسوي دلاندې مراتبو په رعایتولو مکلف دی:

۱- محرمو اطلاعاتو ته چې د خپلې رسمي دندې د سرته رسولو په وخت کې یې لاس ته راوړي دي، د لاس رسېدنې یا افشاء یا خپرولو د اجازې نه وړ کول، خو دا چې د محکمې یا قانون د حکم په اثر یا د محکمې د غوښتنې یا له بهرني خاړونکي (ناظم) سره د همکاری د مقابله په نتیجه کې.

رسمي جریده

۸۱

۲- عدم استفاده معلومات مندرج جزء (۱) این ماده به نفع شخصی یا اعطای اجازه استفاده آن به شخص دیگر.

۲- د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوو معلوماتو څخه شخصي گټه نه اخیستل یا بل شخص ته له هغو څخه د گټې اخیستنې د اجازې نه ورکول.

فصل سوم امور مالی

درېم فصل مالی چارې

سرمایه

ماده بیست و هفتم:

(۱) سرمایه مجاز دافغانستان بانک هشت میلیارد افغانی ، یا مبلغیکه بموجب ماده یکصدوسی ام این قانون توسط بررسی مستقل از دارایی ها و بدیهی های دافغانستان بانک و یا مبلغ بیشتر یکه در نتیجه انتقال منافع خالص طبق ماده بیست ونهم این قانون بعمل میاید، تعیین میگردد.

پانگه

اووه ویستمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک مجازه پانگه اته ملیارده افغانی یا هغه مبلغ چې د دې قانون د یوسلودېرشمې مادې په موجب د دافغانستان بانک له شتمنیو یا ورکړو(بدیهیو) څخه د مستقلې بررسی په واسطه او یا دهغو زیاتو پیسو چې د دې قانون د نهه ویستمې مادې مطابق ، د خالصو گټو د لېږدوني په نتیجه کې په رامنځته کېږي ، ټاکل کېږي.

(۲) سرمایه دافغانستان بانک
مربوط به دولت بوده و قابل انتقال
یا تابع حق حبس یا رهن نمیباشد.
محاسبه منفعت یا ضرر خالص
ماده بیست و هشتم:

برای هر سال مالی منافع
یا اضرار خالص دافغانستان بانک
طبق معیارهای حسابداری
بین المللی بعنوان جمع عوائد یا
ضرر خالص عملیات بشمول
عواید و ضررهای خالص
تحقق یافته و منفعت یا
ضرر ارزش یابی تحقق
نیافته بعد از پرداخت به حساب
های ذخیره یی یا احتیاطی دلیل
محاسبه می گردد:

۱- برای قروض غیر قابل حصول یا
مشکوک، استهلاک سرمایه
و پرداخت سهمیه به صندوق
تقاعد کارکنان.

۲- بعد از تأیید وزیر مالیه
برای سایر مقاصدیکه

(۲) دافغانستان پانگه په دولت
پورې اړه لري او د لېږدونې وړ یا د
حبس یا د رهن د حق تابع نده.
د خالصې گټې یا زیان
اته ویشتمه ماده :

د هر مالي کال لپاره د دافغانستان
بانک خالصې گټې یا زیانونه د
نړیوالې حسابداری د معیارونو
مطابق ، د عملیاتو د عوایدو یا
خالص زیان د جمع په توگه ، د
موندو خالصو عوایدو او نښتو
زیانونو او د نه لاسته راغلي ارزښت
موندني (ارزش یابی) د په گډون
لاندې زېرمه ایز یا احتیاطي حساب
ته له ورکړې گټې یا زیان وروسته
محاسبه کېږي.

۱- د نه حصول وړ او یا مشکوکو
پورونو . د پانگې د استهلاک او
د کارکوونکو د تقاعد صندوق ته د
ونډې د ورکړې لپاره.

۲- د ماليې د وزیر له تأیید
وروسته د هغو نورو مقصدونو لپاره

رسمي جریده

۸۳

د افغانستان بانک لازم
بداند.

تخصیص منافع خالص

ماده بیست و نهم:

(۱) د افغانستان بانک در هر سال
مالي در صورت موجودیت
منفعت خالص به ترتیب تقدم
در موارد آتی آنرا اختصاص
میدهد:

۱- به حساب سرمایه د افغانستان
بانک تا حدیکه سرمایه
مجاز د افغانستان بانک
معادل (پنج) فیصد مجموع مبلغ
بدیهی های پولی که در
بیلانس شیت یا ترازنامه
د افغانستان بانک در پایان آن سال
مالي منعکس شده است، افزایش
یابد.

۲- برای باز خرید اسناد
بها دار که از طرف دولت
طبق ماده سی و یکم این
قانون به د افغانستان بانک صادر

چي د افغانستان بانک يې لازم
وبولي.

د خالصو گټو تخصیص

نهه ویشتمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک په هر کال
کې د خالصې گټې (منفعت) د
موجودیت په صورت کې د
لومړیتوب (تقدم) په ترتیب سره، په
لاندې مواردو کې هغه اختصاصوي:

۱- د افغانستان بانک د پانگې په
حساب تر هغه حده چې د
د افغانستان بانک مجازه پانگه د
پولي په سلو کې د پورونو (بدیهیو)
د ټول مبلغ په سلو کې د (پنځو)
معادل چې د افغانستان بانک په
بیلانس شیت یا تراز پانه کې د هغه
مالي کال په پای کې منعکسه
شویده، زیاتوب ومومي.

۲- د بها لرونکو سندونو
د بیاپېرودنې لپاره چې د دولت لخوا
ددې قانون د یو دېرشمې مادې
مطابق، د افغانستان بانک ته

رسمي جریده

۸۴

شده و به تصرف آن قراردادده
میشود.

۳- برای ذخیره عمومی دافغانستان
بانک تاحدیکه میزان ذخیره عمومی
معادل سرمایه مجاز دافغانستان
بانک گردد.

ذخیره عمومی صرف برای جبران
ضررهای دافغانستان بانک
مصرف میشود.

۴- بعد از تایید وزیر مالیه
برای سایر ذخایر جهت
تأمین مقاصد خاصی
که دافغانستان بانک لازم
بداند.

۵- مبالغ باقیمانده از منفعت خالص
پس از وضع تخصیصات مندرج
اجزای (۱-۴) فقره (۱) این ماده
تحت شرایط آتی انتقال داده
میشود:

- مبالغ اختصاص داده شده
مندرج اجزای (۱-۴) فقره (۱)
این ماده طوری محاسبه میشوند

صادر شوي او دهغه په واک کې
ورکول کېږي.

۳- د دافغانستان بانک د عمومي
زېرمې لپاره ترهغه حده چې د
عمومي زېرمې میزان ، د دافغانستان
بانک د مجازې پانگې معادل شي.

عمومي زېرمه يوازې د دافغانستان
بانک د زیانونو د جبران لپاره لگول
کېږي.

۴- د ماليې د وزیر له تائید
وروسته ، د نورو زېرمو لپاره د
خاصو مقصدونو دتأمین په غرض
چې د دافغانستان بانک یې لازم
وبولي .

۵- له خالصې گټې څخه پاتې
مبالغ ، ددې مادې د (۱) فقرې له
(۱-۴) جزء پورې د درج شوو
تخصیصاتوله وضع کولو وروسته تر
دغو شرایطو لاندې لېږول کېږي:

- د دې مادې د (۱) فقرې له
(۱-۴) جزء کې درج ، اختصاص
ورکړل شوي مبالغ داسې محاسبه

رسمي جریده

۸۵

مانند اینکه از مجرای عواید خالص عملیات بانکی صورت گرفته باشد. در صورتیکه هیچ مبلغ از عواید عملیات هادرنفعت خالص بدست نیامده و یا بعد از تخصیصات قبلی عواید عملیات ها که شامل منفعت خالص بوده، کلاً مصرف شده باشد، چنین تخصیصات طوری محاسبه میشوند مانند اینکه از مدرک منفعت خالص ارزش یابی تحقق نیافته صورت میگیرد.

- باقیمانده عواید خالص عملیاتی در ظرف چهارماه بعد از اتمام سال مالی بدولت انتقال می گردد و باقیمانده منفعت های خالص ارزش یابی تحقق نیافته (در صورت موجودیت) بحساب ذخیره ارزش یابی که در بیلانس شیت دافغانستان بانک منعکس شده است، تخصیص داده میشود.

کپری لکه داچی د بانکی عملیاتو د خالصو عوایدو له مجراء څخه یې صورت موندلی وي. په هغه صورت کې چې په خالصه گټه کې د عملیاتونو د عوایدو له د مخکنیو تخصیصاتو وروسته چې په خالصه گټه کې شامل دي، کلاً مصرف شوي وي. داسې تخصیصونه پدې ډول محاسبه کېږي لکه چې د تحقق نه موندلې ارزش یابی د خالصې گټې له مدرک څخه صورت مومي.

- د عملیاتي خالصو عوایدو پاتې، د مالي کال له پای ته رسېدو وروسته په څلورو میاشتو کې دولت ته لېږدول کېږي او د (موجودیت په صورت کې) د تحقق نه موندلې ارزش یابی د خالصو گټو پاتې د ارزش یابی د زېرمې په حساب چې د دافغانستان بانک په بیلانس شیت کې منعکسه شوېده، تخصیص ورکول کېږي.

(۲) با در نظر داشت احکام این قانون، مجموع بدیهی های پولی دافغانستان بانک عبارت از مبالغ آتی می باشد:

۱- تمام بانکوتها، مسکوکات فلزی در حال دوران (چلند) و اوراق بهادار قرضه صادر شده از طرف دافغانستان بانک که جمع آوری نشده اند.

۲- مبالغ موجود در تمام حسابها که در دفاتر دافغانستان بانک بوسیله حسابداران تحویل داده شده است.

تخصیص اضرار خالص

ماده سی ام:

در صورتیکه دافغانستان بانک در هر سال مالی متحمل ضرر خالص شود، این ضرر به ترتیب آتی اختصاص داده میشود:

۱- در صورتیکه ضرر خالص مرکب از مجموع ضرر خالص

(۲) د دې قانون د حکمونو د په پام کې نیولو سره، د دافغانستان بانک د پولې بدیهیو مجموع له لاندې مبالغو څخه عبارت دي:

۱- د دوران (چلند) په حال کې ټول بانکوتونه، فلزي مسکوکات او د دافغانستان بانک لخوا صادري شوي د پور بها لرونکي پانې چې راټولي شوي نه دي.

۲- په ټولو حسابونو کې موجود مبالغ چې د دافغانستان بانک په دفترونو کې د حساب لرونکو په وسیله تحویل شوي دي.

د خالصو زیانونو تخصیص

دېرشمه ماده:

په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک په هر مالی کال کې د خالص زیان متحمل شي، دغه زیان په لاندې ترتیب اختصاصېږي:

۱- په هغه صورت کې چې د عملیاتو د خالص زیان له مجموع

رسمي جریده

۸۷

عملیات یا فعالیت‌های بانک و ضرر خالص ارزش یابی تحقق نیافته باشد، مبلغ ضرر خالص عملیاتی بالترتیب بحساب ذخیره عمومی یا سرمایه گذاشته میشود و ضرر خالص ارزش یابی تحقق نیافته بحساب ذخیره ارزش یابی منتقل می‌گردد و یا در صورتیکه حساب ذخیره ارزش یابی در نتیجه اختصاص این ضرر منفی شده باشد، ضرر خالص بالترتیب به حساب ذخیره عمومی یا سرمایه منتقل میگردد.

۲- در صورتیکه ضرر خالص قسماً در اثر عواید عملیاتی و قسمت اعظم آن در اثر ضرر خالص ارزش یابی تحقق نیافته به میان آمده باشد، ضرر خالص بحساب ذخیره ارزش یابی اختصاص می‌یابد و در صورتیکه حساب ذخیره ارزش یابی در نتیجه

خحه مرکب خالص زیان در بانک فعالیتونه اود ارزش یابی خالص زیان تحقق نه وي موندلی، د عملیاتی خالص زیان مبلغ بالترتیب د عمومی زهرمی یا بانگی به حساب اینودول کبری او د تحقق نه موندلی ارزش یابی خالص زیان، د ارزش یابی د زهرمی حساب ته لپردول کبری او یا په هغه صورت کې چې دارزش یابی د زهرمی حساب د دې زیان د اختصاص په پایله کې منفی شوی وي، خالص زیان بالترتیب د عمومی زهرمی یا بانگی حساب ته لپردول کبری.

۲- په هغه صورت کې چې خالص زیان قسماً د عملیاتی عوایدو په اثر او زیاته برخه یې د تحقق نه موندلی ارزش یابی د خالص زیان په اثر منخ ته راغلی وي، خالص زیان د ارزش یابی د زهرمی حساب ته اختصاص مومي او په هغه صورت کې چې د ارزش یابی د زهرمی حساب د دې

این اختصاص منفي شده باشد
بالترتیب به حساب ذخیره عمومی
یا سرمایه انتقال می گردد.

۳- در صورتیکه منفعت خالص
ارزش یابی تحقق نیافته کمتر از
ضرر خالص عملیات باشد، ضرر
خالص بالترتیب بحساب ذخیره
عمومی یا سرمایه انتقال میگردد.

جبران کاهش در سرمایه

ماده سی و یکم:

(۱) جبران کاهش سرمایه
زمانی قابل تطبیق میباشد که
دافغانستان بانک به یکی
از موارد آتی مواجه
گردد:

۱- در صورتیکه پروفورمه
بیلانس شیت ماهانه که
طبق ماده هفتاد و چهارم
این قانون تهیه میگردد،
ارزش دارائی ها پایین تر از
مجموع بدهی ها و سرمایه
دست نخورده مجاز سقوط کند.

اختصاص په پایله کې منفي شوی
وي بالترتیب د عمومي زېرمې یا
پانگې حساب ته لېږدول کېږي.

۳- په هغه صورت کې چې د تحقق
نه موندلې ارزش یابی خالصه گټه د
عملیاتو له خالص زیان څخه
لږ وي، بالترتیب د عمومي زېرمې
یا پانگې حساب ته لېږدول کېږي.

په پانگه کې د کمښت جبران

یو دېرشمه ماده:

(۱) د پانگې د کمښت جبران هغه
وخت د تطبیق وړ دی چې د
دافغانستان بانک، له لاندې
مواردو څخه له یوه سره مخامخ
شي:

۱- په هغه صورت کې چې د
میاشتنی بیلانس شیت پروفورمه چې
د دې قانون د څلوراوییمې مادې
مطابق برابرېږي، د شتمنیو ارزښت
د بدیهیوله مجموع او لاس نه
خوړلې مجاز پانگې څخه ښکته
سقوط وکړي.

رسمي جریده

۸۹

۲- در صورتیکه منفعت خالص دافغانستان بانک در پایان هر سال مالی برای افزایش سرمایه مجاز به میزان معادل پنج در صد مجموع مبلغ بدیهی های مندرج جزء (۱) فقره (۱) و فقره (۲) ماده بیست ونهم این قانون در حسابات آن در پایان سال مالی نشان داده میشود، کافی نباشد.

(۲) در صورت تحقق حالات مندرج اجزای (۱) و (۲) فقره (۱) این ماده اجراء آتی صورت میگیرد:

۱- در صورتیکه میزان آخرین سنجش رسمی تورم سالانه ۳ الی ۲۰ فیصد باشد، وزیرمالیه در خلال یک ماه پس از دریافت بیلانس شیت، اسناد بها دار قرضه قابل معامله

۲- به هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک خالصه گټه د هر مالي کال په پای کې د هغه په حسابونو کې د دې قانون د نهه ویشتمې مادې د (۱) فقرې په (۱) جزء او (۲) فقره کې درج د بدیهیو د مبلغ د مجموع په سلو کې د پنځو معادل په میزان، د مجاز پانگې د زیاتولو لپاره د مالي کال په پای کې بنودل کېږي، کافي نه وي.

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې په (۱) او (۲) جزء کې د درج شوو حالاتو د تحقق په صورت کې لاندې اجراءات صورت مومي:

۱- په هغه صورت کې چې د کلني تورم درسمي سنجش وروستی میزان په سلو کې له ۳ څخه تر ۲۰ پورې وي، د ماليې وزیر د بیلانس شیت له ترلاسه کولو وروسته د یوې میاشتي په ترڅ کې، په افغاني پیسو د معاملي وړ پور بها لرونکي سندونه

رسمي جریده

۹۰

به پول افغانی و نرخ تکتانه بازار که از طرف دولت به نشر رسیده، بهر مبلغی که برای جبران این کمبود کافی باشد، در اختیار دافغانستان بانک قرار میدهد. این حدود تورم هر سه سال یک بار مورد تجدید نظر قرار میگیرد.

۲- در صورتیکه میزان آخرین سنجش رسمی تورم سالانه ۳ الی ۲۰ فیصد نباشد، وزیر مالیه ابتداء تخصیصی را از طریق پروسه تخصیص بودجوی حکومت فراهم مینماید. اگر چنین تخصیص منظور نگردد، وزیر مالیه در خلال یک ماه بعد از دریافت بیلانس شیت، اسناد بها دار قرضه قابل معامله به پول افغانی، با نرخ تکتانه بازار که از طرف دولت به نشر رسیده، بهر مبلغی که برای جبران این کمبود کافی باشد، در اختیار دافغانستان بانک قرار میدهد.

او د بازار د تکتانې نرخ چې د دولت لخوا خپور شوی (په نشر رسېدلی) دی، په هر هغه مبلغ چې د دې کمبود د جبران لپاره کافي وي، د دافغانستان بانک په واک کې ورکوي. د تورم پر دغو حدودو باندې په هرو دريو کلونو کې نوې کتنه کېږي.

۲- په هغه صورت کې چې د کلني تورم درسمي سنجش وروستنی میزان په سلو کې له ۳ څخه تر ۲۰ پورې نه وي، د ماليې وزير لومړی د حکومت د بودجوي تخصیص د پروسې له لارې یو تخصیص برابروي. که دغسې تخصیص منظور نشي، د ماليې وزير د بیلانس شیت، په افغانی پیسود معاملې وړ پور بهالرونکي سندونه او د بازار د تکتانې نرخ چې د دولت لخوا خپور شوی دی، په هر هغه مبلغ چې د دې کمبود د جبران لپاره کافي وي، د دافغانستان بانک په واک کې ورکوي.

رسمي جريده

۹۱

(۳) در صورت تحقق یکی از حالات مندرج فقره (۱) این ماده، شورای ملی کمیسیون تحقیقاتی مشتمل بر متخصصین داخلی و بین المللی را جهت بررسی عوامل تعیین و حسب الزوم پیشنهادات لازمه را ارایه مینماید.

د افغانستان بانک مکلف به همکاری همه جانبه با کمیسیون میباشد، در صورت عدم همکاری، حکم مندرج جزء (۸) فقره (۱) ماده دوازدهم این قانون قابل تطبیق میباشد.

قیود در تخصیص منفعت

خالص

ماده سی و دوم:

انتقال یا بازخرید و یا پرداخت مطابق حکم ماده بیست و نهم این قانون که در نتیجه آن دارایی های دافغانستان بانک از بدیهی ها و سرمایه دست نخورده و ذخیره آن

(۳) د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شورو حالاتو څخه د یوه د تحقق په صورت کې ملي شوري له کورنیو او بهرنیو متخصصو څخه جوړ څېړنیز (تحقیقاتي) کمیسیون د عواملو د څېړنې لپاره ټاکي او حسب الزوم وړاندیرونه وړاندې کوي.

د دافغانستان بانک له کمیسیون سره په هر اړخیزه همکاری مکلف دی د نه همکاری په صورت کې د دې قانون د دوولسمې مادې د (۱) فقرې په (۸) جزء کې درج شوی حکم د تطبیق وړ دی.

دخالصې گټې په تخصیص کې

قیود

دوه دېرشمه ماده:

لېږدونه یا بیا پېرودنه او یا ورکړه د دې قانون دنهه ویشتمې مادې د حکم مطابق چې په پایله کې یې د دافغانستان بانک شتمنی له بدیهیو اولاس نه خورلې پانگې

رسمي جریده

۹۲

کمر گرده، صورت گرفته
نمیتواند.

فصل چهارم

قسمت اول

پول

پول رایج و واحد پولی

ماده سی و سوم:

پول رایج و واحد پولی افغانستان
"افغانی" بوده و علامه آن "Af"
میشود.

نشر بانکنوت و

سکه

ماده سی و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک دارای
حق انحصاری نشر بانکنوت
و سکه به منظور دوران در کشور
می باشد.

(۲) بانکنوتهای که مطابق احکام
این ماده نشر میشوند، مقدمترین
بدیهی در دارائی های د افغانستان
بانک شمرده میشوند.

او زېرمې څخه لېشي، صورت
نشي موندلی.

څلورم فصل

لومړۍ برخه

پيسې

رایجی پيسې او پولی واحد

دري دیرشمه ماده :

د افغانستان رایجی پيسې او پولی
واحد (افغانی) ده او نښه (علامه)
یې (Af) ده.

د بانکنوت اوسکې خپرول

(نشرول)

څلور دیرشم ماده :

(۱) د افغانستان بانک په هېواد کې
د دوران په منظور د بانکنوت اوسکې
د خپرولو د انحصاری حق لرونکی
دی.

(۲) هغه بانکنوته چې ددې
مادې د حکمونو مطابق خپریږي، د
د افغانستان بانک په شتمنیو کې
تر ټولو مړنی بدیهی گڼل کېږي.

رسمي جریده

۹۳

(۳) دافغانستان بانک به منظور نشر بانکوتها و سکه های خود در دفتر مرکزی، دفاتر نمایندگی و فروع خود در کشور ترتیبات مناسب اتخاذ و بانکوتها و سکه ها را حسب اللزوم جهت دوران عرضه میکند.

(۴) بانکوت ها و سکه هائی که توسط دافغانستان بانک جهت دوران درکشور نشر میشوند، شامل اوتهای تعهدی، حجت، برات یا انواع دیگر اسناد تجارتي مندرج قانون تجارت نمی باشد.

دافغانستان بانک در رابطه با آنها صرف مطابق احکام این قانون دارای مکلفیت میباشد.

(۳) ددافغانستان بانک، دخپلو بانکوتونو اوسکو خپرولو په منظور په مرکزي دفتر، په هیواد کې دخپلو نمایندگیو او فروعو په دفترونو کې مناسب ترتیبات نیسي اویانکوتونه اوسکې حسب اللزوم ددوران لپاره وړاندې (عرضه) کوي.

(۴) په هغو بانکوتونو اوسکو کې چې ددافغانستان بانک په واسطه ددوران لپاره په هیواد کې خپرېږي، د تجارت په قانون کې درج تعهدی نوتونه، حجت، برات یا دسوداگریزو سندونو نور ډولونه شامل ندي.

دافغانستان بانک له هغو سره په رابطه کې یوازې ددې قانون دحکمونو سره مطابق دمکلفیت لرونکی دی.

رسمي جریده

۹۴

رایجی او قانونی پیسی

پنځه دېرشمه ماده :

(۱) د پیسو د ورکړې وسیله په هغه صورت کې د هېواد قانونی اورایجی پیسی گڼل کېږي چې د بانکونو اوسکې په واسطه سرته ورسېږي . بانکونو ته اوسکې په هېواد کې د ټولو دولتي او خصوصي پوړونو دورکړې لپاره د هېواد په رایجو پیسو دهغو په اسمي ارزښت سره صورت موندلی شي .

(۲) د د افغانستان بانک واک لري هغه پیسی چې د بانکونو اوسکې په واسطه ورکول کېږي ، محدودې کړي او د بانکونو اوسکو اسمي ارزښت چې ورکړه دهغو په واسطه صورت مومي په مشخصو مبالغو محدوده کړي .

(۳) له بانکونو او سکو څخه منظور ، هغه بانکونو ته او سکې دي چې په هېواد کې د دوران لپاره ، د افغانستان بانک په واسطه ددې

پول رایج و قانونی

ماده سی و پنجم :

(۱) وسیله پرداخت پول در صورتی پول قانونی و رایج کشور شمرده می شود که توسط بانکوت و سکه انجام گیرد . بانکوتها و سکه ها برای پرداخت کلیه قروض دولتی و خصوصی در کشور به ارزش اسمی آنها به پول رایج کشور صورت گرفته میتواند .

(۲) د افغانستان بانک صلاحیت دارد مبلغی را که توسط بانکوت و سکه پرداخت میشود محدود نموده و ارزش اسمی بانکوتها و سکه هائی را که پرداخت توسط آنها صورت میگیرد ، به مبالغ مشخص ، محدود کند .

(۳) منظور از بانکوت ها یا سکه ها ، بانکوتها و سکه هائی است که جهت دوران در کشور توسط افغانستان بانک

رسمي جریده

۹۵

به موجب احکام مواد
مربوط این فصل نشر گردیده
و از دوران خارج نشده
باشند.

مشخصات پول رایج

ماده سی و ششم:

(۱) پول رایج عبارت از
بانکوت ها و سکه هائی اند
که جهت دوران در کشور
توسط دافغانستان بانک مطابق
احکام این قانون نشر
میگردد.

(۲) ارزش اسمی ، اندازه ،
شکل ، جنس ، محتوی ، وزن ،
دیزاین و سایر مشخصات
بانکوتها و سکه ها از طرف
دافغانستان بانک در مقررات
مربوط مشخص میگردد. بانکوتها
حای امضای وزیر مالیه
و رئیس کل دافغانستان بانک
میباشد.

فصل دایرند و مادو
دحکمونو په موجب خپرې
شوې او له دوران څخه وتلی
نه وي .

دراړجو پیسو مشخصات

شپږ دېرشمه ماده :

(۱) رایجې پیسې له هغو
بانکوتونو او سکو څخه
عبارت دي چې په هېواد کې
د دوران لپاره ، د دافغانستان بانک
په واسطه ، د دې قانون دحکمونو
مطابق خپریږي .

(۲) دبانکوتونو او سکو اسمي
ارزښت ، اندازه ، ډول (شکل) ،
جنس ، محتوي ، وزن ، دیزاین
او نور مشخصات ددافغانستان
بانک لخوا په اړوند ومقرراتو
کې مشخصېږي بانکوتونه
دمالېي دوزیر او د دافغانستان بانک
دټولو درئیس دلاسلېک لرونکي
وي .

رسمي جریده

۹۶

توليد و محافظت از پول

رايچ

ماده سي و هفتم:

د افغانستان بانک مکلف است غرض چاپ بانکوتها و ضرب سکه ها، امنيت و محافظت از بانکوتها و سکه های به دوران نيفتاده و در صورت ضرورت جهت از بين بردن کليشه ها، سرسکه های بانکوتها و سکه های از جريان خارج شده، تدابير لازم را اتخاذ نمايد.

تبادلۀ پول رايچ

ماده سي و هشتم:

د افغانستان بانک در صورت درخواست، بانکوتها و سکه ها را به مبلغ معادل بدون مزد و حق العمل تبادلۀ ميکند.

درايچو پيسو توليد او ساتنه

(خونديتوب)

اوه دېرشمه ماده :

د افغانستان بانک مکلف دی، د بانکوتونو د چاپ اودسکو د ضربولو په غرض په دوران کې د نه لوبدلو بانکوتو او سکو د امنيت او خونديتوب د تأمينولو او د اړتيا په صورت کې، دکليشو، سرسکو، له دوران څخه دوتلو (خارج شوو) بانکوتونو او سکو د له منځه وړلو لپاره لازم تدبيرونه ونيسي.

درايچو پيسو تبادلۀ

اته دېرشمه ماده :

د افغانستان بانک د غوښتنې په صورت کې، بانکوتونه اوسکې په معادل مبلغ له مزد او حق العمل پرته تبادلۀ کوي.

رسمي جریده

۹۷

نامناسی رایجی پیسی

نهه دېرشمه ماده :

(۱) نامناسب بانکوتونو له اوسکې له هغو بانکوتونو او سکو څخه عبارت دي چې خیرې خیرې یا له شکل څخه غورځول شوي وي او هغه سکه چې چټه ، ناقصه او یا له شکل څخه لوبدلې وي او وزن یې له معمولې گټې اخیستنې څخه د زړښت له علت پرته را تپت شوی وي .

(۲) نامناسب بانکوتونه اوسکې له دوران یا چلند څخه ایستل کېږي . دد افغانستان بانک ، ددې مادې په (۳) فقره کې د درج شوو شرایطو په استیځي هغه نامناسب بانکوت یا سکه چې پیدا (ترلاسه) کوي یې ، له دوران څخه باسي او له منځه یې وړي او هغه په مشخص بانکوتونو او سکو چې دهغو معادل دي بدلوي .

پول رایج نامناسب

ماده سی و نهم:

(۱) بانکوتها یا سکه های نامناسب عبارت از بانکوت ها و سکه های اند که پاره پاره یا از شکل انداخته شده باشند و سکه ای که خم ، ناقص یا از شکل انداخته شده و وزن آن به علل غیر از فرسایش ناشی از استفاده معمول کاهش یافته باشد .

(۲) بانکوتها یا سکه های رایج نامناسب از دوران یا چلند بیرون کشیده میشوند . د افغانستان بانک به استثنای شرایط مندرج فقره (۳) این ماده بانکوت یا سکه نامناسی را که دریافت مینماید، از جریان بیرون کشیده و از بین می برد و آنرا با بانکوتها و سکه های مشخص که معادل آن میباشند، تعویض مینماید .

(۳) دافغانستان بانک میتواند از تعویض بانکنوتهها و سکه های که دیزاین آنها مشهود نبوده ، بدشکل یا سوراخ شده اند یا بیشتر از چهل فیصد از سطح آنها ضایع یا مفقود گردیده است ، خود داری کند. چنین پول بدون پرداخت معاوضه به صاحب آن از جریان خارج شده و محو میشود، دافغانستان بانک میتواند در موارد خاص به معاوضه کلی یا جزئی بپردازد.

(۴) دافغانستان بانک میتواند بدون معاوضه، بانکنوتی را که از نظر ظاهری تغییر یافته است، مصادره کند، بخصوص بانکنوتهای را که رویشان چیزی نوشته شده، نقاشی شده، دیزاین و محتویات آن مکرراً طبع شده، مهر خورده یا سوراخ تسلسلی دارند و یا ماده چسپدار رویشان بکار رفته باشد.

(۳) ددافغانستان بانک کولای شی دهغو بانکنوتونو اوسکو له بدلولو څخه چې دیزاین یې مشهود نه وي، بد شکله یا سوري شوي یا یې څلوربنسټ فیصد سطح ضایع یا ورکه شوې ده، ده ډه وکړي ، دغه ډول پیسې ، دهغه څاوند ته د بدل له ورکولو پرته له جریان څخه وځي او محوه کېږي . ددافغانستان بانک کولای شی په خاصو مواردو کې په کلي یا جزئي بدلونې لاس پورې کړي .

(۴) ددافغانستان بانک کولای شی هغه بانک نوټ چې له ظاهري نظره یې تغییر موندلی ، له معاوضې پرته مصادره کړي ، په خاصه توګه هغه بانکنوته چې پرمخونو یې څه شی لیکل شوي، نقاشي شوي، دیزاین او محتویات یې مکرراً چاپ شوي وي ، مهر یې خوړلی یا تسلسلي سوري لري او یا یې سرپینناکه ماده پرمخونو پکار وړل شوې وي .

رسمي جریده

۹۹

(۵) مسؤولين جمع آوری عوائد مکلف اند بانکوتها یا سکه های نامناسب یا جعلی را که بدست میآورند، به دافغانستان بانک بفرستند.

موجودی پول رایج و پلان

نشر

مادهٔ چهارم:

دافغانستان بانک مکلف است مستقیماً موجودی ذخیرهٔ پول رایج را اداره و پلان نشر را ترتیب و از عرضهٔ کافی بانکوتها و سکه ها جهت تأمین نیاز های پولی اقتصاد افغانستان اطمینان حاصل نماید.

طرز العمل حسابداری پول نشر

شده

مادهٔ چهل و یکم:

بانکوتها و سکه های تحت دوران در حسابات دافغانستان بانک

(۵) دعوايدو دټولو لومسؤولين مکلف دي، نامناسب يا جعلي بانکوتونه يا سکه چې لاسته يې روارې ، ددافغانستان بانک ته ور واستوي .

درايجو پيسو موجودي او خپرونو

پلان

خلو پښتمه ماده :

ددافغانستان بانک مکلف دی درايجو پيسو دزېرمو موجودي مستقیماً اداره او دنشر پلان ترتیب او دافغانستان د اقتصاد دپولي اړتياوو دتأمینو لړ لپاره دبانکوتونو او سکوله کافي وړاندې کونې څخه ډام ترلاسه کړي .

د خپرو شوو پيسو د حسابداری

کړنلاره

يو څلو پښتمه ماده :

ددافغانستان بانک په حسابونو کې تر دوران لاندې بانکوتونه او سکه

رسمي جریده

۱۰۰

بغوان بدیهي آن معامله
میگردد.

بانکوتها و سکه های ذخیره شده
در خزانه دافغانستان بانک شامل
این بدیهي ها نمی باشد.

جمع آوری پول رایج

ماده چهل و دوم:

(۱) دافغانستان بانک می تواند
در مورد جمع آوری و از دوران
خارج نمودن بانکوت یا سکه با
صدور بانکوتها یا سکه های معادل
آنها تصمیم اتخاذ نماید. این تصمیم
طبق طرز العمل که از طرف
دافغانستان بانک وضع
میشود و در آن محل، تاریخ
وساعاتی که بانکوتها و سکه ها
جهت تعویض ارائه می شوند،
مشخص گردیده و موضوعات
مربوط به طرز العمل مبادله را
ترتیب و تنظیم مینماید. همچنان
قواعد و شرایط درمورد شناسائی
اشخاصی که بانکوتها و سکه ها را

دهغه بدیهي به حساب معامله
کبری .

دافغانستان بانک په خزانه کې
زېرمه شوي بانکوتونه اوسکې پدې
بدیهيو کې شامل ندي .

د رایجو پیسو راټولول

دوه څلورېنتمه ماده :

(۱) ددافغانستان بانک کولای شي ،
دمعادلو بانکوتونو اوسکو په
صادرولو سره ، دبانکوتونو یا سکو
دراټولولو او له دوران څخه دایستلو
په هکله تصمیم ونیسي . دغه
تصمیم دهغې کرنلارې مطابق چې
ددافغانستان بانک لخوا وضع کېږي
او په هغې کې هغه ځای ، نېټه او
ساعتونه چې بانکوتونه اوسکې
دبدلونې لپاره وړاندې کېږي
مشخصېږي او دمبادلې په کرنلارې
پورې اېدوندې موضوعگانې ترتیب
اونظیموي . همدارنگه دهغو
اشخاصو دپېژندنې په هکله چې
بانکوتونه اوسکې دمبادلې لپاره

رسمي جریده

۱۰۱

برای مبادله ارائه میکنند و اسناد و مدارک مربوط به معاملات مبادله را تعیین و طرز برخورد نسبت به پول جعلی را که برای مبادله ارائه شود، معین مینماید.

(۲) در پایان دوره مبادله مندرج فقره (۱) این ماده یا زمان دیگری که مطابق طرز العمل، مشخص میشود، بانکونها و سکه های تعویض شده، از دوران خارج و اعتبار قانونی آن ساقط می گردد.

(۳) تصمیم مندرج فقره (۱) این ماده جهت تطبیق قانون به منظور نام و تغییر ارزش اسمی پول رایج در کشور یا برای مقاصد دیگر اتخاذ شده می تواند.

وړاندې کوي قواعد او شرایط او په مبادله پورې اړوند سندونه او مدارک ټاکي او د جعلی نوټونو په نسبت چې د مبادلي لپاره وړاندې شي ، دچلند (برخورد) ډول ټاکي .

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج د مبادلي د دورې په پای یا په بل وخت کې چې د کرنلاري مطابق مشخصیږي تعویض شوي بانکونونه اوسکې ، له دوران څخه بهر (خارج) او قانوني اعتبار یې ساقطیږي .

(۳) ددې مادې په (۱) فقره کې تصمیم ، په هېواد کې درایجو پیسو دنوم او د اسمي ارزښت دتغییر په منظور دقانون دتطبیق یا نورو مقصدونو لپاره نیول کېدی شي .

قسمت دوم

پول مورد محاسبه

و پرداخت

حسابات دولتی و پرداختهای

الزامی

مادهٔ چهل و سوم:

(۱) بودجهٔ دولتی، سوابق مالی و حسابهای که به اساس قوانین نافذۀ کشور الزامی پنداشته شده و در افغانستان ایجاد یا نگهداری میشوند، به پول رایج کشور بوده یا به اساس آن ارزیابی میگرددند. تادیه پول در صورت ایجاب در مسایل جزائی یا سایر اقدامات قضائی به استثنای اجرای مکلفیت های تأدیات به اسعار، به پول رایج کشور صورت میگیرد.

(۲) پرداختهای الزامی به افغانی ارزیابی و تأدیه میگردد.

دوه یمه برخه

دمحاسبی او ورکړې

(پرداخت) ورپیسې

دولتي حسابونه او الزامي

ورکړې

دري څلورېنتمه ماده :

(۱) دولتي بودجه ، مالي سوابق او هغه حسابونه چې دهبواد دنافذۀ قوانینو پر بنسټ الزامی گڼل کېږي او په افغانستان کې را منځته کېږي یا ساتل کېږي ، دهبواد په رایجو پیسو دي یا دهغو پر بنسټ ارزول کېږي، داسعارو دتأدیاتو دمکلفیتونو له اجراء پرته ، په جزایي مسائلو یا نورو قضایي اقداماتو کې دایجاب په صورت کې دپیسو ورکول (تأدیه کول)، دهبواد په رایجو پیسو صورت مومي .

(۲) الزامی ورکړې په افغانی ارزول او ورکول کېږي .

رسمی جریده

۱۰۳

"پرداخت الزامی" عبارت از پرداختی است که به دولت و یا از طرف دولت صورت می گیرد، به استثنای پرداخت های که از اثر قرار داد یا معامله داوطلبانه دیگر انجام میگیرد، پرداخت های الزامی شامل پرداخت مالیات (مستقیم و غیر مستقیم)، عوارض گمرکی، فیس ها، حق الزحمه ها، مصارف و جریمه ها و هر نوع پرداخت برای خدمات رفاه عامه بالاثر حکم محکمه یا مطابق حکم قانون میباشند.

مبالغ ذکرشده در اسناد

تقنینی، ارزشگذاری و

تعویض

ماده چهل و چهارم:

(۱) مبلغ ذکرشده در اسناد تقنینی،

عبارت از پول رایج کشور میباشد

مگر اینکه طوری دیگری پیشبینی

شده باشد.

الزامی ورکره له هنی ورکرې څخه عبارت ده چې دولت ته یا ددولت لخوا صورت مومي، دهغو ورکره په استثنی چې دقرار داد یا بلې داوطلبانه معاملې په اثر سرته رسېږي، په الزامی ورکره کې دمحمکې دحکم په اثر یا دقانون مطابق دمالیاتو (مستقیمه او غیر مستقیمه) ورکره، گمرکي عوارض، فیسونه، حق الزحمې، لگښتونه او جریمې او دعامې سوکالی دخدمتونو لپاره هر ډول ورکره شامل دي.

په تقنینی سندونو کې ذکر شوي

مبالغ، ارزښت اېښودنه او

تعویض

څلورڅلورېنښتمه ماده:

(۱) په تقنینی سندونو کې ذکر شوی

مبلغ، دهبواد له رایجو پیسو څخه

عبارت دی، خو داچې بل ډول

اټکل شوی وي.

رسمي جریده

۱۰۴

- (۲) که چېرې په تقينې سندونو ، کنوانسیون يا دافغانستان لخوا په عقد شوي قرار داد يا موافقه ليک کې ، دهبواد په رایجو پيسو دبهرنیو اسعارو دبدلولو له ډول څخه یادونه شوې نه وي، د دافغانستان بانک کولای شي ، داپړوندو مقرراتو مطابق ، دنوموړو اسعارو په افغانۍ دمعادل ارزښت دټاکلو يا محاسبې وسيله يا تگلاره مشخصه کړي .
- (۳) د دافغانستان بانک کولای شي په گمرکونو او مالياتي مکلفیتونو یا نورو ورکړو پورې داپړوند و قوانینو د ادارې ، اجراآتو او تطبیق په منظور ، دمقرراتو مطابق ، دنورو هېوادونو درايجو پيسو معادل ارزښت او دتسعير وسيله ياروش يا دهغو محاسبه ديوي ورځې يا اوږدې مودې لپاره يا په دوامدار شکل سره مشخصه کړي .
- (۲) هرگاه در اسناد تقينی، کنوانسیون، قرار داد یا موافقتنامه منعقد شده از طرف افغانستان از طرز تبدیل اسعار به پول رایج کشور تذکر به عمل نیامده باشد، دافغانستان بانک میتواند طبق مقررات مربوطه وسيله يا روش تعیین یا محاسبه ارزش معادل به افغانی اسعار متذکره را مشخص نماید.
- (۳) دافغانستان بانک میتواند به منظور اداره، اجراآت و تطبیق قوانین مربوطه به گمرکات و مکلفیت های مالیاتی یا سایر پرداخت ها، طبق مقررات ، ارزش معادل پول رائج سایر کشور ها و وسيله يا روش تسعير يا محاسبه آن را برای یک روز يا مدت طولانی تر يا بشکل دوامدار مشخص نماید.

رسمي جریده

۱۰۵

(۴) در صورتیکه تصمیم تغییر ارزش اسمی پول رایج کشور مطابق احکام این قانون اتخاذ گردد، ارزشهای اسمی در کلیه سوابق، حسابات، مکلفیتهای تأدیاتی، بدهیها، آفرگیریها (داوطلبیها) و سایر اسناد تقنینی طبق نرخ مبادله ارزش اسمی تغییر یافته، مدار اعتبار مییابد.

قراردادها

ماده چهارم و پنجم:

در رابطه به قرارداد، فروش، پرداخت، برات، سند یا اسناد بهادار، عمل، معامله و سایر مواردی که مربوط به پول، پرداخت پول یا مکلفیت پرداخت پول باشد، به پول رایج کشور صورت میگیرد. موارد مندرج ماده چهارم و ششم این قانون از این حکم مستثنی است.

(۴) به هغه صورت کې چې ددې قانون د حکمونو مطابق، د هېواد درایجو پیسو د اسمي ارزښت دتغییر تصمیم و نیول شي، رسمي ارزښتونه په ټولو سوابقو، حسابونو، ورکړه ایزو (تأدیاتي) مکلفیتونو، بدهیو، آفراخیستو (داوطلبیو) او نورو تقنیني سندونو کې دتغییر موندلي اسمي ارزښت د مبادلي دنرخ مطابق، دا اعتبار وړ دي.

قرار دادونه

پنځه څلورېنښتمه ماده:

د قرار داد، خرڅلاو، ورکړې، برات، بها لرونکي سند یا سندونو، عمل، معاملي او نور مواردو په اړه چې په پیسو، د پیسو په ورکړې یا د پیسو دور کړې په مکلفیت پورې مربوط وي. د هېواد په رایجو پیسو صورت مومي ددې قانون په شپږ څلورېنښتمه ماده کې درج شوي موارد له دې حکم څخه مستثنی دي.

رسمي جریده

۱۰۶

درايجو پيسو په اړه آزادي

شپږ څلورېننمه ماده :

(۱) د قرارداد خواوي (طرفين) يا نورې داوطلبانه معاملي (برات، حجت، بها لرونکي سند يا سندونه) کولای شي دخپلو تادياتي مکلفيتونو دورکړې په هکله، له هر سره موافقه وکړي.

(۲) طرفين کولای شي خپل موافقه ليک دمحيطي شرايطو پر بنسټ (د سوداگري عرف، دمعاملي تگلوري او دمعاملي اجراء) په څرگنده يا ضمني توگه عقد کړي.

د اسعاري تادياتي مکلفيت تنفيذ

اووه څلورېننمه ماده :

(۱) اسعاري تادياتي مکلفيت دهغه د شرايطو مطابق نافذېږي. په هغه صورت کې چې حکمي شخص د بهرنيو اسعارو په ورکړه مکلف شي او د حکم پر بنسټ ايجاب کړي چې ورکړه د هېواد په رايجو پيسو

آزادي در رابطه با پول رايج

ماده چهل و ششم:

(۱) طرفين قرارداد يا ساير معاملات داوطلبانه ديگر (برات، حجت، سند يا سند بهادار) ميتوانند در مورد پرداخت مکلفيت هاي تادياتي خویش به هر سعري موافقه کنند.

(۲) طرفين مي توانند موافقت نامه خویش را بر اساس شرايط محيطي (عرف تجارت، مسير معامله و اجرائي معامله) طور صريح يا ضمني عقد نمايند.

تنفيذ مکلفيت تادياتي اسعاري

ماده چهل و هفتم:

(۱) مکلفيت تادياتي اسعاري طبق شرايط آن تنفيذ ميگردد. در صورتیکه شخص حکمي مکلف به تاديه اسعار گردد و بر اساس حکم ايجاب نمايد که

رسمي جریده

۱۰۷

پرداخت به پول رایج کشور که برای خرید مکلفیت تادیاتی به اسعار کافی باشد، صورت گیرد، مبلغ مذکور به اساس نرخ افغانی اعلام شده توسط یکی از بانکهای کشور در پایان نخستین روز کاری قبل از روزیکه پرداخت آن توسط داین دریافت میگردد، محاسبه میشود. فقره های (۳) و (۴) این ماده از این حکم مستثنی اند.

(۲) سایر پرداخت های که مطابق فقره (۱) این ماده صورت میگیرد، در رابطه به نرخ مبادله، حکم مندرج فقره متذکره قابل تطبیق میباشد.

(۳) در صورتیکه در جریان اجراءات مربوط به تنفیذ مکلفیت تادیات اسعاری، محکمه دریابد که تبدیل مبلغ قرضه به پول رایج کشور، مطابق فقره (۱) این ماده برای هر دو طرف غیرعادلانه

چې په بهرنیو اسعارو باندې د تادیاتی مکلفیت د پیرو دني لپاره کافي وي ، صورت ومومي ، نوموړی مبلغ د هېواد له بانکونو څخه د یوه په واسطه د افغانی د اعلام شوي نرخ په اساس ، دلومړۍ کاري ورځې په پای کې له هغې ورځې دمخه چې ورکړه یې د داین په واسطه ترلاسه کېږي ، محاسبه کېږي . ددې مادې (۳) او (۴) فقره لدې حکم څخه مستثنی دي .

(۲) نورې ورکړې چې ددې مادې د (۱) فقرې مطابق صورت مومي ، د مبادلي د نرخ په اړه ، په ذکر شوې فقره کې درج شوی حکم د تطبیق وړ دی .

(۳) په هغه صورت کې چې د اسعاري تادیاتو د مکلفیت په تنفیذ پورې داروندو اجراءاتو په بهیر کې ، محکمه ومومي چې د هېواد په رایجو پیسو د پور د مبلغ تبدیلول ، ددې مادې د (۱) فقرې مطابق دواړو

است، ميتواند حکم پرداخت مبلغی به پول رایج کشور که برای مکلفیت تأدیة اسعار کافی باشد، به اساس نرخ افغانی معین شده توسط یکی از بانکهای کشور در روز دیگری که محکمه آنرا عادلانه بداند، صادر نماید. محکمه مکلف است نرخ تبادلہ یی را دستور دهد که حق داین تأمین شود و از فیصله به نفع مدیون که مکلفیت تأدیبی خود را به تعویق انداخته، اجتناب ورزد. فقره (۴) این ماده از این حکم مستثنی است.

(۴) در صورتیکه مکلفیت تأدیاتی قابل تنفیذ در کشور نحوه مبادلہ یک سعر به پول رایج افغانی را معین نموده باشد، محکمه همان نحوه مبادلہ را مرعی الاجراء قرار میدهد.

خواورته غیر عادلانه دي، کولای شي دهبواد په رایجو پیسو دیوه مبلغ دورکړې حکم چې دبهرنیو اسعارو دتأدیبی مکلفیت لپاره کافی وي، دهبواد دیوه بانک په واسطه دافغانی دټاکل شوي نرخ په اساس، په بله ورځ چې محکمه هغه عادلانه وبولي، صادر کړي، محکمه مکلفه ده دداسې تبادلې دنرخ دستور ورکړي چې دداین حق تأمین شي او دمدیون په گټه له فیصلې څخه چې دخپلې ورکړې مکلفیت یې ځنلولی دی ډډه وکړي. ددې مادې (۴) فقره لدې حکم څخه مستثنی ده.

(۴) په هغه صورت کې چې په هېواد کې دتنفیذ وړتأدیاتی مکلفیت، په افغانی رایجو پیسو باندي دیوه بهرنی سعر دمبادلې نحوه ټاکلې وي، محکمه دمبادلې هماغه نحوه مرعی الاجراء گرځوي.

رسمي جریده

۱۰۹

درېمه برخه

جرمونه

جعلی پیسې

اته څلویښتمه ماده :

په جعلی پیسو کې لاندې اقلام شامل دي :

۱- جعلی سکه یا بانکنوټ چې رایجې سکې یا بانکنوټ ته ورته وي ، یا د هغو په عوض واخیستل شي .

۲- منقش یا سپین بانکنوټ څه بشپړوي یا نه وي .

۳- واقعي سکه یا بانکنوټ په داسې ډول لاس وهل شوی یا تغییر موندلی وي چې هغې رایجې سکې یا بانکنوټ ته ورته شي چې لوړ اسمي ارزښت لري یا د هغه په عوض واخیستل شي .

قسمت سوم

جرائم

پول جعلی

ماده ټولې او هاشتم:

پول جعلی شامل اقلام ذیل می باشد:

۱- سکه یا بانکنوټ جعلی که شبیه سکه یا بانکنوټ رایج باشد، یا به عوض آنها گرفته شود.

۲- بانکنوټ جعلی منقش یا سفید، چه کامل باشد یا نباشد.

۳- سکه یا بانکنوټ واقعي طوری دستکاری شده یا تغییر یافته باشد که شبیه سکه یا بانکنوټ رایجی که ارزش اسمی بالاتر دارد، گردد یا عرض آن گرفته شود.

رسمي جریده

۱۱۰

۴- سکه رایج که زنجیره آن توسط سوهانکاری یا بریدن لبه ها ، برداشته شده و زنجیره زوی آن عوض شده که ظاهر آن را اعاده کند.

۵- سکه ای که پوشش طلا، نقره یا نیکل داده شده باشد ، تا شبیه سکه رایج طلا، نقره یا نیکل گردد و یا عوض آنها گرفته شود.

۶- سکه یا قطعه فلز یا مخلوط از فلزات که شکل ظاهری طلا، نقره یا نیکل را داشته یا آب فلز داده شده یا رنگ شده باشد تا شبیه سکه رایج طلا، نقره یا نیکل گردد و یا بجای آنها گرفته شود.

۷- "توکن (نشانه) قیمت دار جعلی " عبارت از مهر جعلی مالیاتی، تکت جعلی پستی یا شهادتنامه جعلی حاوی ارزش که توسط اسم

۴- هغه رایجه سکه چې ځنځیره یې د سوهانکاری یا دځنځو غوڅولو په واسطه لرې (اخیستل) شوې وي او ځنځیره یې پرمخ عوض شوې وي چې ظاهر یې اعاده کړي .

۵- هغه سکه چې د سرو زرو ، سپینو زرو یا نېکلو پوښنې ورکړل شوی وي، خو د سرو زرو، سپینو زرو یا نېکلو سکې ته ورته شي یا دهغو په عوض واخیستل شي .

۶- سکه یا د فلز توپه یا د فلزاتو مخلوط چې د سرو زرو، سپینو زرو یا نېکلو ظاهري شکل ولري یا د فلز اوبه ورکړل شوې یا رنگ شوي وي خو سرو زرو ، سپینو زرو یا نېکلو ته ورته شي یا دهغو پرځای واخیستل شي .

۷- جعلی قیمت لرونکې توکن (نښه) له جعلی مالیاتي مهر ، جعلی پستی ټکټ یا ارزښت لرونکې جعلی شهادتنامې څخه عبارت دي

رسمي جریده

۱۱۱

فنی، مبتذل، یا فریب آمیزی دیزاین شده باشد. این حکم شامل سکه یا پول های کاغذی واقعی که ارزشی به عنوان پول ندارد، نیز می گردد.

جعل پول

ماده چهل و نهم:

شخصیکه پول جعلی را بسازد یا اقدام به ساختن آن نماید، مرتکب جرم شناخته شده از طرف محکمه ذیصلاح به حبس طویل محکوم می گردد.

داشتن پول جعلی

ماده پنجاهم:

(۱) شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن به عهده خود او میباشد، مرتکب یکی از اعمال ذیل گردد، مجرم شناخته شده به حبس طویل محکوم می گردد:

۱- در صورتیکه پول جعلی را خریداری یا دریافت نموده یا پیشنهاد جهت خرید و فروش آن را بدهد.

چپ دفتی، مبتذل یا غولونکی نوم به واسطه دیزاین شوی وی به دغه حکم کپی واقعی کاغذی پیسی چپ دیسو به عنوان ارزبنت نلری هم شاملی دی .

دیسو جعل

نهه خلوبنتمه ماده :

هغه شخص چپ جعلی پیسی جوړې کړي یا یې په جوړولو اقدام وکړي ، دجرم مرتکب گڼل کېږي او دواکمني محکمې لخوا په طویل حبس محکومېږي .

د جعلی پیسولرل

پنخوسمه ماده :

(۱) هغه شخص چپ له قانونی عذر پرته چپ اثباتول نی د ده پنخپله غاړه دي له لاندې اعمالو څخه دیوه مرتکب شي ، مجرم گڼل کېږي او په طویل حبس محکومېږي :

۱- په هغه صورت کې چپ جعلی پیسی وپېري یا یې ترلاسه کړي یا یې دپېرودلو او پلورلو وړاندیز وکړي.

رسمي جریده

۱۱۲

۲- در صورتیکه پول جعلی را تحت حيازت يا مالکیت خود داشته باشد.

۳- در صورتیکه پول جعلی را به داخل کشور وارد نماید.

(۲) شخصیکه بدون عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد ، براده ، برش ، یا استوانه طلا یا نقره یا آنرا به صورت گرد ، محلول یا شکل دیگر تحت حيازت يا مالکیت خود داشته باشد که توسط معيوب کردن ، تقلیل دادن یا سبک کردن سکه رایج طلا یا نقره تولید شده یا بدست آمده باشد ، مرتکب جرم شناخته شده حسب احوال به حبس که از ۵ سال تجاوز نماید ، محکوم میگردد .

۲- په هغه صورت کې چې جعلی پیسې ترخپل حيازت يا مالکیت لاندې ولري .

۳- په هغه صورت کې چې جعلی پیسې هېواد ته دننه واز دي کړي .

(۲) هغه شخص چې له قانوني عذر پرته چې اثبات يې ده په خپله غاړه دی ، د سرو زرو يا سپينو زرو براده ، برش يا استوانه يا هغه په گردې صورت ، محلول يا په بل شکل سره تر خپل حيازت يا مالکیت لاندې ولري چې د سرو زرو يا سپينو زرو درايجو سکو د معيوبولو ، کمولو يا سپکولو په واسطه تولید يا لاسته راغلي وي ، د جرم مرتکب گڼل کېږي ، د احوالو مطابق په هغه حبس چې له پنځو کلونو څخه زیات نه وي ، محکومېږي .

رسمي جریده

۱۱۳

دسکوویلي (ذوب) کول

یوپنخوسمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نه شي کولای د هېواد رایجه اوقانوني سکه ویلي کړي ، ماته یې کړي یا یې له رایجې پیسې پرته په بل عنوان استعمال کړي، خوداچې جواز یې د دافغانستان بانک څخه اخیستی وي.

(۲) هغه شخص چې ددې مادې د (۱) فقرې حکم یا په جواز کې درج شوي شرایط نقض کړي دجرم مرتکب گڼل کېږي په حبس چې له یوه کال څخه زیات نه وي یا نقدي جریمه چې له پنځه ویشتو زرو افغانیو څخه زیاته نه وي یا په دواړو په جزاء محکومېږي. محکمه کولای شي دهغو وسایلو په مصادري چې جرم دهغو په واسطه یا له هغو سره په رابطه کې صورت موندلی دی هم حکم وکړي .

ذوب سکه ها

ماده پنجاه و یکم:

(۱) هېڅ شخص نمیتواند سکه رایج و قانونی کشور را ذوب نماید، بشکند یا بعنوانی دیگر بجز از پول رایج استعمال نماید، مگر اینکه جواز آنرا از دافغانستان بانک کسب نموده باشد.

(۲) شخصیکه حکم فقره (۱) این ماده یا شرایط مندرج جواز را نقض کند، مرتکب جرم شناخته شده، به حبسی که از یکسال تجاوز ننماید یا جریمه نقدی ایکه از بیست و پنجهزار افغانی بیشتر نباشد یا هر دو محکوم به جزا میگردد. محکمه میتواند به مصادره وسایل که جرم توسط یا در رابطه با آنها صورت گرفته نیز حکم نماید.

رسمي جریده

۱۱۵

بگذارند، به حبس که از دو سال تجاوز نماید محکوم میگردد.

توته های فلزی و توکن ها:

ماده پنجاه و سوم:

شخصی که بدون عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد، اشیایی را بسازد، تولید کند، بفروشد یا در حیات خود داشته باشد که هدف آن به صورت فریب آمیز، استعمال بجای سکه یا توکن های قیمت داری باشد که ماشین ها و وسایل بوسیله آنها فعال میگردد، مرتکب جرم شناخته شده به حبس که از شش ماه تجاوز نماید یا جریمه نقدی که از دوازده هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء میگردد.

جریان ته و راندې کړي ، په هغه حبس چې له دوو کلونو څخه زیات نه وي محکومېږي .

فلزي ټوټې او توکنونه

دري پنځوسمه ماده :

هغه شخص چې له قانوني عذر پرته چې اثبات يې دده په خپله غاړه دی، داسې شيان جوړ کړي ، تولید يې کړي ، وېې پلوري يا يې په خپل حيازت کې ولري چې هدف يې په تيرايستونکې توگه دهغو قیمت لرونکو توکنونو پرځای استعمالول و ي چې ماشينونه او وسايل دهغو په وسيله فعالېږي ، دجرم مرتکب گڼل کېږي ، په هغه حبس چې له شپږو مياشتو څخه زیات نه وي يا نقدي جریمه چې له دوولسو زرو افغانیو څخه زیاته نه وي يا په دواړو په جزاء محکومېږي .

رسمي جریده

۱۱۶

له شکل څخه غورځول یا معيوبول

څلور پنځوسمه ماده :

(۱) هغه شخص چې لاندې عملونه سرته ورسوي ، د جرم مرتکب گڼل کېږي او د طويل حبس په جزاء محکومېږي :

۱- په هغه صورت کې چې د سرو زرو يا د سپینوزرو سکه پدې منظور چې د سرو زرو يا سپینو زرو درايجه سکه پرځای وگڼل شي ، معيوبه کړي ، کمه يې کړي يا يې سپکه کړي.

۲- د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوې سکه آگاهانه جريان ته وړاندې کړي .

(۲) هغه شخص چې يو له لاندې عملونو څخه سرته ورسوي ، د جرم مرتکب گڼل کېږي ، په هغه حبس چې له شپږو میاشتو څخه زیات نه وي يا په نغدي جریمه چې له دوولسو زرو افغانیو څخه زیاته نه وي یا په دواړو په جزاء محکومېږي :

از شکل انداختن یا معيوب کردن

ماده پنجاه و چهارم:

(۱) شخصی که اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده و به حبس طويل محکوم به جزاء میگردد:

۱- در صورتیکه سکه رایج طلا یا نقره را به این منظور که بجای سکه طلا یا نقره رایج گرفته شود، معيوب کند، تقلیل دهد یا سبک نماید.

۲- سکه مندرج فقره (۱) این ماده را آگاهانه به جريان بگذارد.

(۲) شخصی که یکی از اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده ، به حبسی که از شش ماه تجاوز نماید یا به جریمه نقدی که از دوازه هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء میگردد:

رسمي جریده

۱۱۷

۱- در صورتیکه سکه رایج را از شکل بیندازد.

۲- در صورتیکه سکه رایج را که از شکل افتاده است، در دوران بگذارد.

۳- در صورتیکه بدون استیذان دافغانستان بانک، بانکوتی را بوسیله طبع کردن، مهرزدن، چسپاندن کلمات یا وسایل مشابه خطوط و تصاویر بالای آنها را از شکل بیندازد.

۴- در صورتیکه بانکوت رایج را که طبق جزء "۳" فقره (۲) این ماده از شکل انداخته شده است، به دوران بگذارد.

شبه سازی بانکوت ها

ماده پنجاه و پنجم:

(۱) هیچکس نمیتواند به کمک وسائل الکترونیکی یا کامپیوتر یا به نحوی دیگری اشیایی را بسازد، منتشر، چاپ، اجراء، صادر و یا

۱- په هغه صورت کې چې رایجه سکه له شکل څخه وغورځوي .

۲- په هغه صورت کې چې رایجه سکه چې له شکل څخه غورځېدلې ده ، په دوران کې واچوي .

۳- په هغه صورت کې چې ددافغانستان بانک له استیذان پرته یو بانکوت دچاپولو (طبع کولو)، مهر کولو ، دهغو له پاسه دکلیمو یا خطونو او تصویرونو دنښلولو په وسیله له شکل څخه وغورځوي .

۴- په هغه صورت کې چې رایج بانکوت چې ددې مادې د(۱) فقرې د(۳) جزء مطابق چې له شکل څخه غورځول شوی دی ، دوران ته وړاندې کړي .

دبانکوتونو ورته جوړونه

پنځه پنځوسمه ماده :

(۱) هېڅوک نشي کولای د الکترونیکی وسایلو یا کمپیوتر په مرسته یا په بل ډول داسې شیان جوړ، خپاره، چاپ، اجراء، صادر او یا

در جریان بیندازد که مشابه یکی از ارقام آتی باشد:

۱- بانکوت رایج .

۲- سند بها دار قرضه یا اسناد بهادار دولت یا مؤسسه مالی دیگر.

(۲) اشخاص آتی از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی میباشند:

۱- دافغانستان بانک یا کارکنان آن حین اجرای وظیفه.

۲- پولیس حین اجرای وظیفه .

۳- شخصی که به اساس قرار داد یا جواز از جانب دافغانستان بانک یا پولیس عمل مینماید.

(۳) شخصی که حکم مندرج فقره (۱) این ماده را نقض کند، مرتکب جرم شناخته شده به حبس یک ماه تجاوز نماید یا جریمه نقدی که از

بی به جریان کپی و اچوی چې له لاندې اقلاموڅخه یوه ته ورته وي :

۱- رایج بانکوت .

۲- دپوربهالرونکی سند یا ددولت یا بلې مالي مؤسسې بهالرونکي سندونه .

(۲) لاندې اشخاص ، ددې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم څخه مستثنی دي :

۱- ددافغانستان بانک یا پې کار کوونکي، ددندې داجراء په وخت کې .

۲- پولیس ، ددندې د اجراء په وخت کې .

۳- هغه شخص چې دقرار داد یا جواز په اساس ، ددافغانستان بانک یا پولیسو لخوا عمل کوي .

(۳) هغه شخص چې ددې مادې د (۱) فقرې کې درج شوی حکم نقض کړي، دجرم مرتکب گڼل کېږي او په هغه حبس چې له شپږ و میاشتو څخه زیات نه وی یا

رسمي جریده

۱۱۹

دوازده هزار افغانی بیشتر
نباشد و یا هر دو محکوم به جزاء
میگردد.

(۴) هیچ شخص در رابطه
به چاپ همانند بانکوتیکه توسط
دافغانستان بانک صادر شده
است، در موارد آتی مطابق
فقرة (۳) این ماده محکوم به
مجازات نمیگردد در صورتیکه
معلوم گردد، که طول یا
عرض آن بانکوت مشابه کمتر از
سه چهارم یا بیشتر از یک و نیم
برابر طول و یا عرض بانکوت
جاری باشد :

۱- شکل مربوطه صرفاً سیاه
و سفید باشد.

۲- تشابه صرف در یک روی
بانکوت همانند، ظاهر شده باشد.

وسائل یا مواد

ماده پنجاه و ششم:

شخصیکه بدون داشتن عذر قانونی
که اثبات آن بر عهده خود او

له دولسو زرو افغانیو څخه زیاته نه
وي یا په دواړو په جزاء محکومېږي

(۴) هېڅ شخص دهغه ورته
بانکوت دچاپ په اړه چې
دافغانستان بانک لخوا صادر شوی
دی ، په لاندې مواردو کې ددې
مادې د (۳) فقرې مطابق ، په
مجازاتو نه محکومېږي، په هغه
صورت کې چې معلومه شي چې
دهغه ورته بانکوت اوږده اوسور ،
دجاري بانکوت له اوږدو او سور
څخه درې پرخلور یا له یونیم برابر
څخه زیات وي :

۱- اړوند شکل یوازې تور او سپین
وي .

۲- ورته والی یوازې دورته بانکوت
پریوه مخ باندې ښکاره شوی وي .

وسائل یا مواد

شپږ پنځوسمه ماده :

هغه شخص چې له قانوني عذر پرته
چې اثبات یې دهغه په خپله

رسمي جریده

۶۲۰

میباشد، در رابطه به ماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد یا اشیای را که میداند برای ساختن پول جعلی، توکن های جعلی قیمت دار بکار میرود یا بداند که برای چنین استفاده ای تهیه شده و آنرا بسازد، ترمیم نماید یا اقدام به ساختن یا ترمیم آن نماید یا خرید و فروش نماید و یا در حیات خود داشته باشد، مرتکب جرم شناخته شده، به حبس طویل محکوم میگردد.

انتقال و سائل سکه زدن از

ضرابخانه

ماده پنجاه و هفتم:

شخصی که بدون داشتن عذر قانونی که اثبات آن بر عهده خود او میباشد، بطور آگاهانه یکی از اشیای آتی را از ضرابخانه دارای جواز فعالیت قانونی خارج نماید، مرتکب جرم شناخته شده، به حبس طویل محکوم میگردد:

غاره دی دماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد یا شیانی چپی پوهپری دیسو، قیمت لرونکو جعلی توکنونو دجوړولو لپاره په کار وړل کېږي یا پوهپری چپی ددغه ډول گڼې اخیستې لپاره برابر شوي دي او هغه جوړ کړي، ترمیم یې کړي یا یې په جوړولو یا ترمیمو لاس پورې کړي یا یې په خپل حیات کې ولري دجرم مرتکب گڼل کېږي، په طویل حبس محکومېږي.

له ضرابخانې څخه دضرب

وهلو دوسایلو لېږدول

اووه پنځوسمه ماده:

هغه شخص چپی له قانوني عذر پرته چې اثبات یې دهغه پخپله غاړه دی، په آگاهانه توگه یو له لاندې شیانو څخه دقانوني فعالیت له جواز لرونکې ضرابخانې څخه بهر کړي، دجرم مرتکب گڼل کېږي، او په طویل حبس محکومېږي:

رسمي جریده

۱۲۱

۱- ماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد یا اشیای را که در رابطه با ساختن سکه استفاده میشود یا بکار میرود.

۲- جز قابل استفاده در اشیای مندرج فقره (۱) این ماده.

۳- سکه، استوانه فلز یا مخلوطی از فلزات.

اعلان، تجارت

ماده پنجاه و هشتم:

(۱) شخصیکه یکی از اعمال آتی را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده، حسب احوال به حبسی که از پنج سال تجاوز نماید، محکوم میگردد:

۱- اعلان یا پخش هر نوع اشتهاار مبنی بر پیشنهاد فروش، فراهم کردن یا انتقال پول یا توکن های جعلی قیمت دار یا اطلاعات در رابطه با طرز استفاده یا وسائلی که توسط آنها پول یا توکن های

۱- ماشین، انجن، ابزار، وسایل، مواد یا هغه شیان چې د سګې په جوړولو کې ورڅخه ګټه اخیستل کېږي یا په کار وړل کېږي.

۲- ددې مادې په (۱) فقره کې په درج شوو شیانو کې دګټې اخیستې وړجزه.

۳- سکه، دفلز استوانه یا دفلزاتو مخلوط.

اعلان، سوداګري

اته پنځوسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې یو له لاندې عملونو څخه سرته ورسوي، دجرم مرتکب ګڼل کېږي اوله احوالو سره سم هغه په حبس چې له پنځو کلونو څخه زیات نه وي، محکومېږي:

۱- دجعلي پیسو یا قیمت لرونکو توکونو دخرڅلاو، برابرولو یا لېږدوې د وړاندیز یا دګټې اخیستې دپول یا دهغو وسایلو په اړه چې دهغو په واسطه جعلي پیسې یا قیمت لرونکي توکونه خرڅ، برابر

مصارف کمیسیون وسایر مصارف د افغانستان بانک و دایع امانت گذاران به ترتیب ترجیح توزیع میگردد. سایر دارائی ها به مالکین مسترد یا ضبط می گردد.

تخلفات

ماده یکصد و بیست و دوم:
هر تخلف ازین قانون که جزای آن بطور دیگری مشخص نگردیده باشد، در مطابقت با ماده پنجم و بیستم قانون جزا بحیث جرم قباحت و در صورت عدم موجودیت چنین مقررات بمثابه تخلف از ماده چهارصد و هفتاد و هشت قانون جزا تلقی گردید، قابل تعقیب عدلی میباشد.

وضع مقررات

ماده یکصد و بیست و سوم:
د افغانستان بانک میتواند بمنظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقررات وضع نماید.

لگبنتونو او د افغانستان بانک د نورو لگبنتونو د امانت اېښودونکو د ودیعو لپاره د ترجیح په ترتیب سره وېشل کېږي. نورې شتمنۍ خاوندانو ته مستردېږي یا ضبطېږي.

سرغړونې

یوسلو دوه ویشتمه ماده:
لدې قانون څخه هر ډول سرغړونه چې جزاء یې بل ډول سره مشخص شوې نه وي، د جزاء د قانون له پنځه سوه شلمې مادې سره په مطابقت کې د قباحت د جرم او د دغو مقرراتو د نه موجودیت په صورت کې، د جزاء د قانون له څلور سوه اتلسمې مادې څخه د سرغړونې په توګه ګڼل کېږي او د عدلي تعقیب وړ ده.

د مقرراتو وضع کول

یو سلو درویشتمه ماده:
د افغانستان بانک کولای شي، د دې قانون د ښه تطبیق په منظور، مقررات وضع کړي.

رسمي جریده

۱۲۳

مشابہت، انقضای مدت و تبادلۂ
آنها، جرم کامل پنداشته
میشود.

(۲) امضای شخص مؤظف
د افغانستان بانک در رابطه
به اثبات منبی بر جعلی یا
واقعی بودن و رایج یا
عدم رایج بودن پول
یا توکن های قیمت دار در
افغانستان یا کشور های دیگر در
امر تحقیق جعل کاری کافی
بوده، ضرورت به اثبات مشخصات
رسمی شخص امضاء کننده
نمی باشد.

(۳) طرفی که تصدیقنامه
مندرج فقره (۲) این ماده
علیه وی ارائه شده
است، میتواند به اجازه
محکمه به منظور تحقیق
متقابل، حضور تحقیق
کننده جعلکاری را تقاضا
نماید.

والی، دمودی دتبریدو (انقضاء)
اوتبادلی باوجود، بشپجرم گول
کبری .

(۲) د افغانستان بانک د مؤظف
شخص لاسلیک، په افغانستان
یا نورو هیوادونو کې د پیسو
یا قیمت لرونکو توکونو
د جعلی یا واقعی توب،
رایج یا نه رایج والی
د اثبات په رابطه کې،
د جعل کاری د خبرني په اړه کافی
دی، د لاسلیک کوونکي شخص
درسمي مشخصاتو اثبات ته اړتیا
نشته .

(۳) هغه اړخ (لوری) چې
د دې مادې په (۲) فقره
کې درج تصدیق پانه دهغه
په خلاف وړاندې شوېده،
کولای شي دمحکمي په اجازه، د
متقابل تحقیق په منظور،
د جعلکاری د تحقیق کوونکي
حضور وغواړي .

(۴) تصدیقنامه مندرج فقره (۲) این ماده منحیث مدرک پذیرفته نمی شود، مگر اینکه طرفی که قصد ارائه آن را دارد، قبل از جریان محاکمه، طرف مقابل را مطلع و یک نسخه از تصدیقنامه را به وی ارسال نموده باشد.

نشر غیر مجاز بانکوت، سکه،

اسناد و نشانه ها (توکن ها)

ماده شصتم:

شخصیکه بانکوت یا سکه ایرا در تناقض با حکم مندرج فقره (۱) ماده سی و چهارم این قانون یا سایر اسناد یا توکن ها را که در افغانستان به منظور نشر مورد استفاده قرار می گیرد، نشر نماید، به حبس طویل محکوم می گردد.

(۴) ددې مادې په (۲) فقره کې درج تصدیق پانډه دمدرک په توګه نه پېژندل کېږي، خوداچې هغه لوری چې دهغې دوراندي کولونیت لري، دمحاكمې له بهير دمخه يې مقابل لوری خبر کړی اودتصديقپانې يوه نسخه يې هغه ته وراستولې وي.

دبانکوت، سکه، سندونو او

نښو (توکنونو) غیر مجاز خپرول

شپږمه ماده:

هغه شخص چې یو بانکوت یا سکه، ددې قانون دڅلور دېرشمې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم سره په تناقض کې یا نور سندونه یا توکنونه چې په افغانستان کې دخپرولو په منظور ترګټې اخیستنې لاندې نیول کېږي، خپاره کړي، په طویل حبس محکومېږي.

رسمي جریده

۱۲۵

مصادره

یوشپتیه ماده :

(۱) جعلی بانکنوټونه ، سکی ، سندونه اونبې یا قیمت لرونکی توکنونه او هغه وسایل چې دجوړولو لپاره ترگټې اخیستنې لاندې نیول کېږي یا پدې منظور برابر شوي وي، مصادره کېږي .

(۲) پولیس کولای شي لاندې شیان ضبط کړي اووې ساتي :

۱- جعلی پیسې .

۲- جعلی قیمت لرونکې نښې .

۳- ماشینونه ، انجنونه ، ابزار ، وسایل یا هغه شیان چې د جعلی پیسو یا قیمت لرونکو توکنونو دجوړولو لپاره په کار وړل شوي یا دهغو دگټې اخیستنې لپاره اختصاص کړی شوي یا دهغو د تولید په مقصد جوړ شوي دي .

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې درج ضبط شوي شیان ، دمحوره کولو یا دبل منظور لپاره چې واکمن

مصادره

ماده شصت و یکم:

(۱) بانکنوټونه ، سکه ها ، اسناد و نشانه ها یا توکنهای قیمت دار جعلی و وسایلی که برای ساختن مورد استفاده قرار می گیرد یا به این منظور تهیه شده باشد، مصادره میگردد.

(۲) پولیس میتواند اشیای آتی را ضبط و نگهداری نماید:

۱- پول جعلی .

۲- نشانه های قیمت دار جعلی .

۳- ماشین ها ، انجن ها ، ابزار ، وسایل ، مواد یا اشیایی که برای ساختن پول یا توکن های قیمت دار جعلی بکار رفته اند یا برای استفاده آنها اختصاص داده شده و یا به مقصد تولید آنها ساخته شده اند .

(۳) اشیای ضبط شده مندرج فقره (۲) این ماده غرض امحاء یا به منظور دیگری که مقامات ذیصلاح

لازم بداند، به دافغانستان بانک فرستاده میشود. اشیائیکه نگهداشت آن منحیث مدرک اثباتیه جرم ضروری پنداشته شود ازین حکم مستثنی است.

(۴) بانکوت، سکه، سند یا سایر نشانه ها در تناقض با فقره (۱) این ماده که منحیث پول برای دوران در دافغانستان بانک در نظر گرفته شده باشد، جعلی پنداشته میشود.

مواردی که مطابق احکام این فصل مجاز دانسته شده از این حکم مستثنی میباشد.

فصل پنجم

وظایف و فعالیتهای پولی

سیاست پولی

ماده شصت و دوم:

دافغانستان بانک مسؤول طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی کشور میباشد.

مقامونه یې لازم وبولي ، ددافغانستان بانک ته استوي . هغه شیان چې ساتل یې دجرم داثباتیه مدرک په توگه اړین وگڼل شي له دې حکم څخه مستثنی دي .

(۴) بانکوت ، سکه ، سند یا ددې مادې له (۱) فقرې سره په تناقض کې نورې نښې چې دپیسو په توگه په دافغانستان بانک کې ددوران لپاره په پام کې نیول شوي وي ، جعلی گڼل کېږي .

هغه موارد چې ددې فصل دحکمونو مطابق ، مجاز گڼل شوي دي له دې حکم څخه مستثنی دي .

پنځم فصل

پولي دندې او فعالیتونه

پولي سیاست

دوه شپيتمه ماده :

دافغانستان بانک ، دهبواد دپولي سیاست دطرح ، تر لاس لاندې نیولو او اجراء مسؤول دی .

رسمي جریده

۱۲۷

د آزاد بازار عملیات

دري شپيتمه ماده :

د د افغانستان بانک دخپل پولي سياست په اجراء کې کولای شي د آزاد بازار له لارې د تبالي وړ بهرنيو اسعارو ، د دولت لخوا خپرو شوو دپور د بها لرونکو سندونو، په قطعي پيرونه او پلورنه (د فوري ياد مخکنی پيرونې) او يا د بيا پيرونې د قرار داد په موجب ، له خپل لوري اقدام وکړي . پدې هکله له نورو اسعارو او بها لرونکو سندونو څخه گټه نشي اخيستل کېدی .

د بانکونو الزامي زېرمې

څلور شپيتمه ماده :

(۱) د د افغانستان بانک دخپل پولي سياست په اجراء کې کولای شي بانکونه مکلف کړي ، په د افغانستان بانک کې سپارنې (اجباري زېرم) کېږدي. د دغو سپارنو حد اقل ميزان د مقدار، ډول يا د سپارنو د سر رسيد، د ترلاسه شوو پورونو د وجوهو او

عملیات بازار آزاد

ماده شصت و سوم:

د افغانستان بانک د اجرای سیاست پولي خود می تواند از طریق بازار آزاد در خرید و فروش قطعی (فوری یا پیش خرید) و یا بموجب قرارداد های باز خرید، اسعار خارجی قابل تبادل، اسناد بها دار قرضه منتشر شده از جانب دولت ، از طرف خود اقدام نماید. در این مورد از سایر اسعار و اسناد بهادار استفاده به عمل آمده نمیتواند.

ذخایر الزامی بانکها

ماده شصت و چهارم:

(۱) د افغانستان بانک د اجرای سیاست پولي خود میتواند بانکها را مکلف نماید، سپرده های (ذخایر الزامی) در د افغانستان بانک بگذارند. میزان حد اقل این سپرده ها به اساس مقدار، نوع یا سر رسید سپرده ها، وجوه قرضه دریافت

شده وسایر بديهي های بانکها که دافغانستان بانک لازم بداند، طبق مقررات مربوط تعیین مینماید. میزان ذخایر الزامی در برابر بديهي ها برای همه بانکها یکسان میباشد.

(۲) دافغانستان بانک میتواند میزان سپرده های نقدی یا سایر سپرده های پولی بانک ها را که بحیث ذخایر الزامی در دافغانستان بانک دارند و مدت زمانی که اوسط بیلانس های روزانه جهت تعیین میزان ذخایر الزامی موجوده تثبیت میگردد، طبق مقررات مربوط تعیین نماید. دافغانستان بانک میتواند برای ذخایر الزامی مفاد تعیین نماید.

(۳) در مقررات مندرج فقره (۲) این ماده که بموجب آن ذخایر الزامی معین میشوند یا تغییراتی در آن رونما می گردد، تاریخی که

دبانکونو دنورو بديهيو پرنستې چې ددافغانستان بانک یې لازم وپولي دارونډو مقرراتو مطابق ټاکي . د بديهيو په وړاندې دالزامي زېرمې میزان ، دټولو بانکونو لپاره يوشان دی .

(۲) ددافغانستان بانک کولای شي دنقدي سپارنو یا دبانکونو دنورو پولي سپارنو میزان چې په دافغانستان بانک کې یې دالزامي زېرمو په توگه لري او هغه وخت موده چې د موجودو الزامی زېرمو دمیزان دټاکلو لپاره دورخنيو بیلانسونو اوسط تثبیتېږي ، دارونډو مقرراتو مطابق وټاکي .

ددافغانستان بانک کولای شي داجباري زېرمو لپاره گټه (مفاد) وټاکي .

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې په درج شوو مقرراتو کې چې دهغو په موجب الزامی زېرمې ټاکل کېږي یا تغییرات پکې راځي ، هغه

رسمي جریده

۱۲۹

بانکها ذخایر جدید یامیزان آنرا رعایت نمایند نیز معین میگردد.

تخلف از تأمین ذخایر

الزامی

ماده شصت و پنجم:

در صورتیکه بانک ها از تأمین حد اقل ذخایر الزامی مندرج ماده شصت و چهارم این قانون خود داری ورزند، دافغانستان بانک میتواند الی جبران کاهش ، جریمه را که مقدار آن طبق مقررات دافغانستان بانک تعیین میگردد، اعمال نماید.

عملیات تنزیل

ماده شصت و ششم:

(۱) دافغانستان بانک میتواند صرف اسناد عرضه شده آتی بانکی را که نزد دافغانستان بانک حساب داشته باشد ، تنزیل دهد:

نېټه چې بانکونه نوې زېرمې یا دهنو میزان رعایت کړي هم ټاکل کېږي .

د الزامی زېرمو له تأمینولو څخه

سرغړونه

پنځه شپېتمه ماده :

په هغه صورت کې چې بانکونه ، ددې قانون په څلور شپېتمه ماده کې ددرج شوو الزامی زېرمو له حد اقل تأمینولو څخه ډډه وکړي ، ددافغانستان بانک کولای شي دکمښت ترجیرانه پورې ، جریمه چې اندازه یې ددافغانستان بانک دمقرراتو مطابق ټاکل کېږي ، اعمال کړي .

دتنزیل عملیات

شپږ شپېتمه ماده :

(۱) ددافغانستان بانک کولای شي یوازې لاندې بانکي وړاندې شوي سندونه چې له افغانستان بانک سره حساب ولري راټیټ (تنزیل) کړي .

رسمي جریده

۱۳۰

۱- برات و حجت چې دپسو واحد پول
آنها افغانی و قابل پرداخت در
کشور بوده و دارای امضای
حد اقل سه طرف که قابلیت
پرداخت دیون شان را داشته
وحد اقل یک طرف از آنها
بانک باشد و میعاد سررسید آنها
مدت سه ماه از تاریخ دریافت آن
توسط دافغانستان بانک بیشتر
نباشد.

۲- در موارد استثنایی دافغانستان
بانک میتواند اسناد مندرج
جزء (۱) این فقره را
در صورتیکه حد اقل دارای
امضاء دو طرف که قابلیت
پرداخت دیون شان را
داشته واز جمله یک طرف
آن بانک باشد و میعاد
سررسید آنها بیش از سه ماه الی
شش ماه از تاریخ دریافت
آنها توسط دافغانستان بانک
نباشد.

۱- برات او حجت چې دپسو واحد
یې افغانی او په هېواد کې دور کړې
وړوي او حد اقل د دريو لورو (طرفونو)
چې دخپلو ديونو دور کړې وړتيا
لري اولې تر لړۍ له هغو څخه يولورې
یې بانک وي ، دلاسلېک لرونکي
وي او د سررسید موده یې ،
د دافغانستان بانک په واسطه دهغو
د ترلاسه کولو له نېټې څخه له
دریو میاشتو څخه زیاته نه وي.

۲- په استثنایي مواردو کې
د دافغانستان بانک کولای شي ،
ددې فقرې په (۱) جزء کې درج
شوي سندونه ، په هغه صورت کې
چې حد اقل د دوو لورو چې دخپلو
ديونو دور کړې وړتيا لري اوله دې
جملې يو لورې يې بانک وي
دلاسلېک لرونکي وي او دسر
رسید موده یې ، د دافغانستان بانک
په واسطه دهغو له ترلاسه کولو
څخه له دریو تر شپږو میاشتو پورې
زیاته نه وي .

رسمي جریده

۱۳۱

۳- اسناد بها دار قرضه که توسط دولت یا دافغانستان بانک صادر یا ضمانت گردیده، جزء اسناد بها دار قرضه عرضه شده به عموم جهت فروش و در قلمرو افغانستان قابل پرداخت بوده و واحد پولی آن افغانی و میعاد سررسید آنها مدت سه ماه از تاریخ اخذ آن توسط دافغانستان بانک باشد.

(۲) عملیات تنزیل مندرج فقره (۱) این ماده تابع سایر شرایط و مقررات (بشمول نرخ تنزیل) که از طرف دافغانستان بانک وضع میگردد، میباشد.

(۳) دافغانستان بانک میتواند از تنزیل هر یک از اسناد مندرج فقره های (۱) و (۲) این ماده خودداری نماید.

۳- دپوربها لرونکی سندونه چې ددولت یاد دافغانستان بانک په واسطه صادر یا ضمانت شوي ، دخرڅلاو لپاره ټولو (عمومو) ته د پورد وړاندې شوو بها لرونکو سندونو جزء اودافغانستان په قلمرو کې دورکړې وړوي اوپولي واحدېې افغانی اودسررسید موده يې ددافغانستان بانک په واسطه داخیستلو له نېټې څخه درې میاشتې وي .

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي دتنزیل عملیات ، دنورو شرایطو او مقرراتو (دتنزیل دنرخ په شمول) چې دد افغانستان بانک لخوا وضع کېږي ، تابع دي .

(۳) ددافغانستان بانک کولای شي ، ددې مادې په (۱) او (۲) فقره کې ددرج شوو سندونو دهر یوه له تنزیل څخه ، ډډه وکړي .

دپورونو ورکول

اووه شپيتمه ماده :

(۱) ددافغانستان بانک کولای شي ، داروندو شرایطو او مقرراتو مطابق ، ددريو میاشتو ترمودې پورې نورو بانکونو ته پور ورکړي ، پدې شرط چې په دافغانستان بانک کې حساب ولري او د هغو دله لاندې شتمنیو یوې څخه د په واسطه تضمین شي:

۱- ددې قانون په دوه اویایمه ماده کې درج اسعاري زېرمې .

۲- دپور بها لرونکي نور سندونه چې ددولت لخوا صادر یا ضمانت شوي وي او په هېواد کې ټولو ته وړاندې شوو دپور دبه لرونکو سندونو جزء په افغاني پیسو دورکړې وړوي .

۳- دمالونو دگدام رسیدونه ، دکالیو یا لومړنیو موادو یانورو جنسونو چې دنابودی اوزیان په وړاندې بیمه شوي وي دمالکیت سندونه .

اعطای قروض

ماده شصت و هفتم:

(۱) دافغانستان بانک میتواند طبق شرایط و مقررات مربوط برای مدت الی سه ماه به سایر بانک ها قرضه اعطاء نماید، مشروط بر اینکه در دافغانستان بانک حساب داشته و توسط یکی از دارائی های آتی آنها تضمین شود :

۱- ذخایر اسعاری مندرج ماده هفتاد و دوم این قانون.

۲- سایر اسناد بها دار قرضه که توسط دولت صادرویا ضمانت شده وجزء اسناد بهادار قرضه عرضه شده به عموم درکشورقابل پرداخت به پول افغانی باشد.

۳- رسید های گدام اموال، اسناد مالکیت کالاها یا مواد اولیه یاسایراجناس که درمقابل خطرنابودی و ضرریمه شده باشند.

رسمي جریده

۱۳۳

۴- سپرده های موجود نزد
د افغانستان بانک یا سپرده
گیرنده های قابل قبول برای
د افغانستان بانک مرکب
از انواع دارایی هاییکه
د افغانستان بانک مطابق
احکام این قانون مجاز به خرید و
فروش یا معامله آنها میباشد، به شمول
طلا و سایر فلزات و احجار کریمه
گرانیهها.

(۲) قرضه بانکهاییکه نزد
افغانستان بانک حساب دارند
صرف به دفاتر مرکزی
آنها در افغانستان اعطاء
میگردد.

نرخ های تنزیل و قرضه

ماده شصت و هشتم:

نرخ های تنزیل و قرضه
د افغانستان بانک مطابق
مقرراتیکه د افغانستان بانک
وضع مینماید، تعیین می گردد.

۴- له د افغانستان بانک یا
د افغانستان بانک ته د منلوړ سپارنو
اخیستونکو سره موجودې ، له هغو
ډول ډول شتمنیو څخه جوړې
(مرکبې) سپارنې چې د افغانستان
بانک یې ، ددې قانون د حکمونو
مطابق ، د هغو په پېرودلو ، پلورلو یا
معاملې مجازوي ، د سرو زرو او
نورو قیمتي فلزاتو او کریمه احجارو
په شمول .

(۲) هغه بانکونه چې له د افغانستان
بانک سره حساب لري ، په
افغانستان کې یوازې ددوی مرکزي
دفترونو ته پور ورکول
کېږي .

د تنزیل یا پور نرخونه

اته شپېتمه ماده :

د افغانستان بانک د تنزیل
او پور نرخونه، د هغو مقرراتو
مطابق چې د افغانستان بانک
یې وضع کوي ، ټاکل کېږي .

شپږم فصل

د اسعارو د نرخ او کنترول

سياست

کلي سياستونه

نهه شپږمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د هېواد د اسعارو د نرخ د سياست د طرح کولو ترلاس لاندې نيولو ، تنظيمولو او اجراء کولو مسؤول دی ، مکلف دی چې په دې هکله له تصميم نيونې څخه د مخه د ماليې له وزارت سره مشوره وکړي.

(۲) د دافغانستان بانک د افغانستان د استازي په توگه د اسعارو د کنترول په اړه دله هېواد د اړوندو نافذه قوانينو مطابق عمل کوي .

هغه رسېدلي رپوټونه ، د حساباتو صورتونه يا اطلاعات چې لازمي وگڼل شي ، د دافغانستان بانک لخوا وړاندې کېږي .

فصل ششم

سياست نرخ وکنترول

اسعار

سياست های کلی

ماده شصت و نهم:

(۱) دافغانستان بانک مسؤول طرح، اتخاذ، تنظيم و اجرای سياست نرخ اسعار کشور بوده، مکلف است قبل از اتخاذ تصميم در اين زمينه با وزارت ماليه مشوره نماید.

(۲) دافغانستان بانک منحيث نماينده افغانستان در رابطه به کنترول اسعار در مطابقت با احکام قوانين نافذه مربوط، عمل مينمايد.

گزارش های رسیده، صورت حسابات يا اطلاعاتی که لازمی پنداشته می شود، توسط دافغانستان بانک ارائه می گردد.

رسمي جریده

۱۳۵

مکلفیتونه :

مکلفیت ها

اویایمه ماده :

ماده هفتادم :

د دافغانستان بانک د لاندې

دافغانستان بانک دارای

مکلفیتونو لرونکی دی :

مکلفیت های آتی میباشد:

۱- په هېواد کې د اسعارو د نرخ د

۱- وضع مقررات، لویاچ ،

سیاست او داسعارو د بازار د

دستورالعمل ها یا رهنمود های

فعالیتونو د اجراء کولو او

لازم غرض اجرای سیاست

لپاره د مقرراتو ، لایحو ،

نرخ اسعارو فعالیت های

دستورالعملونو یا لازمو لارښوونو

بازار اسعار در

وضع کول.

کشور.

۲- د دې قانون د اووه اویایمې

۲- ثبت و صدور جواز و

مادې مطابق د صرافانو،

نظارت و تنظیم امور مربوط

بانکونو او نورو مالي موسسو د

به صرافان ، بانکها و سایر

جواز ثبتول او صادرول او

مؤسسات مالی مطابق

دهغوی د اړوندو چارو څارنه او

ماده هفتادوهفتم این

تنظیمول .

قانون.

۳- د اسعارو ، صرافانو او بانکونو

۳- تعیین حدود راجع به وضعیت

د وضعیت په اړه د حدودو ټاکل .

اسعار، صرافان و بانکها.

۴- د اسعارو د لیلام د مجلس د

۴- سازمان دهی وتدویرمجالس

دایرولو سازمانول .

لیلام اسعار.

۵- د افغانستان د نړیوالو زېرمو

۵- اداره ونځهداری ذخایر

اداره کول او ساتل .

بین المللی افغانستان.

رسمي جریده

۱۳۶

د تصفيي قراردادونه او نړيوالې

زرکړې

يو اويايمه ماده :

د د افغانستان بانک کولې شي چې ځانته يا د دولت په استازيتوب ، په بهر کې مېشتو دولتي او خصوصي تصفيوي موسسو سره ، تصفيوي او د زرکړې موافقت لیکونه او نور قراردادونه عقد کړي .

اسعاری زېرمې

دوه اويايمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د هېواد اسعاري زېرمې چې د لاندې شتمنيو له ټولو يا يوې برخې څخه جوړې دي ، رامنځته کوي او ساتي يې :

۱- سره زر ، کریمه زېرمې او نور گران بيه فلزات .

قراردادهای تصفيه و پرداختهای

بين المللي

ماده هفتاد و یکم:

د افغانستان بانک ميتواند برای خود ويا به نمايندگي دولت با مؤسسات دولتي و خصوصي تصفيوي مقيم خارج ، موافقتنامه های تصفيوي و پرداختي يا ساير قرار دادها را عقد نمايد .

ذخاير اسعاری

ماده هفتاد و دوم:

(۱) د افغانستان بانک ذخاير اسعاري کشور را که متشکل از تمام يا قسمتي از دارايي های ذيل ميباشد ، ايجاد و نگهداری مينمايد:

۱- طلا ، احجار کریمه وساير فلزات قيمتي .

رسمي جریده

۱۳۷

۲- بانک نوتها وسکه های اسعار قابل تبادل آزاد.

۳- مبالغ موجود در حسابات دافغانستان بانک که بصورت اسعار قابل تبادل آزاد در دفاتر بانکهای مرکزی خارجی یا سایر مؤسسات مالی نگهداری میگردند.

۴- مجموع مبلغ حق برداشت مخصوص از صندوق بین المللی پول که بوسیله دولت نگهداری میشود.

۵- برات، حجت، نوتهای تعهدی، اسناد سپرده، اسناد قرضه و سایر اسناد بها دار قرضه که به اسعار قابل تبادل، قابل پرداخت باشد.

۲- بانکنوتونه او د آزادی تبادلې وړ اسعار او سکې.

۳- د دافغانستان بانک په حسابونو کې موجود مبالغ چې د بهرنیو مرکزي بانکونو یا نورو مالي مؤسسو په دفترنو کې د آزادي راکړې وکړې وړ اسعارو په ډول ساتل کېږي .

۴- د پيسو د نړيوال صندوق څخه د اخیستلو (برداشت) د حق مجموعي مبلغ چې د دولت لخوا ساتل کېږي.

۵- برات، حجت، تعهدې نوتونه، د سپارني سندونه، د پورسندونه او د پور نور بهارونکي سندونه چې په تبادلې وړ اسعارو د ورکړې وړ وي .

۶- قرارداد پیش خرید یا خرید دوباره، قرار داد معاوضه اسعار دافغانستان بانک که توسط بانکهای مرکزی خارجی یا سازمانهای مالی بین المللی انجام یافته یا ضمانت شده، قرارداد مستقبلی و اختیار و سایر قرارداد های که به دافغانستان بانک حق دریافت اسعار قابل تبادل خارجی را میدهد.

(۲) دافغانستان بانک مکلف است ذخیره بین المللی اش را به میزانی نگهدارد که برای اجرای سیاستهای پولی و نرخ اسعاری و تسویه عندالمطالبه معاملات بین المللی افغانستان کفایت نماید.

۶- د مخکنی پېرودنې یا بیا پېرودنې قرارداد، د دافغانستان بانک د اسعارو د بدلونې (معاوضې) قرارداد چې د بهرنیو مرکزي بانکونو یا نړیوالو مالي سازمانونو لخوا ترسره شوي یا ضمانت شوي وي، مستقبلې او د اختیار قراردادونه او نور قراردادونه چې د دافغانستان بانک ته د تبادلې وړ بهرنیو اسعارو د لاسته راوړنې حق ورکوي.

(۲) د دافغانستان بانک مکلف دی چې خپله بین المللی زېرمه تر هغه حده وساتي چې د افغانستان د پولې سیاستونو او اسعاري نرخونو د اجراء کولو او د بین المللی معاملو د په وخت غوښتنې د تسوینې لپاره کفایت وکړي.

رسمي جریده

۱۳۹

(۳) در صورتیکه ذخیرة بین المللی مندرج فقره (۲) این ماده طوری تقلیل یابد یا در حال خطر سقوط باشد که سیاستهای پولی یا اسعاری یا تسویه عندالمطالبه معاملات بین المللی کشور را تکافو نه نماید، دافغانستان بانک تدابیر اصلاحی را در نظر گرفته و گزارش موضوع را همراه با پیشنهاد راه حل های مؤثر بهبود وضع به شورای وزیران ارائه می نماید.

(۴) دافغانستان بانک مکلف است الی رفع وضعیت مندرج فقره (۳) این ماده به اقدامات اصلاحی ادامه داده، گزارشات و پیشنهادات لازم را ارائه نماید.

(۳) په هغه صورت کې چې د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوې نړیواله زېرمه داسې راکمه شي یا د سقوط د خطر په حال کې وي چې دپولي یا اسعاري سیاستونو یا د نړیوالو معاملودپه وخت غوښتنود تسويي لپاره کفایت ونه کړي، د دافغانستان بانک اصلاحي تدبېرونه په نظر کې نیسي اود موضوع رپوټ د وضعې د اغېزمن ښه والی لپاره د حل د لارو چارو له وړاندیزسره یوځای د وزیرانو شوري ته وړاندې کوي .

(۴) د دافغانستان بانک مکلف دی چې د دې مادې په (۳) فقره کې د درج شوې وضعې تر لرې کېدو پورې، اصلاحي اقداماتوته دوام ورکړي او رپوټونه او لازم وړاندیزونه وړاندې کړي .

دریافت، نگهداری و انتقال

ذخایر اسعاری بین المللی

ماده هفتادوسوم:

د افغانستان بانک مطابق احکام مندرج قانون بانکداری میتواند اقدامات لازم را غرض دریافت، نگهداری و انتقال ذخایر اسعاری بین المللی مندرج فقره (۱) ماده هفتاد و دوم این قانون انجام داده و مطابق بهترین معیارهای شناخته شده بین المللی آنرا اداره نماید.

محدودیت بر بدیهی های اسعاری

ماده هفتادوچهارم:

د افغانستان بانک نمی تواند افزایش بدیهی های خود را که به اسعار قابل پرداخت می باشند،

د نړیوالو اسعاری زېرمو ترلاسه

کول، ساتل او لېږدول :

درې او یایمه ماده :

د افغانستان بانک د بانکداری په قانون کې د درج شوو حکمونو مطابق کولی شي چې د دې قانون د دوه او یایمې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي نړیوالو اسعاري زېرمو د ترلاسه کولو، ساتلو او لېږدولو لپاره لازم اقدامات تر سره کړي او د نړیوالو پېژندل شوو بنو معیارونو مطابق هغه اداره کړي .

اسعاري بدیهو محدود والی

خلوړ او یایمه ماده :

د افغانستان بانک نه شي کولای د خپلو (بدیهو) زیاتوالی، چې په اسعارو دور کړي وړوي، په هغه

رسمي جریده

۱۴۱

در صورتیکه در نتیجه آن مجموع این بدهی ها معادل بیش از پنجاه فیصد مجموع مبلغ سرمایه دست نخورده و ذخایر اسعاری اش بالغ گردد، اجازه بدهد.

صرافان اسعار

ماده هفتاد و پنجم:

(۱) صرافان اسعار مکلف اند جواز فعالیت را از دافغانستان بانک اخذ نمایند.

(۲) طرز اعطاء، ثبت، رد و لغو جواز طبق مقررات مربوط تنظیم می گردد.

(۳) اشخاص آتی از حکم مندرج فقره (۱) این ماده مستثنی میباشند:

۱- دافغانستان بانک

صورت کپی چې د هغې په نتیجه کې د دغو بدهیو مجموع دهغه د لاس نه خورونکې پانگې او اسعاري زېرمې د مجموع مبلغ په سلوکې له پنځوس څخه زیات سره معادل شي اجازه ورکړي.

د اسعارو صرافان

پنځه او یایمه ماده:

(۱) د اسعارو صرافان مکلف وي چې د فعالیت جواز له دافغانستان بانک څخه واخلي.

(۲) د جواز د ورکړې، ثبتولو، ردولو او لغوه کولو ډول د مربوطو مقرراتو مطابق تنظیمېږي.

(۳) لاندې اشخاص ددې مادې د (۱) فقرې له حکم څخه مستثنی دي:

۱- د افغانستان بانک

رسمي جریده

۱۴۲

۲- بانکونه .

۳- ټاکلي اشخاص د هغو د طبیعت د دلیل ، د راکړې ورکړې د اندازې او موقعیت یایې د مشتریانو ډول له مخې .

(۴) هغه معافیتونه چې د دې مادې د (۳) فقرې په (۳) جزء کې درج شوو اشخاصو ته ورکول کېږي ، مشروط یا دوخت له نظره محدود یا قسمي وي او هغه خدمتونه چې د هغوی لخوا ترسره کېږي یا نه ترسره کېږي ، د افغانستان بانک لخوا فهرست کېږي .

(۵) د اسعارو صرافان مکلف دي چې د افغانستان بانک قوانین، مقررات، قواعد او ټول (کلاً) او په خاص ډول په لاندې مواردو کې رعایت کړي :

۱- اړوندې څانګې یا ادارې ته د هغو معاملو په هکله چې

۲- بانکها .

۳- اشخاص معین بنا بر دلیل طبیعت، اندازه و موقعیت دادوستد یا نوع مشتریان شان .

(۴) معافیت های که به اشخاص مندرج جزء (۳) فقره (۳) این ماده اعطاء می گردد، مشروط یا از نظر زمانی محدود یا قسمی بوده و خدماتی که توسط آنها انجام میگردد یا نمیگردد، از طرف د افغانستان بانک فهرست میشود .

(۵) صرافان اسعار مکلف اند قوانین، مقررات، قواعد و طرز العمل های د افغانستان بانک را کلاً و به طور اخص در موارد آتی رعایت نمایند:

۱- ارائه معلومات به شعبه یا اداره مربوطه در مورد

رسمي جریده

۱۴۳

معاملاتی که ارزش آن از حداقل مبلغ تعیین شده مندرج مقررات دافغانستان بانک تجاوز نماید.

۲- جمع آوری معلومات در مورد مشتریان و ثبت و نگهداری آن در دوسیه های مربوط.

۳- ارایه معلومات مطلوبه راجع به مشتریان، اداره، داد و ستد و وضعیت مالی خود، مطابق شرایط پیشبینی شده مقررات مربوط دافغانستان بانک.

(۶) دافغانستان بانک میتواند جواز فعالیت و ثبت صرافان اسعار را در صورتیکه از احکام این قانون یا سایر مقررات دافغانستان بانک تخلف ورزد یا مرتکب

ارزبست نئی ددافغانستان بانک به مقرراتوکې درج له ټاکل شوي حداقل مبلغ څخه زیاتی وکړي، د معلوماتو ورکول.

۲- د مشتریانو په هکله د معلوماتو راټولول او په مربوطو دوسیو کې د هغو ثبتول او ساتل.

۳- د دافغانستان بانک په اړوندو مقرراتو کې د اټکل شوو شرایطو مطابق د خپلو مشتریانو، ادارې، راکړې ورکړې او مالي وضعیت په هکله د مطلوب معلوماتو وړاندې کول.

(۶) د دافغانستان بانک کولی شي د اسعارو دصرافانو د فعالیت جواز او ثبت په هغه صورت کې چې د دې قانون یاد دافغانستان بانک له نورو مقرراتو څخه سرغړونه وکړي

رسمي جریده

۱۴۴

جرم گورد، لغو
نماید.

یاد جرم مرتکب شی، لغوه
کړي.

فصل هفتم

روابط د افغانستان بانک
بادولت

بانکدار، مشاور و نماینده

مالي

ماده هفتادوششم:

(۱) د افغانستان بانک
مكلف است بحيث بانکدار،
مشاور و نماینده مالي دولت
و ادارات و مؤسسات دولتي
ايکه وزير ماله تعيين می
نماید، عمل کند. د افغانستان
بانک نمی تواند بمنظور
کمک مالي یا جهت تأمین
منافع دولت یا یکی از
ادارات و مؤسسات دولتي
افغانستان معامله را انجام
دهد.

اووم فصل

له دولت سره د

د افغانستان بانک اړیکي

بانکدار، سلاکار (مشاور) او

مالي استازی

شپړاويایمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک
مكلف دی چې د دولت او
دهغو دولتي ادارو او موسسو
د بانکدار، سلاکار او مال
استازي په توگه عمل وکړي
چې د ماليې وزير يې ټاکي، د
د افغانستان بانک نه شي
کولای له دولت یا دولتي
ادارو او موسسو سره د مالي
مرستي یا دهغو د گټو د
تأمین په منظور معامله ترسره
کړي.

رسمي جریده

۱۴۵

(۲) د افغانستان بانک د پیشنهادات مبنی بر اهداف یاسایر امور شامل ساحه تخصص و صلاحیت خود را قبل از ارائه آن به شورای ملی با وزیر مالیه مشوره مینماید.

(۳) وزیر مالیه هر سال حین تهیه بودجه سال آینده دولت باد افغانستان بانک مشوره می نماید. د افغانستان بانک مکلف است درباره مسائل اقتصادی و مالی مربوط به بودجه، گزارش کتبی به وزیر مالیه ارائه نماید.

(۴) د افغانستان بانک بودجه سال بودجوی آینده را طبع و در اختیار وزیر مالیه قرار داده و تخصص قابل انتقال به

(۲) د افغانستان بانک د خپلو هدفونو یا د واک او تخصص په ساحه کې د نورو چارو په هکله وړاندیزونه، مخکې لدې څخه چې ملي شوري ته وړاندې شي، د ماليې له وزیر سره پرې مشوره کوي.

(۳) د ماليې وزیر هر کال د دولت د راتلونکي کال د بودیجې د جوړېدو په وخت کې له د افغانستان بانک سره مشوره کوي. د افغانستان بانک مکلف دي چې د مربوطې بودجې د اقتصادي او مالي مسایلو په هکله لیکلي رپورت د ماليې وزیر ته ورکړي.

(۴) د افغانستان بانک د راتلونکي بودجوي کال بودجه طبع او د ماليې وزیر ته یې ورکوي او دولت ته په

رسمي جریده

۱۴۶

دولت را در سال آینده
طور تخمینی تعیین
می نماید.

مشوره و گزارش در مورد

استقراض دولتی

ماده هفتاد و هفتم:

وزیر مالییه هر سال در
باره پلان استقراض
داخلی و خارجی دولتی
در طول سال مالی
آینده با دافغانستان
بانک که شامل
مبالغ مندرج در قرار
داد، برنامه توزیع
و سایر شرایط قرارداد
می باشد، مشوره می نماید.
دولت و سایر ادارات و
مؤسسات دولتی مکلف اند
گزارش معاملات استقراضی
خود را طبق مقررات مربوط
ارایه نمایند.

راتلونکی کال کې د لېږدوني
وړ تخصیص په اټکلي توګه
ټاکي .

د دولتي پوراخيستنې (استقراض)

په اړه مشوره او رپوټ

اووه اويايمه ماده :

د ماليې وزير هر کال د
راتلونکي مالي کال
په اوږدو کې د دولتي
کورني او بهرني استقراض د
پلان په هکله چې په
قرار داد ، د وېش په برنامه
او د قرار داد په نورو
شرایطو کې درج مبالغ پکې
شامل وي له د دافغانستان
بانک سره مشوره کوي .
دولت او نورې دولتي ادارې
او مؤسسې مکلفې دي ،
دخپلو استقراضی معاملو
رپوټ د مربوطو مقرراتو
مطابق وړاندې کړي .

رسمي جریده

۱۴۷

د دولت امین او خزانه دار

اته او یایمه ماده :

(۱) د د افغانستان بانک کولی شي د دولت او سرودولتي ادارو او موسسو د پيازيتونه د ماليې وزارت د تجويزله مخې ومني او د دولت د امین په توگه حسابونه وساتي، پيسې تر لاسه او ورکړې او نور مالي اړوند خدمتونه ترسره کړي او په مربوطو حسابونو کې د سپارل شوو مبالغو په اندازه د غوښتنې په وخت کې، پيسې ورکړي او موافقه وکړي چې د دې سپارل شوو مبالغو په مقابل کې ټکټانه ورکړي .

(۲) د د افغانستان بانک کولای شي د هغه شرائطو مطابق چې تجويزوي ئې ، نورو مالي موسسو ته د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شويو سپارنو د لاسته راوړلو واک ورکړي .

امین و خزانه دار دولت

ماده هفتاد و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک ميتواند د پيازيت های دولت و ادارات و مؤسسات دولتي را بنسابر تجويز وزارت ماليه بپذيرد و بحيث امین دولت، حسابات را نگهداری، پول را دریافت و پرداخت و سایر خدمات مالی مربوط را فراهم و به میزان مبالغ سپرده شده در حسابهای مربوط عندالمطالبه پول پرداخت نموده، موافقت کند که در مقابل این سپرده ها ټکټانه بپردازد.

(۲) د افغانستان بانک ميتواند به سایر مؤسسات مالی صلاحیت در یافت سپرده های مندرج فقره (۱) این ماده را مطابق به شرایطی که تجويز مينماييد، اعطاء کند.

رسمي جریده

۱۴۸

د مالي نمایندگی فعالیت

اوپایمه ماده :

د افغانستان بانک کولی شي د مالي استازي په توگه ، د ماليې د وزیر په موافقه د دولت او نورو دولتي ادارو او موسسو لپاره لاندې فعالیتونه سرته ورسوي :

۱- د پورتنیو مراجعو لخوا د بهالرونکو سندونو د صادره پورونو لپاره بازار موندل او د هغوې ثبتول او لېږدول .

۲- بها لرونکو سندونو د اصلي پېسو ، تکتاني ، حق العمل او نورو لگښتونو ورکول .

۳- له افغانستان بانک سره د پورتنیو ذکر شوو مراجعو د حسابونو په هکله د ورکړې د معاملو اجراء کول .

۴- د نورو هغو چارو اجراء کول چي د افغانستان بانک

فعالیت نمایندگی مالی

ماده هفتاد و نهم:

د افغانستان بانک می تواند بحيث نمایندۀ مالی به موافقۀ وزیر مالیۀ برای حسابات دولت و سایر ادارات و مؤسسات دولتی فعالیت های ذیل را انجام دهد:

۱- بازار یابی برای اسناد بهادار ، قرضه صادره توسط مراجع مربوط ، ثبت و انتقال آنها .

۲- پرداخت اصل پول ، تکتانه ، حق العمل و سایر مصارف اسناد - بهادار .

۳- اجرای معاملات پرداختی در مورد حسابات مراجع فوق الذکر نزد افغانستان بانک .

۴- اجرای سایر اموری که با اهداف و وظایف اصلی

رسمي جریده

۱۴۹

د افغانستان بانک موافق
باشد .

معلومات مطلوبه

ماده هشتادم:

د افغانستان بانک میتراند
اطلاعات و اسناد مالی و
اقتصادی را که جهت
انجام وظایفش با ارایه
دلایل از دولت تقاضا
می کند، دریافت
نماید.

قروض د افغانستان بانک به

دولت

ماده هشتاد و یکم:

د افغانستان بانک نمی تواند
هیچگونه مساعدت مالی را
به دولت یا ادارات و
مؤسسات دولتی فراهم
نماید. ماده هشتاد و دوم
این قانون ازین حکم مستثنی
است.

له اصلي هدفونو او دندو سره
موافق وي .

مطلوبه معلومات

اتيايمه ماده :

د افغانستان بانک کولای
شي چې د خپلو دندو د
ترسره کولو لپاره له دولت
څخه د دلایلو په وړاندې
کولو سره هغه اطلاعات او
مالي او اقتصادي سندونه
غوښتنه کوي ، ترلاسه کړي .

دولت ته د افغانستان بانک

پورونه

يو اتيايمه ماده :

د افغانستان بانک نه شي
کولای ، دولت یا نورو دولتي
ادارو یا موسسو ته هېڅ ډول
مالي مرستې برابرې کړي .
ددې قانون دوه اتيايمه ماده
له دې حکم څخه مستثنی
ده .

د دولت د پور د بها لرونکو

سندونو پېرودل

دوه اتيایمه ماده :

د افغانستان بانک

نه شي کولای د دولت د

پورنو صادر شوي

بها لرونکي سندونه دولت

ته، د افغانستان بانک

د پور په توگه

وېږي .

هغه پېرودنې چې د

د افغانستان بانک

له پولي سياست سره

مطابقت ولري ، يا د

د افغانستان بانک

د پانگې اچونو لپاره

لازم وي او هغه هم

يوازې د دوه يـم لاس

په بازار کې صورت ونيسي ،

لدى حکم څخه مستثني

دي .

خرید اسناد بها دار قرضه

دولت

ماده هشتاد و دوم:

د افغانستان بانک

نمی تواند اسناد

بها دار قرضه صادر شده

دولت را بـحیث قرضه

د افغانستان بانک

به دولت، خریداری

نماید.

خریداری های که با

اهداف سیاست پولی

د افغانستان بانک

مطابقت داشته یا برای

سرمایه گذاری دارایی های

د افغانستان بانک

لازم باشد و آنها هم فقط

در بازار دست دوم

صورت گیرد ، ازاین

حکم مستثنی

است.

رسمي جریده

۱۵۱

اتم فصل

له نورو بانکونو سره د
د افغانستان بانک

اړیکي

د بانکونو د جواز صادرول ،

څارنه او تنظیمول

درې اتيایمه ماده :

د افغانستان بانک د بانکونو
د جواز د صادرولو ، څارنې
او دهغو د چارو د سمبالولو
مسئول دی .

د بهرنیو بانکونو څارنیزو

مقاماتو سره همکاري

څلور اتيایمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د
بهرنیو بانکونو له څارنیزو
مقاماتو سره د بانکونو د
څارنې په اړه د اړوندو
متقابلو اړیکو په اساس چې
یو د بل د واک په حوزه کې

فصل هشتم

روابط د افغانستان
بانک با سایر

بانکها

صدور جواز، نظارت و تنظیم

بانکها

ماده هشتمادوسوم:

د افغانستان بانک مسوول
صدور جواز، نظارت
و تنظیم امور بانکها
می باشد .

همکاری با مقامات نظارتی

بانکهای خارجی

ماده هشتمادوچهارم:

(۱) د افغانستان بانک با
مراجع نظارتی بانکهای
خارجی بر اساس روابط
متقابل مربوط به نظارت
بانکهای که در حوزه
صلاحیت یکدیگر عمل

می کنند، همکاری نزدیک مینماید. این همکاری بصورت موافقتنامه بین دافغانستان بانک و مراجع نظارتی بانکی خارجی صورت گرفته میتواند.

(۲) همکاری مندرج فقره (۱) این ماده شامل تبادل اطلاعات در باره هر بانکی که در حوزه صلاحیت هر دو، فعالیت می کند، شده می تواند، مشروط بر اینکه اصل سری بودن را رعایت نماید.

حسابات بانکی در دفاتر

ماده هشتاد و پنجم:

دافغانستان بانک می تواند تحت شرایط و حدودیکه در موافقتنامه مربوط به حساب بانکی تذکر

عمل کوي، نپردې همکاري کوي. دغه همکاري د دافغانستان بانک او د بهرنیو بانکي څارنيزو مراجعو ترمنځ د همکاري د موافقت ليک په صورت کې ترسره کېدلی شي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي همکاري د هر بانک په هکله د اطلاعاتو د تبادلې په گډون چې د دواړو د واک د حوزه په حدودو کې فعالیت کوي، ترسره کېدلی شي، په دې شرط چې د پټ والي (سري توب) اصل رعایت کړي.

په دفتر ونو کې بانکی حسابونه

پنځه اتیایمه ماده:

د دافغانستان بانک کولای شي تر هغه شرایطو او حدودو لاندې چې په بانکی حسابونو پورې په اړوندو موافقت ليک

رسمي جریده

۱۵۳

می یابد، دردفاتر خود برای بانکها، صرافان اسعار، عرضه کنندگان خدمات اسناد بهادار، مجریان سیستم پرداخت و سایر اشخاصیکه طبق قانون تحت نظارت دافغانستان بانک قرار دارند، حسابات بانکی افتتاح و نگهداری نموده و سپرده های آنها را بپذیرد.

آخرین قرضه دهنده

ماده هشتادوششم:

دافغانستان بانک میتواند مطابق شرایط معینه بحیث آخرین منبع قرضه دهنده برای مؤسسات مالی داخلی و خارجی دارنده حساب در دافغانستان بانک، از طریق اعطای کمک مالی به آنها یا در جهت تأمین منافع برای مدتی که بیشتر از سه ماه

کې ذکر کېږي، بانکونو، د اسعارو صرافانو د بهالرونکو سندونو د خدمتونو وړاندې کوونکو، د ورکړو د سیستم مجریانو او نورو هغو اشخاصو ته چې د قانون مطابق د دافغانستان بانک تر څارنې لاندې دي، په خپلو دفترونوکې بانکي حسابونه پرانیزي، ویې ساتي او دهغوی وکړې ومني.

وروستنی پور ورکوونکی

شپړاتیایمه ماده:

د دافغانستان بانک کولای شي د ټاکلو شرائطو مطابق، په دافغانستان بانک کې حساب لرونکو کورنیو او بهرنیو مالی مؤسساتو ته د وروستنی پور ورکوونکې سرچینې په توگه، هغوته د مالی مرستو د ورکړې له لارې یا دگټو د تأمینولو لپاره

نېاشد طور قرضه، معاوضه، باز خرید و تعهد مشروط قرضه را با تضمین دارایی های مندرج ماده شصت ونهم این قانون اعطاء کند، مگر اینکه دافغانستان بانک تصمیم بگیرد که در حالات استثنایی اعطای قروض تضمین نشده، موجه میباشد. قرضه یا تعهد توسط دافغانستان بانک تحت شرایط آتی صورت می گیرد:

- ۱- قرضه یا تعهد بمنظور رعایت احکام مربوط به سیالیت دارنده حساب و منافع عامه باشد.
- ۲- وزیر مالیه به قرضه یا تعهد مندرج جزء (۱) این ماده ظرف (۲۴) ساعت بعد

به هغه موده کې چې له دریو میاشتو څخه زیاته نه وي، د پور، معاوضې، بیاپرودنې (بازخرید) او مشروط تعهد په ډول د دغه قانون په نهمه شپېتمه ماده کې د درج شورو شتمنیو په تضمین پورورکړي، مگر داچې د دافغانستان بانک تصمیم ونیسي چې په استثنایی حالاتو کې د نا تضمین شویو پورونو ورکړه موجه ده. د دافغانستان بانک لخوا د پور ورکړه یا ژمنه تر دغو شرایطو لاندې صورت مومي:

- ۱- پور یا ژمنه د حساب لرونکي او عامه گټو په سیالیت پورې د اړوندو حکمونو د رعایتولو په منظور وي.
- ۲- د مالیه وزیر ددې مادې په (۱) جزء کې له درج شوي پور یا ژمني سره داروند

رسمي جریده

۱۵۵

از وصول پیشنهاد مربوط، توسط دافغانستان بانک موافقه نموده باشد. میعاد قروض و تعهدات در صورتی تمدید شده میتواند که دارنده حساب، شرایط دافغانستان بانک در مورد سیالیت را رعایت نموده و مورد قناعت آن واقع گردد.

وړاندیز له رسېدلو څخه وروسته په د (۲۴) ساعتونو کې موافقه کړې وي. د پورونو او ژمنو موده په هغه صورت کې تمدیدېدلی شي چې د حساب لرونکي د سیالیت په هکله د دافغانستان بانک شرایط رعایت کړي او دهغه د قناعت وړ وگرځي.

فصل نهم

پرداخت، تصفیه و تسویه
سیستم های پرداخت و
مجریان آن

ماده هشتاد و هفتم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است سیستم های سالم و مؤثر پرداخت را تاسیس، نگهداری و توسعه دهد.

فصل نهم

ورکړه، تصفیه او تسویه
د ورکړې سیستمونه او دهغو
مجریان

اوه ایایمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک مکلف دی چې د ورکړې سالم او اغېزمن سیستمونه تاسیس کړي، وپې ساتي او پراختیا ورکړي.

(۲) د افغانستان بانک د مسوول ثبت، تنظيم و نظارت بر سیستم های پرداخت و مجریان آن میباشد.

(۳) د افغانستان بانک میتواند سیستم ها و مجریان سیستم های پرداخت را نظارت نموده و طبق مقررات مراتب آتی را وضع نماید:

۱- سیستم های پرداخت و مجریان آنرا مکلف به اخذ جواز یا ثبت نماید.

۲- سیستم های پرداخت و مجریان آنرا به رعایت مقررات احتیاطی بشمول مقرراتی که بمنظور تسهیل نظارت د افغانستان بانک از سیستم های پرداخت و مجریان آن

(۲) د افغانستان بانک د ورکړې پر سیستمونو او د هغو پر مجریانو باندې د ثبت تنظیم او نظارت کولو مسوول دی.

(۳) د افغانستان بانک کولای شي سیستمونه او د ورکړې د سیستمونو مجریان وڅاري او د مقرراتو مطابق لاندې مراتب وضع کړي:

۱- د ورکړې سیستمونه او د هغو مجریان د جواز په اخیستلو یا ثبت مکلف کړي.

۲- د ورکړې سیستمونه او د هغو مجریان د احتیاطی مقرراتو په گډون د هغو مقرراتو په رعایتولو چې د ورکړې پر سیستمونو او د هغو مجریانو باندې د افغانستان بانک د څارنې

رسمي جریده

۱۵۷

جهت نگهداری دارائی های عامه که در امانت آنها قرار داده شده، مکلف نمایند.

۳- ایجاد شرایط و مقررات، بشمول مقررات واجد شرایط بودن که مطابق آن مؤسسات مالی و عرضه کنندگان خدمات پولی بتوانند در هر گونه سیستم پرداخت اشتراک ورزند.

۴- سیستم های پرداخت و مجریان آنرا به رعایت از سایر احکام مقرراتیکه بموجب این فصل وضع میگردد، مکلف نمایند.

(۴) شرایط و مقررات وضع شده به تاسی ازین ماده، بشمول آنهائیکه در مورد صدور جواز و ثبت صراحت دارند، می تواند از یک

کولود آسانولو په منظور، چې د عامه شتمنیو د ساتلو لپاره دهغوی په امانت کې اېښودل شوي دي، مکلف کړي.

۳- د شرایطو د درلودلو د مقرراتو په ګډون د هغو شرایطو او مقرراتو رامنځ ته کول چې د هغو مطابق مالي مؤسسې او دپولي د خدمتونو وړاندې کوونکي وکولی شي چې د ورکړې په هر ډول سیستم کې ګډون وکړي.

۴- د ورکړې سیستمونه او دهغو مجریان د هغو نورو مقرراتو د حکمونو په رعایتولو چې د دې فصل په موجب وضع کېږي، مکلف کړي.

(۴) د دې مادې په اساس وضع شوي شرایط او مقررات د هغو په شمول چې د جواز د صادرېدو او ثبت په هکله صراحت لري، کېدی

صنف یا نوع سیستم پرداخت یا مجریان آنها تا صنف یا نوع دیگر آن متفاوت باشد.

(۵) دافغانستان کولای شي ميتواند علاوه بر موارد آتی آنچه را که برای انجام وظایف مندرج فقره (۱) این ماده ضروری میپندارد، انجام هد: ۱- سازمان دهی، توسعه، اشتراک و اجراء سیستم پرداخت.

۲- حفظ و نگهداری حسابهای تسویه ثی برای مؤسسات مالی و مجریان سیستم پرداخت در دفاتر خود بر اساس شرایط و ضوابط مندرج مقررات یا موافقتنامه های مربوط.

۳- ایجاد تسهیلات جهت اعطای اضافه برداشت

شي د ورکړې د سیستم یا د هغود مجریانو د یو صنف یا ډول څخه د هغه د بل صنف یا ډول سره متفاوت وي .

(۵) د دافغانستان کولای شي برسېره پر لاندینیو مواردو هغه څه چې د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو دندو د ترسره کولو لپاره اړین وېولي ترسره یې کړي:

۱- د ورکړې د سیستم سمبالول، پراخول، گټون او اجراء کول.

۲- په اړوندو مقرراتو یا موافقت لیکونو کې د درج شوو شرایطو او ضوابطو په اساس په خپلو دفترونو کې د مالی مؤسسو او د ورکړې د سیستمونو د مجریانو د تسویه ثی حسابونو ساتل .

۳- د اړوندو مقرراتو مطابق دکافي رهن په بدل کې

رسمي جریده

۱۵۹

هـ ا ب ه حسابداران
دربـدل رهن کـافی
مطـابق مقـدرات
مربوط.

۴- ایجاد و اجرای شبکه
های معلوماتی برای سیستم
مالی کشوریا اشتراک در
آن.

(۶) دافغانستان بانک می
تواند در موارد آتی
تسهیلات لازم رافراهم
نماید:

۱- تامین ارتباطات متقابل
میان سیستم های پرداخت
دافغانستان بانک با سایر
سیستم های پرداخت.

۲- ایجادوانکـشاف روش
های جدید تکنالوژی
پیشرفته جهت اجرای
پرداخت هـا بـه
پول رایج داخلی و
اسعار:

حساب لرونکو ته د اضافه
اخیستنی (اضافه برداشت) د
ورکولو لپاره د آسانتیاوو
برابرو.

۴- د هېواد مالي سیستم ته
د معلوماتي شبکو جوړول او
اجراء کول یا په هغه کې
گډون کول.

(۶) ددافغانستان بانک کولی
شي په لاندې مواردوکې
لازمې اسانتیاوې برابرې
کړي:

۱- د دافغانستان بانک د
ورکړې له سیستمونو سره د
نورو ورکړو د سیستمونو د
متقابلواریکیو تأمینول.

۲- په داخلي رابجو پیسو یا
اسعارو باندې د ورکړو د
اجراء کولو لپاره د
پرمختللي نوې تکنالوژی
جوړول او ورته پراختیا
ورکول.

رسمي جریده

۱۶۰

۳- طرح و تطبيق منظم
پلان های دوامدار در
رابطه بارشد تدريجی
سیستم پرداخت سراسری
کشور.

سیاست سیستم پرداخت

ماده هشتاد و هشتم:

(۱) دافغانستان بانک به
منظور تأمين منافع
مردم افغانستان بابهترین
معیارهای بین المللی
جهت تأمين ثبات
سیستم مالی سیاست
سیستم پرداخت را طرح،
اتخاذ، اعلام و از تطبيق آن
نظارت مینماید که
نخستین هدف آن، تحکیم
مصونیت ومؤثریت
سیستم پرداخت وجلو گیری
وکنترول از خطرات
احتمالی و خساره در سیستم
پرداخت میباشد همچنان

۳- دهبواد د سراسری
ورکړې د سیستم د تدريجی
ودې په اړه په منظم ډول د
دوامدارو پلانونو طرح کول
او تطبيقول .

د ورکړې د سیستم سیاست

اته اتيایمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د
هبواد د خلکو د گټو د
تأمينولو په منظور په ډبروښو
نړيوالو معيارونو سره
د مالی سیستم د ثبات د
تأمينولو لپاره د ورکړې د
سیستم سیاست طرح کوي ،
نیسی او اعلامو یې او
د هغه له تطبيق څخه څارنه
کوي ، چې د هغه لومړنی
هدف د ورکړې د سیستم د
خوندیتوب او اغېزمنتوب
ټینګښت او د ورکړې په
سیستم کې د احتمالی
خطرونو او زیانونو مخنیوی

رسمي جریده

۱۶۱

سایر جهات منافع عامه
خاصتاً توسعه رقابت
برای سیستم خدمات
پرداخت در بازار و تحفظ
استفاده کنندگان
از سیستم پرداخت را
نیز تقویت و تأمین
مینماید.

(۲) د افغانستان بانک مکلف
است به منظور رشد
و تقویه مصونیت و مؤثریت
سیستم پرداخت، با
مجریان سیستم پرداخت،
بانکهای مرکزی و سایر
مقامات ذیربط داخلی
و خارجی همکاری
نماید.

خطرات داخلی سیستم و

اطمینان در تسویه

ماده هشتاد و نهم:

د افغانستان بانک میتواند
جهت جلوگیری و کنترل از

او کنترولول دي . همدا راز
د عامه گټو نور اړخونه، په
خاص ډول په بازار کې د
ورکړې د خدمتونو د سیستم
لپاره د رقابت پراخول او د
ورکړې د سیستم د گټه
اخیستونکو ساتنه هم تقویه
کوي او تأمینوي ئې .

(۲) د افغانستان بانک
مکلف دی د ورکړې د
سیستم د خونديتوب او
اغېزمنتوب د ودې او تقویې
په منظور د ورکړې د سیستم
له مجریانو، مرکزي بانکونو
او نورو مربوطو کورنیو او
بهرنیو مقاماتو سره همکاري
وکړي.

د سیستم داخلی خطرونه او په

تسویه کې ډاډ

نهه اټایمه ماده :

د افغانستان بانک کولې شي
د داخلی خطرونو د مخنیوي

خطرات داخلی و نیل به تسویه قابل اطمینان در سیستم پرداخت، مقررات و دستورالعمل های خاص راکه حاوی نکات آتی میباشند، وضع نماید:

۱- اعتبار، قابلیت تطبیق، قطعیت تعهدات و موافقت نامه ها میان طرف ها و علیه تمام طرف های ثالث در قرارداد های دوجانبه و چندین جانبه تخلیص قواعد تسویه حاکم بر معاملات مالی میان مؤسسات مالی و هر مبلغ نهائی و خالص شده ای که در مطابقت با مقررات و موافقت نامه های فوق الذکر تعیین می گردد.

او کنترل او د ورکری به سیستم کی د داد و در تسوئی ته د رسبدلو لپاره، دلاندهی تکیو لرونکی مقررات او خاص دستور العملونه وضع کری:

۱- به دوه اړخیزو او خو اړخیزو قرار دادونو کی د اړخونو ترمنځ او ټولو ټالو اړخونو پر علیه د تعهداتو او موافقت لیکونو د اعتبار، د تطبیق قابلیت او قطعیت تأمینول، د مالی مؤسسو او هر هغه نهائی او خالص شوي مبلغ ترمنځ چې د پورته ذکر شوو مقرراتو او موافقت لیکونو سره په مطابقت کی ټاکل کېږي، پر مالی مؤسسو حاکم د تسوئی د قواعدو تخلیصول.

رسمي جریده

۱۶۳

۲- تقلیل و جلوگیری از خطرات ناشی از عدم رعایت مکلفیت های تأدیاتی حاصله از تصفیه چند جانبه.

۳- قابلیت تطبیق احکام ماده هفتاد و هفتم قانون بانکداری بالای طرف ها و علیه طرف های ثالث در مورد قطعیت ونهایی بودن تسویه تمام فرمایشات انتقالی اشخاص به استثنای بانکها و حکم ماده هشتاد و دوم قانون بانکداری در مورد تخلیص و متعادل کردن راجع به قراردادهای مالی میان اشخاص به استثنای بانکها و عدم پیروی از سایر قوانین در زمینه.

۴- اعمال جریمه ها و تعزیرات در صورت

۲- د خو اړخېزې تصفیې څخه د تأدیاتي مکلفیتونو د نه رعایتولو له امله د راپیدا شوو خطرونو کمول او د هغه مخنیوی کول .

۳- پر اړخونو باندې یا دثالثو اړخونو پر علیه له بانکونو پرته د نورو اشخاصو د ټولو انتقالی فرمایشونو د قطعیت او وروستني والي په اړه د بانکداری د قانون داووه اویایمې مادې د حکم او له بانکونو پرته د اشخاصو ترمنځ د مالي قراردادونو په اړه د تخلیص او متعادل والي په هکله د بانکداری د قانون د دوه اتیایمې مادې د حکم تطبیقول او په دې هکله د نورو قوانینو څخه پېروي نه کول .

۴- د دې مادې په (۱، ۲) او (۳) اجزاو کې له درج شوو

رسمي جریده

۱۶۴

تخلف از احکام مندرج
اجزاء (۱، ۲ و ۳) این
ماده.

خدمات پولی

ماده نودم:

(۱) د افغانستان بانک
مسئول ثبت، صدور
جواز، تنظیم و نظارت
بر عرضه کنندگان
خدمات پولی
میباشد.

(۲) د افغانستان بانک
صلاحیت دارد عرضه
کنندگان خدمات پولی را
نظارت نموده و مکلفیت های
آتی را بر آنها وضع نماید:

۱- اخذ جواز فعالیت او ثبت
آن .

۲- مکلف ساختن به رعایت
مقررات مربوط، مطابق احکام
این فصل .

حکمونو څخه د سرغړونې په
صورت کې د جریمو او
تعزیراتو وضع کول .

پولي خدمتونه

نوي يمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د
پولي خدمتونو وړاندې
کوونکو د ثبتولو، د جواز د
صادرولو، تنظیمولو او پر
هغوی باندې د نظارت کولو
مسئول دی .

(۲) د افغانستان واک لري
چې د پولي خدمتونو وړاندې
کوونکي نظارت کړي او پر
هغوی باندې لاندې مکلفیتونه
وضع کړي :

۱- د فعالیت د جواز
اخیستل او د هغه ثبتول .

۲- د دې فصل د حکمونو
مطابق، د مربوطو مقرراتو په
رعایتولو باندې مکلفول .

رسمي جریده

۱۶۵

۳- داشتن شرایط و مقرراتی که به اساس آن خدمات پولی انجام پذیرفته، تسهیلات لازم را در امر نظارت د افغانستان بانک فراهم نموده و جهت حفظ و نگهداری دارائی های عامه که در امانت آنها میباشد، مساعدت نماید.

۴- ارائه راپور معاملات که ارزش آن از حد اقل مبلغ تعیین شده تجاوز نماید، به شعبه یا اداره مسوول.

(۳) شرایط و مقررات به تاسی از این ماده بشمول شرایط صدور جواز وثبت آن از یک صنف یا نوع خدمات پولی میتواند با صنف یا نوع دیگر آن متفاوت باشد.

۳- د هغو شرایط و مقرراتی لړل چې پر بنسټ یې پولی خدمتونه تر سره شي، د د افغانستان بانک ته د نظارت په چارو کې لازمي آسانتیاوې برابرې کړي او د عامه شتمنیو د ساتلو لپاره چې په امانت کې یې دي، مرسته وکړي.

۴- مسوولې شعبي یا ادارې ته د هغو معاملو د رپوټ وړاندې کول چې ارزښت یې د ټاکل شوي حد اقل مبلغ تجاوز وکړي.

(۳) د دې مادې پر بنسټ شرایط او مقررات د جواز د صادرېدو او ثبت د شرایطو په ګډون کېدلی شي چې د پولی خدمتونو یو صنف یا ډول له بل صنف یا ډول سره متفاوت وي.

(۴) دافغانستان بانک
 میتواند خدمات و سهولت
 های را که بوسیله
 مؤسسات مالی بشمول
 عرضه کنندگان خدمات
 پولی جهت ارسال،
 طی مراحل و دریافت
 فرمایشات پرداخت
 برای مشتریان شان
 به پول رایج
 کشور یا اسعار
 عرضه می شود،
 تنظیم و نظارت
 کند.

(۵) دافغانستان بانک
 میتواند مؤسسات مالی
 را در امر ایجاد
 اجراء و سازمان
 دهی خدمات
 و سهولت های مندرج
 فقره (۴) این ماده کمک
 نماید.

(۴) دافغانستان بانک کولای
 شی هغه خدمتونه او
 آسانتیا وې چې د پولی
 خدمتونو د وړاندې
 کوونکو په ګډون د مالی
 مؤسسو لخوا د مشتریانو
 لپاره د ورکړو د فرمایشاتو د
 لېږلو، د پراوونو د
 بشپړولو او ترلاسه
 کولو لپاره د هېواد
 په رانجو پېسو یا اسعارو
 باندې وړاندې
 کېږي، تنظیم او نظارت
 کړي.

(۵) د دافغانستان بانک
 کولای شي، د دې مادې په
 (۴) فقره کې د درج شوو
 خدمتونو او آسانتیاو د
 رامنځ ته کولو، اجراء کولو
 او سمبالولو په کار کې له
 مالی مؤسسو سره مرسته
 وکړي.

رسمي جریده

۱۶۷

متفرقه

یونوي یمه ماده :

(۱) د دې قانون په اووه اتيایمه او نوي یمه ماده کې درج د جواز غوښتلیک ورکول، ثبتول، ردول او لغوه کول د مربوط طرز العمل مطابق صورت مومي .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي جواز ورکول او ثبتول د لاندې مراحلو لرونکی دی :

۱- د عامه ثبت په دفتر کې د معلوماتو درجول .

۲- د دافغانستان بانک له خوا د جواز یا د ثبت د تصدیق لیک صادرول .

۳- د دې فقرې د (۲۱) اجزاو په درج شوو مراحلو کې سیستم او د خدمت ډول او هغه اشخاص چې جواز او

متفرقه

ماده نودویکم:

(۱) طرز ارائه درخواست، اعطاء، ثبت، رد و لغو جواز مندرج مواد هشتاد و هفتم و نودم این قانون مطابق طرز العمل مربوط صورت میگیرد.

(۲) اعطاء و ثبت جواز مندرج فقره یک این ماده حاوی مراحل آتی میباشد:

۱- درج معلومات در دفتر ثبت عامه.

۲- صدور جواز یا تصدیقنامه ثبت توسط دافغانستان بانک.

۳- در مراحل مندرج اجزای (۲۱) این فقره، سیستم و نوع خدمت و اشخاصیکه برای آنها جواز و

تصدیقنامه صادر میگردد،
مشخص میشود.

(۳) اشخاص آتی الذکر
از شرایط اخذ جواز
و ثبت مندرج مواد
هشتادوهفتم و نودم
این قانون معاف
میباشند:

۱- دافغانستان بانک .

۲- بانکها .

۳- سایر اشخاص بدلیل
طبیعت، اندازه و موقعیت
داد و ستد یا نوع
مشتریان شان . این
معافیت می تواند مشروط و
از نظر زمانی محدود
یا قسمی باشد. خدماتی
که بوسیله چنین اشخاص
تهیه میشود یا نمیشود ،
توسط دافغانستان بانک
فهرست می گردد.
(۴) مجریان سیستم پرداخت

تصدیق لیک ورته صادرپری ،
مشخص کېږي .

(۳) لاندې اشخاص د دې
قانون په اوزه اتيایمه او نوي
یمه ماده کې د جواز
د اخیستلو او ثبتولو د
شرایطو څخه معاف
دي :

۱- د دافغانستان بانک .

۲- بانکونه .

۳- د زاكړې وركړې د
طبیعت ، اندازې او موقعیت
یا د هغو د مشتریانو د ډول
په دلیل نور اشخاص . دغه
معافیت کېدلی شي چې
مشروط او د وخت له نظره
محدود یا قسمی وي . هغه
خدمتونه چې د داسې
اشخاصو لخوا برابرېږي یا نه
برابرېږي ، د دافغانستان
بانک لخوا فهرست کېږي .
(۴) د وركړې دسیستمونو

رسمي جریده

۱۶۹

و عرضه کنندگان خدمات پولی مکلف به رعایت احکام قوانین و مقررات دافغانستان بانک به طور اخص در موارد آتی میباشند:

۱- جمع آوری، ثبت و نگهداری معلومات راجع به مشتریان خود در دفاتر و دوسیه ها مطابق شرایط پیشبینی شده مربوط.

۲- ارائه معلومات مطلوبه راجع به مشتریان، اداره، داد و ستد و وضعیت مالی خود مطابق شرایط پیشبینی شده مقررات مربوط دافغانستان بانک.

(۵) در صورتیکه دافغانستان بانک تشخیص نماید که مجریان سیستم پرداخت یا

مجریان او دپولی خدمتونو وړاندې کورونکي د دافغانستان بانک د قوانینو او مقرراتو د حکمونو په رعایتولو سره په خاص ډول په لاندې مواردو کې مکلف دي:

۱- د مربوطو اټکل شوو شرایطو مطابق د خپلو مشتریانو په هکله په دفترونو او دوسیو کې د معلوماتو راټولول، ثبتول او ساتل.

۲- د دافغانستان بانک په مقرراتو کې د اټکل شوو شرایطو مطابق د خپلو مشتریانو او ادارې د راکړې ورکړې او مالي وضعیت په هکله د مطلوبه معلوماتو وړاندې کول.

(۵) په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک یې تشخیص کړي چې د ورکړې د

عرضه کنندگان خدمات پولی یکی از احکام این قانون یا سایر مقررات را نقض کرده با قادر به پرداخت دیون خویش نبوده یا مرتکب جرم گردیده و یا مدارکی در رابطه به تقویة اشتباه مبنی بر انجام فعالیت های جرمی وجود داشته باشد، جواز و ثبت آنها لغو می گردد.

فصل دهم

خدمات اسناد

بهادار و سیستم انتقال

آن

ثبت خدمات اسناد

بهادار

ماده نود و دوم:

(۱) شخصیکه بصورت مستقیم یا غیر مستقیم در داد و ستد و عرضه خدمات آتی اسناد بهادار در

سیستم مجریان یا د پولی خدمتونو وړاندې کوونکي ، د دې قانون یا نورو مقرراتو حکمونه نقض کړي وي یا دخپلودیونوپه ورکړې قادر نه وي یا دجرم مرتکب شوي وي یا د جرمی فعالیتونو د ترسره کولو د اشتباه په تقوینې باندې مدرکونه وجود ولري، د هغوی جواز او ثبت لغو کړي .

لسم فصل

د بهالرونکو سندونو

خدمتونه او د هغو د

لېږدولو سیستم

د بهالرونکو سندونو د

خدمتونو ثبتدل :

دوه نوي یمه ماده :

هغه شخص چې په مستقیم یا غیر مستقیم ډول په افغانستان کې د بهالرونکو سندونو د لاندې راکړې ورکړې او

رسمي جریده

۱۷۱

افغانستان سهم بگيرد،
مرتکب عمل غير قانونی می
گردد:

۱- خدمات خرید، فروش،
تبادلہ، اداره، حفاظت
ونگهداری و حمل و نقل
اسناد بهادار.

۲- تهیه خدمات جهت
تخریب اسناد بهادار یا سایر
اسناد مالی.

۳- تهیه خدمات برای
اداره و عملیات بازار
مالی.

۴- تهیه خدمات برای
سرمایه گذاری در صندوق
اسناد بهادار که از پول
عامه حصول شده
باشد.

۵- سایر خدماتی که توسط
شورای وزیران بحیث خدمات
اسناد بهادار شناخته شده
باشد.

خدمتونو په وړاندې کولو کې
گډون وکړي ، د غیر قانونی
عمل مرتکب گرځي :

۱- د بها لرونکو سندونو د
پېرودنې ، پلورنې ، تبادلې ،
ادارې ، ساتنې او حمل او
نقل خدمتونه .

۲- د بهالرونکو سندونو یا
نورو مالي سندونو د تخریب
لپاره د خدمتونو برابرول .

۳- د مالي بازار د ادارې او
عملیاتو لپاره د خدمتونو
برابرول .

۴- د بهالرونکو سندونو په
صندوق کې د پانگې اچونې
لپاره د خدمتونو برابرول چې
د عامه پیسو څخه لاس ته
راغلي وي .

۵- نور هغه خدمتونه چې د
وزیرانو شورې لخوا
بهالرونکو سندونو د خدمتونو
په توگه پېژندل شوي وي.

رسمي جریده

۱۷۲

(۲) شخصیکه بحیث
عرضه کننده خدمات
استاد بهادار در د افغانستان
بانک ثبت می شود یا
مسابقه حکم ماده
نود و سوم این قانون
از ثبت معاف می گردد،
از این حکم مستثنی
میباشد.

معافیت از مقررات ثبت

ماده نودوسوم:

(۱) اشخاص آتی با نظر داشت
احکام ماده نود
و دوم این قانون
از مقررات ثبت معاف
میباشند:

۱- د افغانستان بانک

۲- بانکها

۳- سایر اشخاص بدلائل
طبیعت، اندازه و موقعیت
داد وستد یا نوع مشتریان
شان

(۲) هغه شخص چاې د
بهارونکو سندونو د خدمتونو
د وړاندې کوونکي په توگه
په د افغانستان بانک کې
ثبتېږي، یا د دې قانون د
درې نوي یمې مادې د حکم
مطابق له ثبتو لوڅخه
معافېږي، له دې حکم څخه
مستثنی دی.

د ثبت له مقرراتو څخه معافیت

درې نوي یمه ماده:

(۱) لاندې اشخاص د دې
قانون د دوه نوي یمې مادې
د حکم د په نظر کې نیولو
سره د ثبت له مقرراتو څخه
مستثنی دي:

۱- د افغانستان بانک

۲- بانکونه

۳- د راکرې ورکرې د
طبیعت، اندازې او موقعیت یا
دهغو د مشتریانو د ډول په
دلیلونو نور اشخاص

رسمي جریده

۱۷۳

(۲) اشخاص مندرج جزء
(۳) فقره (۱) این ماده در
صورتی از معافیت مستفید
می گردند که دافغانستان
بانک از تطبیق احکام
مندرج ماده نودونهم این
قانون اطمینان حاصل
نماید.

این معافیت میتواند مشروط
یا از نظر زمانی محدود یا
قسمی باشد.

(۳) خدمات اسناد بهادار که
توسط اشخاص مندرج جزء
(۳) فقره (۱) این ماده تهیه
میشود یا نمیشود، توسط
دافغانستان بانک فهرست می
گردد.

تنظیم، نظارت و معیارهای

احتیاطی

ماده نودوچهارم:

(۱) دافغانستان بانک با در
نظر داشت اهداف

(۲) د دې مادې د (۱) فقرې
په (۳) جزء کې درج شوي
اشخاص په هغه صورت کې له
معافېدو څخه گټه اخیستلی
شي چې د دافغانستان بانک د
دې قانون د نهه نوي یمې
مادې له تطبیقېدو څخه ډاډ
ترلاسه کړي .

د دغه معافېدل کېدلی شي
چې مشروط یا د وخت له
نظره محدود یا قسمي وي .

(۳) د بها لرونکو سندونو هغه
خدمتونه چې ددې مادې د
(۱) فقرې په (۳) جزء کې ددرج
شوو اشخاصو لخوا برابرېږي
یا نه برابرېږي، د دافغانستان
بانک لخوا فهرست کېږي .

تنظیم، نظارت او احتیاطي

معیارونه

څلور نوي یمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک د دې
قانون په نهه نوي یمه ماده

مندرج ماده نودونهم
این قانون مسؤل تنظیم و
نظارت عرضه کنندگان
خدمات اسناد بهادار
میباشد.

(۲) دافغانستان بانک میتواند
عرضه کنندگان خدمات اسناد
بهادار را نظارت نموده و
شرایط آتی را بالای آنها
وضع نماید:

۱- رعایت مقررات
احتیاطی که مطابق
آن خدمات اسناد بهادار
انجام می پذیرد، بشمول
مقرراتیکه برای تسهیل
نظارت دافغانستان بانک از
عرضه کنندگان خدمات
اسناد بهادار و مجریان آن
جهت حفظ و نگهداری از
دارائی های عامه که
درامانت این عرضه کنندگان
میباشد.

کې د درج شوو هدفونو د په
نظر کې نیولو سره د بها
لرونکو سندونو د خدمتونو د
وړاندې کوونکو د تنظیمولو
او نظارت مسؤل دی .

(۲) ددافغانستان بانک کولای
شي چې د بهالرونکو سندونو
د خدمتونو وړاندې کوونکي
نظارت کړي او لاندې شرایط
پر هغوی باندې وضع کړي :

۱- د احتیاطي مقرراتو
رعایتول چې د هغه مطابق د
بهالرونکو سندونو خدمتونه
تر سره کېږي ، د هغو
مقرراتو په ګډون چې د
بهالرونکو سندونو د خدمتونو
د وړاندې کوونکو او دهغو
له مجریانو څخه د د
افغانستان بانک د نظارت د
آسانولو لپاره د عامه شتمنیو
د ساتنې چې د دې وړاندې
کوونکو په امانت کې دي .

رسمي جریده

۱۷۵

۲- ارائه راپور معاملاتى را که ارزش آن از حد اقل مبلغ تعیین شده تجاوز نماید، به اداره مربوطه دولت .

(۳) مبالغ و اسناد بهادار يکه مقروضيت عرضه کننده خدمات اسناد بهادار به مشتریان شان را تشکیل میدهد، از دارائى ها و اسناد بهادار که در حسابات ساير مشتریان کريدت مى شود و طور مجزا نگهدارى میگردد، از وجوه يا اسناد بهادار در تاديه ساير بديهي هاى ساير مشتریان يا بديهي هاى خود آن عرضه کننده خدمات اسناد بهادار، استفاده به عمل آمده نمى تواند.

۲- دولت مربوطي اداري ته هغو معاملاتو د رپوت وړاندې کول چې ارزښت يې د ټاکل شوي حد اقل مبلغ څخه تجاوز وکړي .

(۳) هغه مبالغ او بهالرونکي سندونه چې د بهالرونکو سندونو د خدمتونو د وړاندې کوونکو پوروالي (مقروضيت) خپلو مشتريانو ته تشکیلوي ، له هغو شتمنيو او بها لرونکو سندونو څخه چې د نورو مشتريانو په حسابونو کې کريدت کېږي او په جلا ډول ساتل کېږي، د نورو مشتريانو په پورونو (بديهيو) يا په خپله د بها لرونکو سندونو د خدمتونو د وړاندې کوونکو په بديهيو کې د وجوهو يا بهالرونکو سندونو په ورکړه کې ورڅخه اخیستل کېدای گټه نه شي.

رسمي جریده

۱۷۶

بانکها از این حکم مستثنی
میباشند.

محدودیت در عرضه

عام و فروش اسناد

بهادار

ماده نودوپنجم:

(۱) هیچ شخص نمی تواند
به صورت مستقیم یا
غیر مستقیم در رابطه
به خریداری و فروش
اسناد بهادار یا در عرضه
خدمات آن که در دفتر
ثبت عام در دافغانستان
بانک ثبت نشده
باشد، فعالیت نماید.
حالات و شرایط
استثنایی طبق مقررات
مربوط تنظیم
می گردد.

(۲) دافغانستان بانک

میتواند شرایطی را

جهت حفظ و نگهداری

بانکونه له دی حکم خنجه
مستثنی دی .

په عامه وړاندې کونه (عرضه)

او د بها لرونکو سندونو په

پلورنه کې محدودیت

پنځه نوي یمه ماده :

(۱) هېڅ شخص نه شي
کولای په مستقیم یا غیر
مستقیم ډول د هغو
بهارونکو سندونو د پلورنې
یا پېرودنې یا دهغه د
خدمتونو د وړاندې کولو په
اړه فعالیت وکړي کوم
چې د دافغانستان بانک د
ثبت په عام دفتر کې
نه دي ثبت شوي. استثنایی
حالات او شرایط له
مربوطو مقرراتو سره سم
تنظیمېږي .

(۲) دافغانستان بانک

کولای شي د دې مادې په

(۱) فقره کې درج د ثبت د

رسمي جریده

۱۷۷

ثبت مندرج فقره (۱)
این ماده بشمول شرایط
مربوط به ارایه معلومات
به عموم راجع به
اسناد بهادار و صادر
کنندگان آن وضع
نماید.

(۳) د افغانستان بانک
میتواند ثبت سند بهادار را
بحیث سند بهادار منظور شده،
تحت شرایط آتی لغو
نماید:

۱- در صورتیکه صادر کننده
سند بهادار بحیث
شخصیت مستقل موجودیت
خود را از دست داده
یا از طرف محکمه از
پرداخت دیون عاجز و
ورشکسته اعلان شده
باشد.

۲- در صورتیکه ارزش
بازاری سند بهادار

ساتلو لپاره شرایط د هغو
شرایطو په گډون چې د
بهارونکو سندونو او دهغه د
صادر وونکو په هکله ټولو
(عمومو) ته د معلوماتو د
وراندي کولو په هکله وي ،
وضع کړي .

(۳) د افغانستان بانک
کولای شي د بهارونکي سند
ثبت د منظور شوي
بهارونکي سند په توگه تر
دې شرایطو لاندې لغو کړي :

۱- په هغه صورت کې چې د
بهارونکي سند صادرونکي ،
د مستقل شخصیت په توگه
خپل موجودیت له لاسه
ورکړي یا د محکمې له خوا
د دیونو له ورکړې څخه
عاجز یا ورشکسته اعلان
شوی وي .

۲- په هغه صورت کې چې د
بهارونکي سند بازاری

کمزرازیبیسست افغانی
باشد.

(۴) داد و ستد سند
بهاداریکه ثبت نشده باشد،
باطل پنداشته میشود.
در صورتیکه داد و ستد
تسویه شده باشد،
خریدار می تواند سند بهادار
را در بدل قیمت پرداخت
شده به فروشنده سند بدون
آنکه حق العمل، فیس
ویامصارف دیگران را
دریافت کند، مسترد
نماید.

سیستم های انتقال اسناد

بهادار

ماده نودوششم:

(۱) دافغانستان بانک مکلف
است سیستم های سالم
ومؤثر اسناد بهادار را
ایجاد، نگهداری وتوسعه
دهد.

ارزبنت له شلو افغانی و شخه
کم وي .

(۴) د هغه بهالرونکی سند
راکړه ورکړه چې ثبت شوي
نه وي ، باطل گڼل کېږي . په
هغه صورت کې چې راکړه
ورکړه تسویه شوې وي ،
پېرودونکی کولای شي
بهالرونکی سند د ورکړل
شوي قیمت په بدل کې د
سند پلورونکي ته پرته له دې
چې، حق العمل ، فیس یا د
هغه نور لگښتونه تر لاسه
کړي ، مسترد کړي .

د بها لرونکو سندونو د لېږدولو

سیستمونه

شپږنوي یمه ماده :

(۱) د دافغانستان بانک مکلف
دی چې د بهالرونکو سندونو
سالم او اغېزمن سیستمونه
را منځ ته کړي ، وپي ساتي او
هغه ته پراختیا ورکړي .

رسمي جریده

۱۷۹

(۲) اشخاصیکه جواز فعالیت را از دافغانستان بانک دریافت نموده اند نمیتوانند، درانتقال اسناد بهادارتشبهت نمایند.

(۳) دافغانستان بانک مسوول صدور جواز، تنظیم و نظارت از سیستم های انتقال اسناد بهادار و مجریان آن می باشد.

(۴) دافغانستان بانک میتواند شرایط آتی را بالای سیستم های انتقال اسناد بهادار و مجریان آن وضع نماید:

۱- رعایت مقررات احتیاطی بشمول مقرراتی که به منظور فراهم آوری تسهیلات در امر

(۲) هغه اشخاصو چې د فعالیت جواز نی له د افغانستان بانک څخه تر لاسه کړی وي ، نه شي کولای د بها لرونکو سندونو په لېږدونه کې تشبث وکړي .

(۳) د دافغانستان بانک د بها لرونکو سندونو د لېږدونې او دهغه مجریانو د جواز د صادرولو ، تنظیمولو او نظارت مسوول دی .

(۴) د دافغانستان بانک کولای شي چې لاندې شرایط د بهالرونکو سندونو د لېږدولو په سیستمونو او د هغه پر مجریانو باندی وضع کړي :

۱- د احتیاطی مقرراتو رعایتول چې د هغه مطابق د بها لرونکو سندونو خدمتونه تر سره کېږی . د هغو

رسمي جریده

۱۸۰

نظارت د افغانستان بانک
از سیستم های انتقال
اسناد بهادار و مجریان
آنها و حفظ و نگهداری
دائمی های عامه
که در امانت آنها
قرار داده شده
است .

۲- فراهم نمودن زمینه
برای تطبیق حکم ماده
هفتادوهفتم قانون بانکداری
(میان طرف ها و علیه
تمام طرف های ثالث)
در مورد قطعیت و نهائی
بودن تسویه تمام
فرمایشات انتقال اسناد
بهادار اشخاص . بانکها از
این حکم مستثنی میباشند .

۳- داشتن شرایط جهت
اشتراک در سیستم انتقال
اسناد بهادار .

مقرراتو په گډون چې د
د افغانستان بانک د نظارت د
آسانولو لپاره د بها لرونکو
سندونو د خدمتونو د وړاندې
کوونکو او د هغه د مجریانو
اود عامه شتمنیو دساتنی لپاره
چې ددې وړاندې کوونکو په
امانت کې ایشودل شوي دي .

۲- د اشخاصو د بهالرونکو
سندونو د لېږدولو د ټولو
فرمایشاتو د تسوینې د قطعیت
او وروستني والی په هکله د
دې قانون د اووه اویایمې
مادې د حکم د تطبیقولو
لپاره د زمینی برابرول (د
اړخونو ترمنځ او د ټولو ثالثو
اړخونو پر علیه) . بانکونه
لدي حکم څخه مستثنی دي .

۳- د بهالرونکو سندونو د
لېږدوني په سیستم کې د
گډون لپاره د شرایطو لړل .

رسمي جریده

۱۸۱

(۵) شرایط و مقررات مندرج فقره (۴) این ماده از یک طبقه یا نوع سیستم انتقال اسناد بهادار یا عاملین اسناد بهادار با طبقه یا نوع دیگر آن متفاوت بوده میتواند.

(۶) دافغانستان بانک میتواند جهت انجام بهتر وظایف مندرج فقره (۱) این ماده اجراءات ذیل و سایر موارد که ضروری پنداشته میشود، انجام دهد:

۱- سازمان دهی، ارتقاء و اجرای سیستم های انتقال اسناد بهادار و اشتراک در آن.

۲- حفظ و نگهداری حسابات تسویه نی برای مجریان سیستم های انتقال اسناد بهادار و عرضه کنندگان خدمات اسناد

(۵) ددی مادی په (۴) فقره کې درج شوي شرایط او مقررات د بهالرونکو سندونو د لېږدوني د سیستم یا د بهالرونکو سندونو د عاملینو یوه طبقه یا ډول دهغه د بلی طبقې یا ډول سره متفاوت کېدلی شي.

(۶) د دافغانستان بانک کولای شي ددی مادی په (۱) فقره کې د درج شوو دندو د ښه ترسره کولو لپاره لاندې اجراءات او نور موارد چې ضروري وگڼل شي، ترسره کړي:

۱- د بهالرونکو سندونو د لېږدوني د سیستم سازمانول، لوړول او اجراء کول او په هغه کې گډون کول.

۲- په خپلو دفترونو کې د بهالرونکو سندونو د لېږدوني د سیستم د مجریانو او د بهالرونکو سندونو د خدمتونو دوراندې کورونکو د تسویه نی

بهادار در دفاتر خود طبق شرایط و ضوابط مقررات مربوط موافقتنامه ای که با دارندگان حساب به امضاء می‌رسانند.

۳- ایجاد تسهیلات جهت اعطای اضافه برداشت به حسابداران در بدل رهن کافی مطابق مقررات مربوط.

(۷) دافغانستان بانک می‌تواند تسهیلات لازم را در رابطه به موارد آتی فراهم نماید :

۱- تأمین ارتباطات متقابل میان سیستم های تسویه اسناد بهادار دافغانستان بانک با سایر سیستم های انتقال اسناد بهادار.

۲- ایجاد و انکشاف روش های جدید

حسابونو ساتل دهغه موافقتنامه د مقرراتو د شرایطو او ضوابطو مطابق چي د حساب لرونکو سره لاسلیک کېږي .

۳- د مربوطو مقرراتو مطابق د کافی رهن په بدل کې حساب لرونکو ته د اضافه برداشت د ورکولو لپاره د آستانتیا و برابرول .

(۷) د دافغانستان بانک کولی شي د لاندې مواردو په هکله لازمي اسانتیاوې برابرې کړي :

۱- د دافغانستان بانک د بهالرونکیو سندونو د تسویې د سیستمونو او د بهالرونکو سندونو د لېږدونې د نورو سیستمونو سره د متقابلو اړیکو تأمینول .

۲- په داخلي پیسو او اسعارو باندې د بها لرونکو سندونو

رسمي جریده

۱۸۳

وتکنالوژی پیـشرفته
برای انتقال اسناد
بهادار به پول داخلی و
اسعار.

۳- طرح و تطبیق منظم پلان
های دوامدار
برای رشد تدریجی سیستم
انتقال اسناد بهادار
در کشور.

(۸) دافغانستان بانک
میتواند در مورد
حفظ و نگهداری،
دفترداری و انتقال اسناد
بهادار قرضه صادره
توسط دولت یا دافغانستان
بانک و تسویه معاملات
اسناد بهادار قرضه
طرز العمل لایلام
آن وهمچنان تنظیم
امور مربوط به
دلالت مقررات وضع
نماید.

د لېږدونې لپاره د نوو
تکنالوژو او پرمخ تللې
تکنالوژۍ رامنځته کول او
هغه ته پراختیا ورکول .

۳- په هېواد کې د بهادر
لرونکو سندونو د لېږدونې د
سیستم د تدریجی ودې لپاره
د دوام د اړه منظمو پلانونو
طرح کول او تطبیقول .

(۸) د دافغانستان بانک
کولای شي چې د دولت
یا د دافغانستان بانک
له خوا د بهادر لرونکو سندونو
د صادره پور د لېږدونې
او دفتر داری د ساتنې
او د بهادر لرونکو سندونو
د پور د تسوینې د معاملاتو
او د هغه د لایلام د طرز العمل
او همدا راز د دلالتو د
مربوطو چارو د تنظیمولو
لپاره مقررات وضع
کړي .

رسمي جریده

۱۸۴

د هر مي برنامه منع

اووه نوي يمه ماده :

هېڅ شخص نه شي کولای په مستقيم يا غير مستقيم ډول د برنامه په رامنځته کولو آفر ورکولو ، يا آفر اخيستلو ، اعلانولو، تطبيقولو، تمويلولو ، اداره کولو، نظارت او رهبري کولو کې چې د هغو د گډونکوونکو کټه عمدتاً په برنامه کې دهغو گډونکوونکو د شمېر په زياتوالي او د برخه اخيستو په ونډه پورې تړلې وي ، گډون وکړي .

متفرقه

اته نوي يمه ماده :

(۱) ددې قانون په څلورنوي- يمه او اته نوي يمه ماده کې درج شوي د جواز د غوښتنليک ، ورکولو او ردولو شرايط او دهغه د ثبتولو يا لغوه کولو ډول د مربوطو

منع برنامه های هر می

ماده نودوهفتم:

هیچ شخص نمی تواند به صورت مستقیم یا غیرمستقیم در ایجاد، آفردهی یا آفر گیری، اعلان، تطبیق، تمویل، اداره، نظارت و رهبری برنامه که مفاد اشتراک کنندگان آن عمدتاً وابسته به ازدیاد تعداد مشترکین در برنامه و حجم سهم گیری آنها باشد، سهم بگیرد.

متفرقه

ماده نودوهشتم:

(۱) شرایط درخواست ، اعطاء و رد جواز مندرج مواد نود و چهارم و نود و ششم این قانون و طرز ثبت یا لغو آن مطابق

رسمي جریده

۱۸۵

- مقررات مطابق مشخص کپوي.
- (۲) جوازونه او ثبت د لاندې مراحلو لرونکي وي :
- ۱- د د افغانستان بانک د عامه ثبت په دفتر کې د معلوماتو درجول .
- ۲- د افغانستان بانک لخوا جواز يا د ثبت د تصدیق ليک صادرول .
- ۳- د دې فقرې د (۱ او ۲) اجزاو په درج شوو مراحلو کې سیستم او خدمت ډول او هغه اشخاص چې هغوی ته جواز او تصدیق ليک صادرېږي ، هم په نښه کېږي .
- (۳) د بهالرونکو خدمتونو وړاندې کوونکي او د بهالرونکو سندونو د لېږدوني د سیستم مجريان د مربوطو قوانينو او مقرراتو د حکمونو له په پام کې نيولو برسېره د
- مقررات مربوط مشخص می گردد.
- (۲) جوازاو ثبت شامل مراحل آتی میباشند:
- ۱- درج معلومات در دفتر ثبت عامه د افغانستان بانک .
- ۲- صدور جواز يا تصدیق نامه ثبت از طرف د افغانستان بانک.
- ۳- در مراحل مندرج اجزای (۱ و ۲) این فقره سیستم و نوع خدمت و اشخاصیکه به آنها جواز و تصدیق نامه صادر میگردد، نیز شناسایی میگردند.
- (۳) عرضه کنندگان خدمات اسناد بهادار و مجريان سیستم انتقال اسناد بهادار علاوه بر رعایت احکام قوانین و مقررات مربوط ، مکلف به

رسمي جریده

۱۸۶

انجام امور آتی نیز
میباشند:

۱- جمع آوری و نگهداری
معلومات راجع به مشتریان
مطابق مقررات مربوط.

۲- ارائه معلومات
مطلوبه راجع به مشتریان،
اداره، دادوستد و وضعیت
مالی مطابق مقررات
مربوط.

(۴) د افغانستان بانک می‌تواند
جواز و ثبت عرضه
کننده خدمات اسناد بهادار
یا مجری سیستم انتقال
اسناد بهادار را که احکام
این قانون و مقررات
مربوط را نقض نماید
یا عاجز از پرداخت دیون
خود باشد و یا مرتکب
جرم گردیده یا مدارکی
مبنی بر تقویة اشتباهات در
رابطه به انجام فعالیت های

لاندي چارو په تر سره کولو
هم مکلف دي:

۱- د مربوطو مقرراتو
مطابق د مشتریانو په هکله
دمعلوماتو راټولول او ساتل.

۲- د مربوطو مقرراتو مطابق
دمشتریانو، اداري، راکړې
ورکړې او مالي وضعیت په
هکله د مطلوبه معلوماتو
وراندي کول.

(۴) د افغانستان بانک کولای
شي د بهالرونکو سندونو د
خدمتونو دوراندي کوونکو یا
د بها لرونکي سند د لېږدونې
د سیستم د مجري جواز او
ثبت چي د دې قانون یا
مربوطو مقرراتو حکمونه
نقض کړي یا د خپلو دیونو له
ورکولو څخه عاجز وي یا د
جرم مرتکب شوی وي او یا د
جرمي فعالیتونو د ترسره
کولو په اړه د اشتباهاتو پر

رسمي جریده

۱۸۷

جرمی موجود باشد، لغو نماید.

(۵) شخصیکه به صورت مستقیم یا غیر مستقیم در رابطه به خدمت اسناد بهادار یا سیستم انتقال اسناد بهادار که ممنوع شده یا در تناقض با یکی از اهداف مندرج ماده نودونهم این قانون فعالیت نماید یا وجوه و اسناد بهادار حاصل شده از مشتریان را به نفع یا برای حساب آنها استعمال یا اجازه استعمال آنها را به طرف ثالث بدهد و یا اعمال فریب کارانه را انجام دهد، مرتکب جرم شناخته شده، به حبسیکه از دو سال تجاوز نماید یا جریمه نقدی که از بیست و پنج هزار

تقوئی باندي ئې مدارکو موجود وي ، لغوه کړي .
(۵) هغه شخص چې په مستقیمه یا غیر مستقیمه توګه د بهالرونکو سندونو د خدمت یاد بهالرونکو سندونو د لېږدوڼې د خدمت په هکله چې منع شوي دي یا د دې قانون په نهي نوي يمه ماده کې درج يو له هدفونو سره په تناقض کې فعالیت وکړي یا له مشتریانو څخه لاس ته راغلي وجوه او بهالرونکي سندونه دهغوي په ګټه یا د هغوی په حساب استعمال یا دغه استعمال اجازه ثالثو اړخونو ته ورکړي یا غولونکي عملونه ترسره کړي ، د جرم مرتکب ګڼل کېږي او په هغه حبس چې له دوه کلونو څخه تجاوزو نه کړي یا په نقدی جریمه چې له پنځه ویشتر وروافغانیو څخه

رسمي جریده

۱۸۸

افغانی بیشترباشد
ویا هر دو محکوم به جزاء
میگردد.

اشیائی که در ارتکاب جرم از
آنها استفاده به عمل آمده ربه
شمول پول نقد) مصادره
می گردد.

وظایف

ماده نودونهم:

د افغانستان بانک مکلف
است اهداف آتی را که به
منظور پیشبرد وظایف مندرج
این فصل به آن محول شده،
برآورده سازد:

۱- جلب و گسترش
اعتماد و آشنائی مردم
با خدمات اسناد
بهادار، سیستم انتقال
اسناد بهادار و بازار
مالی.

۲- حفظ و نگهداری دارائی
ها و سرمایه گذاری های

زیاته نه وی او یا په
دوارو جزاء گانوباندې
محکومېږي.

هغه اشیاء چې د جرم په
ارتکاب کې ورڅخه گټه
اخیستل شوې وي (دنقدو
پیسو په گډون) مصادره کېږي.

دندې

نهه نوي یمه ماده:

د افغانستان بانک مکلف
دی لاندې هدفونه چې په دی
فعل کې د درج شوو دندو د
پرمخ بیولو په منظور هغه ته
ورسپارل شوي دي، پلي کړي:
۱- د بهالرونکو سندونو له
خدمتونو، د بهالرونکو
سندونو د لېږدونې د سیستم
او مالي بازار ته د خلکو د
باور او پیژندگلوی راجلبول
او هغه ته پراختیا ورکول.

۲- په بهاء لرونکو سندونو
کې د پانگه اچوونکو د

رسمي جریده

۱۸۹

سرمایه گذاران در اسناد
بهادار.

۳- ممانعت اشخاص
از انجام خدمات اسناد
بهادار جهت بر آوردن
هدف جرمی ایکه فریبکاری،
خیانت و سوءاستفاده
از اطلاعات مربوط
به معامله اسناد
بهادار یا عواید حاصله
از آنرا در برداشته
باشد.

فصل یازدهم

حسابها، صورت حساب
مالی، بررسیها و گزارشها

سال مالی

ماده صدم:

سال مالی دافغانستان
بانک سال هجری شمسی
بوده که از روز اول
ماه حمل آغاز و در روز

شتمنیو او پانگوالی
ساتل.

۳- د بهاء لرونکو سندونو د
خدمتونوله تر سره کولو څخه
چې دجرمي هدف دپلي کولو
لپاره، غولونه (فریبکاری)
خیانت او د بها لرونکو سندونو
یاله هغو څخه د لاس ته
راغلو عوایدوپه معاملي پورې
مربوط له اطلاعاتو څخه ناوړه
گټه اخیستنه برخه پکې
ولري، د اشخاصو منع کول.

یوولسم فصل

حسابونه، مالي صورت
حساب، پلټنې او رپوټونه

مالي کال

سلمه ماده:

د دافغانستان بانک مالي کال،
هجري شمسي کال دی چې د
وري له لومړۍ ورځې څخه
پیل او د هماغه کال د کب د

آخر ماه حوت همان سال
پایان می یابد.

روش حسابداری

ماده یکصدویکم:

د افغانستان بانک مکلف
است حسابات و ریکاردهای
خود را در مطابقت با
معیارهای بین المللی
حسابداری که فعالیت ها و
شرایط مالی آنها به صورت
دقیق منعکس سازد، حفظ و
نگهداری نماید.

صورت حساب مالی

ماده یکصدودوم:

د افغانستان بانک مکلف
است صورت حساب مالی
هرسال مالی خود را
که شامل بیلانس شیت،
صورت حساب نفع و ضرر و
سایر صورت حسابهای
مربوطه است، تهیه و ترتیب
نماید.

میاشتی له وروستی ورځې
سره پای ته رسېږي.

د حسابداری تگلاره

یو سلو یوه یومه ماده:

د افغانستان بانک مکلف
دی چې خپل حسابونه او
ریکارډونه د حسابداری د
بین المللي معیارونو سره په
مطابقت کې چې د هغه
فعالیت او مالی شرایط په
دقیق ډول منعکس کړي،
وساتي.

مالی صورت حساب:

یو سلودوه یمه ماده:

د افغانستان بانک مکلف
دی د بیلانس شیت،
د گټې او تاوان د حساب د
صورت او نورو حسابونو د
صورت په ګډون د
خپل هر مالی کال د حساب
صورتونه برابر او ترتیب
کړي.

رسمي جریده

۱۹۱

د حسابونو پلټل

یو سلو درې یمه ماده :

د دافغانستان بانک حسابونه او ریکاردونه د بین المللي معیارونو مطابق له بانک څخه بهر د مستقلو پلټونکو لخوا چې د وزیرانو شوری لخوا ټاکل کېږي، پلټل کېږي.

د حسابونو د صورت او

راپورونو طبع کول او خپرول

یو سلو څلورمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک مکلف دی د هر مالي کال په پای کې د دريو مياشتو په ترڅ کې لاندې مراتب ملي شوری ته وړاندې کړي :

۱- د هغو مالي حسابونو د صورت نقل (کاپي) چې د پلټونکو لخوا تصدیق شوي وي.

بررسی حسابات

ماده یکصدوسوم:

حسابها و ریکاردهای دافغانستان بانک مطابق معیارهای بین المللي، توسط بررس های مستقل خارج از بانک که از طرف شورای وزیران تعیین میشوند، بررسی می گردد.

طبع و انتشار صورت حسابها و

راپورها

ماده یکصدوچهارم:

(۱) دافغانستان بانک مکلف است در اخير هر سال مالی طی مدت سه ماه مراتب آتی را به شورای ملی ارایه نماید:

۱- کاپی صورت حساب های مالی که توسط بررس ها تصدیق شده باشد.

رسمي جریده

۱۹۲

- ۲- د مربوط مالي کال د فعالیتونو او د نورو چارو د فعالیت رپوت.
- ۳- د اقتصادي وضعي په هکله رپوت.
- (۲) د افغانستان بانک مکلف دی د هرې میاشتي په وروستی کې د هرو پنځلسو ورځو په ترڅ کې، د خپل حساب د صورت پروفورمه چې په هغې کې د افغانستان بانک په اسعاري زېرمو کې نګه (خالص) بدلونونه د هماغې میاشتي په اوږدو کې راغلي وي، د ماليې وزیر ته وړاندې کړي.
- (۳) د افغانستان بانک پروفورمې له وړاندې کولو وروسته ددې مادې په (۱ او ۲) فقره کې درج شوي د مالي حسابونو صورت
- ۲- کاپي راپور فعالیت ها و سایر امور مربوطه سال مالی.
- ۳- گزارش در مورد وضع اقتصادی.
- (۲) د افغانستان بانک مکلف است در اخیر هر ماه طی مدت پانزده روز، پروفورمه صورت حساب های مالی خود را که حاوی تغییرات خالص در ذخایر اسعاری افغانستان بانک در طول همان ماه میباشد، به وزیر مالیه ارایه نماید.
- (۳) د افغانستان بانک بعد از ارایه پروفورمه صورت حساب های مالی و راپور مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده و سایر گزارش ها

رسمي جریده

۱۹۳

و مطالعات در باره مسائل مالی و اقتصادی را حسب لزوم دید نشر مینماید.

گزارش سیاست پولی

ماده یکصد و پنجم:

(۱) هرگاه ذخیره خالص حسابات ذخیره‌وی د افغانستان بانک در ظرف هفت روز بیشتر از بیست فیصد سقوط کند، د افغانستان بانک مکلف است مراتب را تحویری به رئیس جمهور و وزیر مالیه گزارش دهد.

(۲) د افغانستان بانک مکلف است بعد از هر شش ماه پلان اجراءات آینده خود که مراتب آنی را در بر داشته باشد، به شورای ملی ارائه نماید:

اورپوت اود مالی او اقتصادی مسائیلو په هکله نور رپوتونه او کتنې (مطالعات) د لزوم سره سم خپروي.

د پولی سیاست رپوت

یوسلو پنځمه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې د د افغانستان بانک د زېرمه اېزو حسابونو نگه زېرمه د اووه ورځو په ترڅ کې په سلو کې شل راپرېوزي، د د افغانستان بانک مکلف دی د مراتبو رپوت په لیکلې توګه جمهور رئیس او د مالیې وزیر ته ورکړي.

(۲) د افغانستان بانک مکلف دی چې له هرو شپږو میاشتو وروسته د راتلونکو اجراءاتو پلان چې لاندې مراتب پکې وي، ملي شوراي ته وړاندې کړي:

- ۱- د پولې سياست د نيولود تشریح کولو او توضیح کولو د لیلونه چې د دافغانستان بانک هغه د راتلونکو شپږو میاشتو په اوږدو کې تطبیقوي.
- ۲- د هغه اصولو تشریح کول چې د دافغانستان بانک ئې د پولې سياست د نيولو او اجراء کولو لپاره د دوه راتلونکي کلونو یا اوږدې مودې لپاره تطبیقوي.
- ۳- د دافغانستان بانک له خوا د پولې سياست په نيولو او اجراء کولو باندې نوې کتنه او دهغه ارزول په هغه موده کې چې د پولې سياست د وروستنيو شپږو میاشتو شرح په کې وي.
- ۱- تشریح و توضیح دلایل اتخاذ سياست پولې که دافغانستان بانک آنرا در طول شش ماه آینده تطبیق مينمايد.
- ۲- تشریح اصولی که دافغانستان بانک برای اتخاذ و اجرای سياست پولی خود در دو سال آینده یا مدت طولانی تری، تطبیق می نماید.
- ۳- تجدید نظر و ارزیابی از اتخاذ و اجرای سياست پولی توسط دافغانستان بانک در مدت زمانی که شرح آخرین شش ماه گذشته سياست پولی را در بردارد.

رسمي جریده

۱۹۵

فصل دوازدهم
کمیسیون حل منازعات
مالی

کمیسیون

ماده یک صد و ششم:

به منظور حل منازعات مالی مندرج این قانون کمیسیونی در د افغانستان بانک تأسیس میشود که قضایای مالی مورد منازعه را قبل از رسیدگی قضائی بصورت مصالحتی حل و فصل مینماید.

صلاحیت های کمیسیون

ماده یکصد و هفتم:

(۱) کمیسیون میتواند بصمیم و احکام آتی د افغانستان بانک را مورد تجدید نظر قرار دهد:
۱- تصمیمیکه در مورد درخواست جواز بانکی،

دولسم فصل
د مالی شخړو د حل
کمیسیون

کمیسیون

یو سلو شپږمه ماده:

ددې قانون په درج شوو حکمونو کې د مالی شخړو د حل په منظور، یو کمیسیون په د افغانستان بانک کې جوړیږي چې د شخړو وړ مالی قضیې د قضائی څېړنې د صلحتې سره د مخه په حل او فصل کوي.

د کمیسیون واکونه

یو سلو اووه مه ماده:

(۱) کمیسیون کولی شي د افغانستان بانک په لاندې پرېکړو او حکمونو باندې نوې کتنه وکړي:
۱- هغه تصمیم چې د غوښتنلیک ورکوونکي د

رسمي جریده

۱۹۶

- بانکي جواز د غوښتنلیک، د بانکي اجازه لیک یا ثبت د ردولو په هکله نیسي.
- ۲- هغه تصمیم چې پر بانکي جواز یا بانکي اجازه لیک ثبت باندې د قیدونو یا محدودیتونو په هکله وضع کېږي.
- ۳- هغه تصمیم چې د بانکي جواز یا بانکي اجازه لیک د لغوه کولو په هکله نیول کېږي.
- ۴- هغه تصمیم چې د زیان د جبران یا مالي مجازاتو په هکله صادرېږي.
- ۵- صادر شوي حکمونه د هغه شخص پر علیه چې په د افغانستان بانک کې د جواز یا بانکي اجازه لیک یا ثبت له لرلو پرته، په داسې فعالیت لاس پورې کړي چې د قانون مطابق د جواز یا اجازه لیک اجازه نامه بانکي یا ثبت درخواست دهنده اتخاذ می نماید.
- ۲- تصمیمیکه در مورد وضع قیود یا محدودیت ها بر جواز بانکي یا اجازه نامه بانکي یا ثبت وضع میگردد.
- ۳- تصمیمیکه در مورد الغای ثبت جواز بانکي یا اجازه نامه بانکي اتخاذ میشود.
- ۴- تصمیمیکه در مورد جبران ضرر یا مجازات مالی صادر میگردد.
- ۵- احکام صادر شده علیه شخصیکه بدون داشتن جواز یا اجازه نامه بانکي یا ثبت آن در د افغانستان بانک به فعالیتي پردازد که مطابق احکام قانون به اخذ جواز یا

رسمي جریده

۱۹۷

اجازه نامه یا ثبت مکلف باشد.

۶- تصمیمیکه در مورد تقرر یا تمديد دوره کار متولی اتخاذ میشود.

۷- سایر موارد یکه مطابق احکام قانون به کمیسیون محول میگردد.

(۲) کمیسیون میتواند درخواست های را که جهت افتتاح یا ورشکستگی علیه بانک تقدیم میشود، بررسی و از آن نظارت نماید.

(۳) کمیسیون میتواند منازعات مالی بین ادارات مالی را بررسی و رفع نماید مشروط بر اینکه نظر به موافقت قبلی رفع منازعات صریحاً به آن محول گردیده باشد.

به اخیستلو یا ثبتولومکلف وي.

۶- هغه تصمیم چې د متولي د تقرر یا دهغه د کار د تمديد په هکله نیول کېږي.

۷- نور هغه موارد چې د قانون مطابق کمیسیون ته سپارل کېږي.

(۲) کمیسیون کولای شي هغه غوښتنلیکونه چې د بانک د پرانیستلو یا ورشکستگی پر علیه وړاندې کېږي، و څېړي او له هغه څخه نظارت وکړي.

(۳) کمیسیون کولای شي د مالي ادارو تر منځ شخړې وڅېړي او هغه لږې کړي، پدې شرط چې د مخکنی موافقې له مخې د شخړې رفع کول په صریح ډول هغه ته سپارل شوي وي.

د کمیسیون جوړښت
یوسلو اتمه ماده :

(۱) د مالي شخړو د حل
کمیسیون جوړ دی له :

۱- درې تنه حقوق پوهان د
د افغانستان بانک د رئیس
په وړاندیز او د جمهور رئیس په
منظورۍ .

۲- د مالي چارو درې تنه مسلکي،
مجرب او سابقه لرونکي حسابداران
د مالي د وزیر په وړاندیز او د
دولت د رئیس په منظورۍ .

۳- اداري مامورین او کارکوونکي
د اړتیا په اندازه .

۴- د کمیسیون رئیس د حقوق
پوهانو له منځه د افغانستان بانک
د رئیس په وړاندیز او د دولت د
رئیس په منظورۍ ټاکل کېږي .

(۲) د کمیسیون مسلکي غړي د
لاندې شرایطو لرونکي وي :

۱- د افغانستان د تابعیت لرونکي
دي .

ترکیب کمیسیون:

ماده یکصد و هشتم:

(۱) کمیسیون حل منازعات مالي
متشکل است از :

۱- سه نفر حقوقدان به
پیشنهاد رئیس د افغانستان
بانک و منظوری رئیس
دولت .

۲- سه نفر حسابدار مسلکي،
مجرب و سابقه دار امور مالي به
پیشنهاد وزیر مالیه و منظوری رئیس
دولت .

۳- مامورین اداری و کارمندان
حسب ضرورت .

۴- رئیس کمیسیون از بین اعضای
حقوقدانان به پیشنهاد رئیس د
افغانستان بانک و منظوری رئیس
دولت تعیین میگردد .

(۲) اعضای مسلکي کمیسیون
واجد شرایط ذیل می باشند :

۱- تابعیت افغانستان را دارا
باشند .

رسمي جریده

۱۹۹

۲- دارای شهرت نیک بوده ، به جرم خیانت در امانت محکوم نگردیده باشند.

۳- به حرمان از حقوق سیاسی و مدنی محکوم نگردیده باشد .

۴- در جریان وظیفه به وظایف رسمی دیگر مشغول نباشند .

۵- در هیچ یک از بانک ها عضویت شواری عالی و هیئت عامل را نداشته یا به حیث ناظر و یا کارمند د افغانستان بانک ایفای وظیفه نه نمایند.

۶- سن آنها هنگام تقرر از (۳۵) سال کمتر نباشد.

(۳) اعضای مسلکی کمیسیون بعد از تقرر، از عهدۀ خویش سبکدوش شده نمیوانند، مگر اینکه یکی از شرایط مندرج فقره (۲) این ماده را از دست داده یا بالاثر ارتکاب جرم خیانت از طرف محکمه با

۲- د نیک شهرت لرونکې وي او په امانت کې د خیانت په جرم نه وي محکوم شوي.

۳- د سياسي او مدنی حقوقو په حرمان نه وي محکوم شوي .

۴- د دندې په بهیر کې په نورو رسمي دندو نه وي گمارل شوي .

۵- د هېڅ یو بانک د عالی شوري او عامل هیئت غړیتوب و نه لري یا د دافغانستان بانک د ناظر یا کارکوونکي په توگه دنده تر سره نه کړي.

۶- د تقرر په وخت کې یې سن له (۳۵) کلونو څخه کم نه وي.

(۳) د کمیسیون مسلکي غړي د تقرر وروسته له خپلو عهدو څخه گونډه کیدلی نه شي مگر دا چې ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوي کوم شرط ئي له لاسه ورکړی وي یا د خیانت د جرم د ارتکاب له امله د واکمنې محکمې له خوا د

رسمي جریده

۲۰۰

صلاحیت به انفصال یا حرمان یا طرد از ماموریت محکوم گردند. (۴) عضو مسلکی با اکمال سن (۷۰) سالگی متقاعد می‌گردد و قبل از آن می‌تواند با درخواست کتبی نظر به معاذیر شخصی از وظیفه استعفی بدهد.

اندازه معاش، حقوق تقاعد و سایر امتیازات مالی اعضای مسلکی به پیشنهاد افغانستان بانک و تصویب شورای وزیران تعیین می‌گردد.

ثبت دارائی وعدم اشتراک در

حل و فصل منازعه

ماده یکصد و نهم:

(۱) عضو مسلکی مکلف است هنگام تقرر، دارائی خود را درج فورمه ثبت دارائی نماید.

(۲) فورمه ثبت دارائی در اخیر هر سال توسط هیئت که از طرف د افغانستان بانک، وزیر مالیه

ماموریت خنجه به انفصال یا حرمان یا طرد محکوم شی.

(۴) مسلکی غری د (۷۰) کلنی سن په بشپړولو سره متقاعد کېږي او مخکې له هغې کولای شي په لیکلي غوښتنلیک سره د شخصي معاذیرو له امله له دندې خنجه استعفی وکړي.

د مسلکی غړو د معاش انداز، د تقاعد حقوق او نور امتیازونه د دافغانستان بانک په وړاندیز او د وزیرانو شورا په تصویب ټاکل کېږي.

د شتمنی ثبتول او د شخړې په

حل و فصل کې ګډون نه کول

یوسلو نهمه ماده:

(۱) مسلکی غری مکلف دی د تقرر په وخت کې خپله شتمنی د شتمنیو د ثبت په فورمه کې درج کړي.

(۲) د شتمنیو د ثبت فورمه د هرکال په پای کې د هغه هیئت لخوا چې د د افغانستان بانک، د مالیه د وزیر

رسمي جریده

۲۰۱

و شورای وزیران تعیین میگردد، بررسی میشود. نماینده شورای وزیران رئیس هیئت بررسی میباشد.

(۳) هرگاه عضو مسلکی در قضیه ای که غرض حل و فصل به کمیسیون راجع گردیده است، اشتراک منافع داشته باشد، از شرکت در هیئت بررسی قضیه کتباً معذرت خواسته و از رسیدگی در زمینه اجتناب می ورزد، در چنین حالت، قضیه توسط سایر اعضاء حل و فصل میشود، در غیر آن فیصله کمیسیون باطل پنداشته میشود.

(۴) هیچ یک از اعضای مسلکی یا کارمندان اداری کمیسیون نمیتواند تحفه یا قرضه ایرا از جانب یکی از طرفین منازعه به نام خود یا شخصیکه با او رابطه خویشاوندی تا درجه چهارم یا شرکت مالی دارند، بپذیرند.

او د وزیرانو د شورې لخواه ټاکل کېږي، څېړل کېږي. د وزیرانو د شورې استازی د څېړنې د هیئت رئیس دی.

(۳) که چېرې مسلکي غړی په هغې قضیې کې چې د حل او فصل لپاره کمیسیون ته راجع شوې ده، گډې گټې و لري، دقضیې د څېړنې په هیئت کې له گډون څخه لیکلی معذرت غواړي او په دې هکله له څېړنې څخه ډډه کوي، پدې حالت کې قضیه د نورو غړو له خوا حل او فصل کېږي، پرته له هغې د کمیسیون فیصله باطله گڼل کېږي.

(۴) د کمیسیون هېڅ یو مسلکي یا اداري غړی نه شي کولای تحفه یا پور د شخړې د یوه اړخ لخوا په خپل نوم یا د هغه شخص په نوم چې له هغه سره د خېښې اړیکې یا ورسره مالي شراکت لري، ومني.

رسمي جریده

۲۰۲

د کمپسیون د مسلکي غړو
مکلفیتونه

یو سلو لسمه ماده :

د کمپسیون مسلکي غړي د لاندې
مراتبو په رعیتولو مکلف دي :

۱- د دندې د اسرارو یا هغو
اطلاعاتو په هکله د معلوماتو نه
افشاء کول چې د هغو د اجرا کولو
له امله د نورو اشخاصو په هکله
لاس ته راغلي وي، مگر د قانون د
حکم یا دواکمنې محکمې په امر د
ضرورت له مخې.

۲- د لاس ته راغلو معلوماتو او د
اطلاعاتو څخه د خان یا نورو
اشخاصو په ګټه استفاده نه کول یا
نورو ته د ګټې اخیستنې د اجازې
ورکول یا له هغو څخه د ګټې
اخیستنې د زمینې برابرول.

د کمپسیون طرز العمل او لایحه

یو سلو یوولسمه ماده :

کمپسیون مکلف دی د تشکیل
له نېټې څخه یوه میاشت

مکلفیت های اعضا، مسلکي
کمپسیون

ماده یکصد و دهم :

اعضای مسلکي کمپسیون به رعایت
مراتب آتی مکلف میباشند :

۱- عدم افشای معلومات
راجع به اسرار و وظیفه یا
اطلاعاتیکه ناشی از اجراء
آن راجع به سایر اشخاص بدست
آورده اند، مگر به حکم قانون
یا امر محکمه ذیصلاح حسب
ضرورت.

۲- عدم استفاده از معلومات و
اطلاعات بدست آمده به نفع
خویش یا سایر اشخاص یا اعطای
اجازة استفاده به دیگران
یا فراهم ساختن زمینه استفاده
از آن.

طرز العمل و لایحه کمپسیون

ماده یکصد و یازدهم :

کمپسیون مکلف است
در مدت یکماه بعد از تشکیل ،

رسمي جریده

۲۰۳

طرز العمل و لايحه و ظايف
خویش را تدوین و غرض
تصویب به شورای عالی
د افغانستان بانک ارایه
نماید.

احضار اشخاص به

کمیسیون

ماده یکصد و دوازدهم:

کمیسیون میتواند اشخاص را در
رابطه به قضیه ای که غرض حل و
فصل به آن راجع گردیده، احضار و
ایشانرا به ارایه اسناد و مدارک
مورد ضرورت مکلف گردانند.
متخلف مورد مجازات قرار
میگیرد.

فیصله کمیسیون

ماده یکصد و سیزدهم:

(۱) کمیسیون حین اتخاذ تصمیم
مراتب آتی را در نظر
می گیرد:

وروسته قبل طرز العمل او
دندو لايحه تدوین او
د تصویب لپاره یی د افغانستان
بانک عالی شوری ته وړاندې
کړي.

کمیسیون ته د اشخاصو

احضارول

یو سلو دوولسمه ماده:

کمیسیون کولای شي اشخاص د
یوې قضیې په هکله چې د حل او
فصل لپاره ورته راجع شوې وي،
احضار او هغوی د اړتیا وړ سندونو
او مدرکونو په وړاندې کولو مکلف
کړي. سرغړونکی مجازات
کېږي.

د کمیسیون پرېکړه

یو سلو دیارلسمه ماده:

(۱) د کمیسیون د تصمیم نیولو په
وخت کې لاندې مراتب په نظر کې
نیسي.

رسمي جریده

۲۰۴

- ۱- کمپسيون تصميم په غړو د اکثریت رایو نیول کېږي.
- ۲- تصميم په دلایلو او مدرکونو مستند او د قانون د حکمونو مطابق صادرېږي.
- ۳- تصميم گډون کوونکي غړي لاسلیک کوي او ثبتېږي.
- ۴- د نیول شوي تصميم يو نقل له صادرېدو وروسته رسماً د قضيې اړخونو ته لېږل کېږي.
- (۲) اړخونه (طرفین) کولای شي چې له رسمي خبرتیا وروسته د پنځلسو ورځو په ترڅ کې د کمپسيون پر پرېکړې اعتراض وکړي او د شخړې د حل او فصل لپاره قضائي مراجعو ته ورشي.
- (۳) په هغه صورت کې چې د کمپسيون پرېکړه د اړخونو د یوه د اعتراض وړ ونه گرځي د قضائي قرارونو په څېر تطبیقېږي.
- ۱- تصميم کمپسيون به اکثریت آرای اعضاء اتخاذ میشود.
- ۲- تصميم، مستند به، دلایل و مدارک و مطابق احکام قانون صادر میگردد.
- ۳- تصميم را اعضاء شرکت کننده امضاء نموده و ثبت میگردد.
- ۴- یک نقل از تصميم اتخاذ شده بعد از صدور رسماً به طرفین قضیه ارسال میگردد.
- (۲) طرفین میتوانند در خلال پانزده روز از تاریخ اطلاع رسمی، بر فیصله صادره کمپسيون اعتراض و غرض حل و فصل منازعه به مراجع قضائي مراجعه نمایند.
- (۳) در صورتیکه تصميم کمپسيون مورد اعتراض یکی از طرفین قرار نگیرد، مانند قرارهای قضائي تطبیق میگردد.

رسمي جریده

۲۰۵

پر پرېکړو او حکمونو باندې

اعتراض

يو سلو خوارلسمه ماده :

(۱) د اعتراض په څېړنه کې لاندې مراتب شامل دي :

۱- د دافغانستان بانک د تصميمونو او حکمونو پر عليه اعتراض د نيونې يا صادرېدو له نېټې څخه د شپږو مياشتو په ترڅ کې د هغه شخص لخوا چې په تصميم يا حکم کې ئې نوم اخيستل شوی وي ، کمېسيون ته وړاندې کېږي .

۲- اعتراض د تصميم يا حکم د باطلولو يا تصديلولو لپاره د مشخصو د ليلونو لرونکي وي .

۳- د کمېسيون اداري مسؤل وارد شوی اعتراض د کمېسيون رئيس ته وړاندې کوي او د غونډې د جوړېدو نېټه اړخونو ته په ليکلي توگه ابلاغوي او يوه نسخه ئې د افغانستان بانک ته لېږي .

اعتراض بر تصاميم

و احکام

ماده يکصدو چهاردهم :

(۱) رسيدگي به اعتراض شامل مراتب آتی مياشد :

۱- اعتراض عليه تصاميم و احکام دافغانستان بانک در خلال مدت شش ماه از تاريخ اتخاذ يا صدور آن طور تحريري از طرف شخصيکه در تصميم يا حکم از وی نامبرده شده، به کميسيون ارايه ميگردد .

۲- اعتراض حاوی توضيح دلایل مشخص مبنی بر ابطال يا تعديل تصميم يا حکم صادر شده، می باشد .

۳- مسوول اداری کميسيون ، اعتراض وارده را به رئيس کميسيون ارائه وتاريخ انعقاد جلسه را به طرفين کتبا ابلاغ ويک نسخه آنرا به دافغانستان بانک می فرستد .

رسمي جریده

۲۰۶

۴- کمیسیون در احوال آتی تصمیم یا حکم اتخاذ شده را باطل یا تعدیل می نماید :

- در صورتیکه د افغانستان بانک در اتخاذ تصمیم یا صدور حکم از حدود صلاحیت های قانونی خویش تجاوز نموده باشد.

- در صورتیکه د افغانستان بانک در اجراءات خویش مبنی بر اتخاذ تصمیم یا صدور حکم مقررات و طرز العمل های مربوط را رعایت ننموده باشد .

۵- کمیسیون حین اتخاذ تصمیم مبنی بر ابطال یا تعدیل تصمیم یا احکام د افغانستان بانک، مراتب آتی را رعایت مینماید :

- تصریح دلایل مندرج جزء (۴) این ماده و طرق اصلاح آن .

۴- کمیسیون په لاندې حالاتو کې نیول شوی تصمیم یا حکم باطل یا تعدیلوي :

- په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک د تصمیم په نیولو یا د حکم په صادرولو کې د خپلو قانوني واکونو له حدودو څخه تجاوز کړی وي.

- په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک په خپلو اجراءاتو کې ، د تصمیم په نیولو یا د حکم د صادرولو په وخت کې د مربوطو مقرراتو او طرز العملونو حکمونه په پام کې نه وي نیولي .

۵- کمیسیون د افغانستان بانک د پرېکړو یا حکمونو د باطلولو یا تعدیل په وخت کې لاندې مراتب په پام کې نیسي :

- د دې مادې په (۴) جزء کې د درج شوو دلیلونو او د هغو د اصلاح کولو د لارو تصریح کول .

رسمي جریده

۲۰۷

- تعیین تاریخ نهائی به منظور
تعمیل تصمیم اتخاذ شده
کمیسیون .

در صورتیکه د افغانستان
بانک حسب تصمیم کمیسیون
اجراآت نماید، تصمیم
اتخاذ شده عملی
می گردد.

(۲) تصمیم اتخاذ شده
واحکام صادره د افغانستان بانک تا
زمانی نافذ میباشد که
از طرف کمیسیون، حکم مبنی بر
ابطال یا تعدیل آن صادر نشده یا
مدت اعتبار آن منقضی نگردیده
باشد .

(۳) تصمیم یا حکم د افغانستان
بانک در مورد قضیه ای که
مطابق تصمیم کمیسیون
مبنی بر ابطال یا تعدیل،
مجدداً اتخاذ یا صادر میشود،
دوباره مورد اعتراض قرار گرفته
میتواند .

- د کمیسیون د نیول شوي تصمیم
د عملی کولو په منظور د وروستی
نېټې ټاکل .

په هغه صورت کې چې د
د افغانستان بانک د کمیسیون د
تصمیم مطابق اجراآت ترسره نه
کړي، نیول شوي تصمیم عملی
کېږي .

(۲) د افغانستان بانک نیول شوي
تصمیمونه او صادر شوي حکمونه
تر هغه وخته نافذ دي چې د
کمیسیون حکم د هغو د باطلېدو یا
تعدیلېدو په هکله نه وي صادر
شوي یا دهغه د اعتبار موده نه وي
منقضی شوي .

(۳) د افغانستان بانک تصمیم یا
حکم د هغې قضیې په هکله
چې د کمیسیون د تصمیم
مطابق د باطلولو یا تعدیلولو
په هکله بیا نیول کېږي یا
صادرېږي، بیا تر اعتراض لاندې
راتلای شي .

ديارلسم فصل

متفرقه حکونه

د تقدم حق

يوسلو پنخلسمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د نقدو پيسو او نورو شتمنيو په گډون چې په خپل يا د مربوطه مديون په حساب کې ئې ساتي ، د خپلو غوښتنو د لاس ته راوړلو په منظور د تقدم حق لري ، دغه شتمني کېدلی شي چې د رهن په صورت د افغانستان بانک د غوښتنو د تضمين لپاره وي ، په هغه صورت کې چې غوښتنې په سررسېدلی او د ورکړې وړ وي ، د افغانستان بانک له هغه څخه د خپلو غوښتنو د مجرائي او لاس ته راوړلو(حصول) لپاره گټه اخلي . د بانکونو شتمني چې د افغانستان بانک له خوا د الزامي زېرمو په توگه ساتل کېږي ، له دې حکم څخه مستثني دي .

فصل سيزدهم

احکام متفرقه

حق تقدم

ماده يکصدوپانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک بمنظور حصول طلبات خود اعم از پول نقد و ساير دارائيهای که در حساب خود يا مديون مربوطه نگهداری مينمايد، حق تقدم دارد ، اين دارائي ها ميتواند بصورت رهن برای تضمين طلبات د افغانستان بانک باشد ، در صورتیکه طلبات بسر رسیده و قابل پرداخت باشند د افغانستان بانک از آن در مجرائي و حصول طلبات خود استفاده مينمايد . دارائي های بانکها که منحيت ذخاير الزامی از طرف د افغانستان بانک نگهداری ميشوند، ازین حکم مستثني ميباشد.

رسمي جریده

۲۰۹

(۲) د افغانستان بانک می‌تواند از حق تقدم خویش صرف با برداشت وجوه نقدی و فروش سایر داراییهای مدیونین در بدل قیمت مناسب و مجرایبی حاصل فروش آن بعد از کسر مصارف مربوط، در طلبات استفاده نماید. طلب رقابتی بشمول طلب مالکیت یا سایر حقوق اکتسابی قبلی، نمی‌تواند مانع حق تقدم افغانستان بانک گردد، مگر اینکه ثابت گردد که مامورین افغانستان بانک میدانستند که این داراییها متعلق به مدیون مربوطه نمی‌باشد.

فعالیت‌های ممنوعه

ماده یکصد و شانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک به استثنای موارد یکه این قانون برایش تفویض صلاحیت نموده است، نمیتواند فعالیت های آتی را انجام

دهد:

(۲) د افغانستان بانک کولای شي د خپل د تقدم له حق څخه یوازې د نقدي وجوهو په برداشت او د مناسبې بېي په بدل کې د مدیونینو د نورو شتمنیو په پلورلو او د اړوندو لگښتونو له کسر وروسته د هغو د پلورنې له حاصل څخه په طلباتو کې گټه واخلي .

د مالکیت د طلب په شمول رقابتی طلب یا نور رومبني اکتسابی حقوق، نشي کولای د افغانستان بانک د تقدم د حق مانع شي، مگر دا چې ثابت شي چې د افغانستان بانک مامورین پوهېدل چې دغه شتمنی په اړوند مدیون پورې اړه نلري .

ممنوعه فعالیتونه

یوسلو شپاړسمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک د هغو مواردو په استثنای چې دغه قانون ورته واک ورکړی دی ، نشي کولای لاندې فعالیتونه سرته

ورسوي:

- ۱- اعطای کمک مالی ،
بشکل قرضه مستقیم ، کمک
بلاعوض تعهد مشروط، یاخرید
قرضه، مشارکت در قرضه یا سند
دیگر بدهکاری یا بشکل قبول
قرضه یا بدهی مشروط یا سایر
اشکال ویا اشتراک در سایر فعالیت
های بانکی مندرج قانون
بانکداری.
- ۲- اشتراک در تجارت و
خریداری سهام شرکت سهامی
بشمول سهام مؤسسه مالی یا
بصورت دیگری که منافع مالکیت
در هر گونه تثبیت مالی، تجارتي ،
زراعتی، صنعتی یا سایر تعهدات
داشته باشد.
- ۳- دستیابی از طریق خریداری،
اجاره یا نحو دیگری حق مالکیت
در اموال غیر منقول. مگر اینکه
بمنظور اجرای وظایف اداری و
فعالتهای خود ویا برای اسکان
کارکنان مربوط یا کمک به سایر
- ۱- مستقیم پور د مالی مرستی ،
بلاعوضه مرستی ، مشروطی ژمنی
یا د پور د پیرو دلو یا د پور یا د
بدهکاری. په بل سند کې د مشارکت
په ډول د مالی مرستی ورکول یا
دپور قبلولو یا مشروطی بدیهي. په
ډول یا په نورو ډولونو یا د بانکوالی
په قانون کې په درج شوو نورو
فعالیتونو کې گډون کول.
- ۲- په سوداگری او د مالی
مؤسسي د سهامو په شمول د
سهامی شرکت د ونډو په پیرو دلو
یا په بل ډول سره په سوداگری کې
گډون کول چې په هر ډول مالی ،
سوداگریزو، کرنیزو ، صنعتی یا
نورو ژمنو کې د مالکیت گټې ولري.
- ۳- د پیرو دني ، اجارې یا له بلې
لارې، په غیر منقولو مالونو کې د
مالکیت حق لاس ته راوړل . خو دا
چې د اداري دندو او خپلو فعالیتونو
د اجراء په منظور یا د اړوندو
کارکوونکو د اسکان یا د ورته

رسمي جریده

۲۱۱

نیازمندی های مشابه مطابق احکام این قانون صورت گرفته باشد.
(۲) دافغانستان بانک میتواند فعالیت های آتی را انجام دهد:

۱- اعطای قرضه یا اجازه داشتن سهم مالکیت یا اشتراک به سازمانی که در امور مربوط به وظایف و مکلفیت های دافغانستان بانک فعالیت مینماید.

۲- حصول تکتانه یا حقوقی که در جریان قرضه، قابل پرداخت به دافغانستان بانک باشد مشروط بر اینکه تکتانه ها یا حقوق، قابل فروش بوده و یا بنحو دیگری مصرف شده بتواند.

۳- تأسیس صندوق تعاعد یا موارد مشابه برای منفعت یا مصونیت کارکنان دافغانستان بانک، وابستگان و یا نمایندگان آنها و پرداخت تمام ویا قسمتی از این مصارف طبق شرایط معینه.

ارتیاوو لپاره د دې قانون د حکمونو مطابق یې صورت موندلی وي.

(۲) د دافغانستان بانک کولای شي لاندې فعالیتونه سرته ورسوي:

۱- د پور ورکول یا په هغه سازمان کې چې د دافغانستان بانک په دندو او مکلفیتونو پورې په اړوندو چارو کې فعالیت کوي، د مالکیت د ونډې د لرلو یا گډون د اجازې لرل.

۲- د تکتانې یا هغو حقوقو ترلاسه کول چې د دافغانستان بانک ته د ورکړې وړ پور په جریان کې وي، پدې شرط چې تکتانې یا حقوق د پلورنې وړ وي او یا په بل ډول مصرفدلای شي.

۳- د دافغانستان بانک د کارکوونکو، خپلو خپلوانو یا استازو د گټې یا مصونیت لپاره د تعاعد د صندوق یا ورته مواردو تأسیسول او د تا کلو شرایطو مطابق، د دغو لگښتونو ټول یادويې برخې ورکول.

رسمي جریده

۲۱۲

۴- ایجاد پروگرام قرضه برای کارکنان مربوط بمنظور تهیه مسکن، صحت و تعلیم و تربیه آنها و اعضای خانواده های شان.

جمع اوری اطلاعات احصائیوی

ماده یکصد و هفدهم:

(۱) دافغانستان بانک مکلف است بمنظور پیش برد اهداف و وظایف خود اطلاعات احصائیوی لازم را از مراجع ذیصلاح کشور ویا مستقیماً از نماینده گان اقتصادی بدست آورده ودر این زمینه با مراجع ذیصلاح سایر کشورها یا سازمان های بین المللی همکاری نماید.

(۲) دافغانستان بانک مکلف است بمنظور هماهنگ نمودن و تنظیم لوائح و اسلوبهای مربوط به جمع اوری، تدوین و پخش احصائیه ها در ساحات تخصص خویش سهم بگیرد.

۴- اړوندو کارکوونکو او د دوی د کورنیو غړو ته د کور (مسکن)، روغتیا او ښوونې او روزنې د برابرولو په منظور د پروونو د پروگرام رامنځته کول.

د احصائیوي اطلاعاتو راټولول

یو سلو اووه لسمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک مکلف دی د خپلو هدفونو او دندو د پرمخ بیولو په منظور د هېواد له واکمنو مقاماتو یا مستقیماً له اقتصادي شتازو څخه لازم احصائیوي اطلاعات لاس ته راوړي او پدې برخه کې د نورو هېوادونو له واکمنو مراجعو یا نړیوالو سازمانونو سره همکاري وکړي.

(۲) د دافغانستان بانک مکلف دی د خپل تخصص په ساحو کې د احصائیوي راټولولو، تدوین او خپرولو پورې د اړوندو لایحو او اسلوبونو په هم غاړي کولو او تنظیم کې برخه واخلي.

رسمي جریده

۲۱۳

(۳) د افغانستان بانک اطلاعات احصائیوی، نحوه تهیه، اشخاص تهیه کننده این اطلاعات و سیستم محرمانه اطلاعات احصائیوی تهیه شده برای د افغانستان بانک را طبق مقررات تعیین می نماید.

(۴) د افغانستان بانک میتواند بانکهای را که در کشور فعالیت مینماید مکلف به ارایه راپور های سالانه، ربع وار یا راپور های بافاصله زمانی کمتر که دربرگیرنده احصائیه های پولی، راپور عواند ومصارف، قرضه های صعب الحصول، خسارات ناشی از قرضه ها وتدارکات، بیلانس خالص اسعار و نرخ تکتانه وسایر راپور های فعالیت های خود، نماید. د افغانستان بانک مکلف است احصائیه ها را در مطابقت با معیارها و روش های بین المللی تدوین نماید.

(۳) د افغانستان بانک، د افغانستان بانک لپاره احصائیوی اطلاعات، د برابرولو ډول، د دغو اطلاعاتو برابرونکي اشخاص او د برابرولو شورو احصائیوی اطلاعاتو محرمانه سیستم، د مقرراتو مطابق ټاکي.

(۴) د افغانستان بانک کولای شي هغه بانکونه چې په هېواد کې فعالیت کوي، د کلنیو، ربعوارو رپورتونو یا په لنډه زماني واټن سره چې د پولې احصائیوی، د عوایدو او لگښتونو، د صعب الحصولو پورونو او له پورونو څخه د راپیدا شوو زیانونو او تدارکاتو، د اسعارو د خالص بیلانس او ټکتانې د نرخ او د خپلو نورو فعالیتونو په برکې نیوونکي وي، په وړاندې کولو مکلف کړي. د افغانستان بانک مکلف دی، احصائیه له نړیوالو معیارونو او ټکلارو سره په مطابقت کې تدوین کړي.

- (۵) دد افغانستان بانک کولای شي غیربانکي مالي مؤسسې او استازي يې چې په هېواد کې فعالیت کوي، په لنډو زماني واټنونو سره د کلنيو، ربعوارو يا احصائيو رپوټونو په برابرولو او وړاندې کولو مکلف کړي.
- (۶) د د افغانستان بانک مکلف د له بانکو او نورو پولي ادارو څخه راټول شوي احصائيو ارقام د سياست گذارۍ د اړتياوو مطابق د عامې خبرتيا او د نړيوالو ادارو په وړاندې د خپلو مسؤوليتونو د سرته رسولو په منظور برابر او وړاندې کړي.
- (۷) د د افغانستان بانک کولای شي د خپلو څارنيزو، سياست گذارۍ او احصائيو دندو او مسؤوليتونو د پرمخ بيولو په منظور، بانکونه، استازي يې او نورې پولي ادارې د دوی د افرادو يا شرکتونو د خاصو معاملو په هکله د معلوماتو په
- (۵) د افغانستان بانک ميتواند مؤسسات مالي غيربانکي و نمايندگان آنها را که در کشور فعالیت مينمايند، به تهيه و ارايه راپور های سالانه، ربع وار يا راپور های احصائيو با فواصل زماني کمتر مکلف نمايد.
- (۶) د افغانستان بانک مکلف است ارقام احصائيو جمع آوری شده از بانکها و ديگر ادارات پولي را مطابق نیاز های سياست گذارۍ بمنظور آگاهی عامه و انجام مسوليت هایش در قبال ادارات بين المللی تهيه و ترتيب نمايد.
- (۷) د افغانستان بانک ميتواند بمنظور پيشبرد وظايف و مسوليت های نظارتي، سياست گذارۍ و احصائيو خویش بانکها، نماينده گان و ساير ادارات پولي را به تهيه و ارايه معلومات در مورد معاملات خاص افراد يا

رسمي جریده

۲۱۵

شرکت های شان مکلف
نماید.

(۸) دافغانستان بانک مکلف است
قبل از انتشار معلومات احصائیوی
که در اثر آن روابط تجارتي
اشخاص و تشبثات، به عامه مردم
افشاء میشود موافقه کتبی آنها را
اخذ نماید.

(۹) دافغانستان بانک میتواند راجع
به محرمیت ریکارد های بانکی و
پولی برای نظارت کننده گان و سایر
مراجع ذیصلاح جهت انجام وظایف
رسمی شان، در مورد معاملات، افراد
و شرکت های خاص، معلومات تهیه
نماید.

(۱۰) دافغانستان بانک میتواند
علیه بانکها، ادارات
پولی و نمایندگان (ایجننت ها)
واداره آنها در صورت تهیه
معلومات نامکمل، تاخیر در
راپوردهی، عدم راپوردهی،
راپوردهی غیر مؤثق

برابرولو او وړاندې کولو مکلف
کړي.

(۸) د دافغانستان بانک مکلف دی
د احصائیوي معلوماتو له خپرولو
دمخه چې د هغو له امله د اشخاصو
او تشبثاتو سوداگریز اړیکي، عامو
خلکوته برېښل(افشاء) کېږي، د هغو
کتبي موافقه واخلي.

(۹) د دافغانستان بانک کولای شي
څارونکو او نورو واکمنو مراجعوته
د دوی د رسمي دندو د سرته
رسولو لپاره د افرادو او خاصو
شرکتونو د معاملو په هکله د بانکي
او پولي ریکاردونو د محرمیت په
باب معلومات برابر کړي.

(۱۰) د دافغانستان بانک کولای
شي د بانکونو، پولي ادارو او د
دوی د استازو (ایجننتانو) او ادارې
پر خلاف د هغو لخوا د نابشپړو
معلوماتو د برابرولو، په رپوت
ورکونه کې د خنډ، د نه رپوت
ورکونې، د غیر مؤثقي رپوت

رسمي جریده

۲۱۶

از طرف آنها، تعزیرات وضع نماید.

(۱۱) شخصیکه بموجب حکم این ماده مؤظف به تهیه معلومات احصائیوی به دافغانستان بانک می گردد، مکلف به تهیه و ارایه اطلاعات مطابق شرایط مقررات مربوط میباشد. اهمال از تهیه اطلاعات احصائیوی جرم شناخته شده مرتکب آن به حبسی که از شش ماه تجاوز نه نماید یا جریمه نقدی که از دوازده هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هردو محکوم به جزاء می گردد.

مستثنیتها

ماده یکصد و هجدهم:

(۱) اعضای شورای عالی، رئیس کل، معاون، ناظرکل، کارکن یا نماینده دافغانستان بانک یا متولی و مدیر تصفیه که طبق احکام این قانون یا قانون بانکداری مقرر

ورکونې په صورت کې تعزیرات وضع کړي.

(۱۱) هغه شخص چې د دې مادې د حکم په موجب، د دافغانستان بانک ته د احصائیوي معلوماتو په برابرولو مؤظف کېږي، د اړوندو مقرراتو د شرایطو مطابق د اطلاعاتو په برابرولو او وړاندې کولو مکلف دی، دا احصائیوي اطلاعاتو له برابرولو څخه اهمال جرم گڼل کېږي، مرتکب یې په حبس چې له شپږو میاشتو څخه زیات نه وي یا نقدي جریمه چې له دوولسو زرو افغانیو څخه زیاته نه وي یا دواړو په جزاء محکومېږي.

مستثنیتونه

یوسلو اتلسمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک د عالی شوري غړي، د ټولو رئیس، مرستیال، د ټولو ناظر، کارکوونکی یا استازی او د تصفې مدیر چې د دې قانون یا د بانکوالی د قانون د

رسمي جریده

۲۱۷

میگردند، مسؤل جبران خساره ناشی از عمل یا اشتباه شان حین اجرای وظیفه نمیباشند مگر اینکه اعمال شان ناشی از سوء نیت باشد.

(۲) دافغانستان بانک از پرداخت مالیات و محصولات ذیل معاف می باشد:

۱- مالیات بر عایدات یا منافع.

۲- مالیات املاک شخصی بر دارایی ها.

۳- مالیات بر انتقال وجوه یا سایر معاملات مالی.

۴- مالیاتی که به شکل صکوک بر صدور اسناد بها دار و بانکوتهای وضع می گردد.

۵- محصولات گمرکی، محصولات وارداتی، مالیات فروش، مالیات بر ارزش

حکمونو مطابق مقررې، د دندې د اجراء په وخت کې له خپل عمل یا تېروتنې (اشتباه) څخه د راپیدا شوي زیان د جبران مسؤل ندې، خودا چې اعمال یې له ناوړه (سوء) نیت څخه راپیدا شوي وي .

(۲) د دافغانستان بانک د لاندې مالیاتو او محصولاتو له ورکړې څخه معاف دی :

۱- پر عایداتو یا گټو باندې مالیات یا گټې .

۲- پر شتمنیو باندې د شخصي املاکو مالیات .

۳- د وجوهو پر انتقال یا نورو مالي معاملو باندې مالیات.

۴- هغه مالیات چې د صکوکو په ډول د بهالرونکو سندونو او بانکوتونو پر صادرولو وضع کېږي.

۵- گمرکي محصولات ، وارداتي محصولات ، د خرڅلاو مالیات، د سرورزو ، بانکوتونو او سکو پر

اضافه شده برتورید طلا، بانکوتها و سکه هایکه به دافغانستان بانک انتقال داده می شوند.

۶- مالیات فروش بر ذخایر داخلی طلا، بانکوتها و سکه ها .

(۳) دافغانستان بانک در رابطه به پرداخت مالیات بر دارائی های منقول تابع احکام قوانین نافذه بالای سایر وزارت ها وادارات میباشد.

(۴) دافغانستان بانک مکلف به پرداخت سایر مالیات و محصولات می باشد، مگر اینکه قانون طور دیگر حکم نموده باشد.

معیار های اداره شایسته

ماده یکصدونزدهم:

(۱) دافغانستان بانک مکلف است، اهداف محوله را مطابق احکام قانون برآورده سازد.

واردولو باندي پر اضافه شوي ارزښت مالیات چې د افغانستان بانک ته انتقالېږي .

۶- د سرو زرو، بانکونو او سکو پر کورنیو زېرمو باندي د خرڅلاو مالیات .

(۳) د دافغانستان بانک، پرمنقولو شتمنیو باندي د مالیاتو د ورکړې په اړه، پر نورو وزارتونو او ادارو باندي د نافذو قوانینو د حکمونو تابع دی .

(۴) د دافغانستان بانک د نورو مالیاتو او محصولاتو په ورکړه مکلف دی، خو داچې قانون بل ډول حکم کړی وي.

د وړ ادارې معیارونه

یوسلو نولسمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک مکلف دی، سپارل شوي هدفونه، د قانون د حکمونو مطابق لاس ته راوړي.

رسمي جریده

۲۱۹

(۲) د افغانستان بانک مکلف است، تصامیم خویش را مطابق احکام قانون طور بی طرفانه اتخاذ نماید.

(۳) د افغانستان بانک مکلف است حین وضع محدودیت ها در انجام فعالیت و تهیه خدمت، تناسب منافع را در نظر داشته باشد.

حسابات امانی

ماده یکصد و بیستم:

د افغانستان بانک میتواند به منظور اداره و نگهداری مبالغ اعطاء شده خارجی به دولت یا سایر ادارات و مؤسسات دولتی، مطابق شرایط موافقت نامه حسابات امانی را در دفاتر خود افتتاح نماید. دارائی های ثبت شده این حسابات به عوض بدیهی های ثبت شده آن قابل استفاده بوده یا مطابق شرایط موافقتنامه در این زمینه اجراءات

(۲) د افغانستان بانک مکلف دی، خپل تصمیمونه د قانون د حکمونو مطابق په بي پلوی سره ونیسي.

(۳) د افغانستان بانک مکلف دی، د محدودیتونو د وضع کولو په وخت کې د فعالیت په سرته رسولو او د خدمتونو په برابرولو کې د گټو تناسب په پام کې ولري.

اماني حسابونه

یوسلو شلمه ماده:

د افغانستان بانک کولای شي، دولت یا نورو دولتي ادارو یا مؤسسو ته د ورکړل شوو بهرنیو مبالغو د ادارې او ساتنې په منظور، د موافقه لیک د شرایطو مطابق، په خپلو دفترونو کې امانې حسابونه افتتاح کړي. په دغو حسابونو کې ثبت شوي شتمني د هغه د ثبت شوو بدیهیو په وړاندې د گټې اخیستنې وړ دي یا د موافقه لیک د شرایطو مطابق، پدې برخه کې

رسمي جریده

۲۲۰

صورت میگیرد. سایر دارائی ها به
عوض بدهی ها قابل استفاده نمی
باشند.

د افغانستان بانک میتواند
در مقابل اداره این حساب ها حق
الزحمه اخذ نماید.

اشخاص فاقد جواز و

ثبت

ماده یکصد و بیست و یکم:

(۱) د افغانستان بانک میتواند به
منظور تفتیش و بازرسی حساب ها،
دفاتر و سایر ریکارد های ثبت،
در صورت ضرورت جبراً وارد
دفاتر اشخاصیکه بدون جواز و ثبت
فعالیت مینمایند، گردد. در این
صورت مراجع امنیتی مربوط مکلف
اند با د افغانستان بانک همکاری
نمایند.

(۲) در صورتیکه شخص یا
مؤسسه بدون داشتن
جواز و ثبت فعالیت نماید،
د افغانستان بانک بمنظور

اجراءات صورت مومی. نورې
شتمنی د بدیهیو په وړاندې د گټې
اخیستنې وړ ندي .

د د افغانستان بانک کولای شي د
دغو حسابونو د ادارې په مقابل کې
حق الزحمه واخلي .

د جواز او ثبت نه لرونکي

اشخاص

یوسلو یوویشتمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک کولای شي،
د حسابونو، دفترونو او ثبت د نورو
ریکاردونو د پلټنې او خپرې په منظور،
د اړتیا په صورت کې جبراً د هغو
اشخاصو دفترونو ته ورننوځي چې له
جواز او ثبت پرته فعالیت کوي ،
پدې صورت کې اړوندې امنیتي
مراجع مکلفي دي له د افغانستان
بانک سره همکاری وکړي .

(۲) په هغه صورت کې چې شخص
یا مؤسسه د جواز له لرلو او ثبت
پرته فعالیت وکړي . د افغانستان
بانک د یوې اوونۍ په موده کې د

رسمي جریده

۲۲۱

توقف این فعالیت ها در طی یک هفته، برای وی دستور میدهد. در صورت تخلف دافغانستان بانک موضوع را به کمیسیون حل منازعات مالی محول مینماید.

کمیسیون میتواند امر ضبط دارائیها، دفاتر و اسناد متخلف توسط دافغانستان بانک، را صادر نماید. کمیسیون مکلف است طی مدت یک هفته از طرف های ذیربط، غرض اشتراک در جلسه رسیدگی، دعوت بعمل آورد.

درختم رسیدگی کمیسیون میتواند مطابق احکام قانون بانکداری امر به لیلام دارائیهای شخص داده و یا ضبط را لغو نموده و دافغانستان بانک را مکلف به جبران خساره نماید.

در صورت انحلال، عایدات حاصله جهت پرداخت

دغو فعالیتونو د درولو (توقف) په منظور هغو ته دستور ورکوي، د سرغړونې په صورت کې د دافغانستان بانک موضوع د مالی شخړو د حل کمیسیون ته وړاندې کوي.

کمیسیون کولای شي، د دافغانستان بانک په واسطه د سرغړونکي د شتمنیو، دفترونو او سندونو د ضبطولو امر صادر کړي، کمیسیون مکلف دی د یوې اوونۍ په موده کې، د څېړنې په جلسه کې د گډون په غرض، طرفینو ته بلنه ورکړي.

د څېړنې په پای کې کمیسیون کولای شي د بانکوالی د قانون مطابق، د شخص د شتمنیو د لیلام امر ورکړي یا ضبط لغوه کړي او د دافغانستان بانک د زیان په جبران مکلف کاندې.

د انحلال په صورت کې تر لاسه شوي عایدات د کمیسیون د

رسمي جریده

۲۲۲

جعلی قیمت دار فروش، فراهم یا انتقال گردیده می تواند.

۲- خریداری، بدست آوردن، مذاکره یا پیشنهاد مذاکره نمودن در مورد خریداری یا بدست آوردن توکن های قیمت دار جعلی یا به شکل دیگری در رابطه به آنها ارتباط گرفتن.

(۱) هیچکس مطابق حکم فقره (۱) این ماده در رابطه به سکه یا بانکنوت واقعی که ارزشی بعنوان پول ندارد، محکوم به ارتکاب جرم نمیگردد، مگر اینکه بداند که سکه یا بانکنوت های متذکره ارزشی بعنوان پول ندارد و در رابطه به آنها خدعه و فریب وجود داشته است.

احکام اختصاصی در مورد

اثبات

ماده پنجاه و نهم:

(۱) جعل کاری در رابطه به پول یا توکن های قیمت دار با وجود عدم

یا بردول کېدای شي، د اطلاعاتو دهر ډول اعلان یا اشتهار خپرول .

۲- د قیمت لرونکو جعلی توکنونو پیرودل یا لاس ته راوړل یا د قیمت لرونکو جعلی توکنونو د پیرودلو یا لاس ته راوړلو په هکله مذاکره یا د مذاکرې وړاندیز یا دهغو په اړه په بل ډول د ارتباط نیول .

(۱) هېڅوک د دې مادې د (۱) فقرې د حکم مطابق د واقعی سکې یا بانکنوت په اړه چې د پیسو په عنوان ارزښت نه لري، د جرم په ارتکاب نه محکومېږي، خودا چې وپوهېږي چې نوموړې سکه یا بانکنوت د پیسو په عنوان ارزښت نه لري اود هغو په اړه خدعې او تېر ایستې وجود ولري .

د اثبات په هکله اختصاصی

حکمو نه

نهمه پنخوسمه ماده :

(۱) د پیسو یا قیمت لرونکو توکنونو په اړه جعل کاری، دهغو د نه ورته

رسمي جریده

۲۲۳

خوارلسم فصل

انتقالي حکمونه

د قرار دادونو او معاملو

مرعي الاجراء والي

يو سلو څلېرېشتمه ماده :

قرارداد، خرڅلار، برات، سند يا بهالرونکی سند، معامله، موضوع يا هغه شی چې په پیسو پورې تړلی یا د پیسو په ورکړې یاد ورکړې په مکلفیت کې شامل وي، په هغه صورت کې چې ددې قانون له انفاذ څخه د مخه پیل یا یې تحقق موندلی وي، مرعي الاجرا گنل کېږي.

د سوداگریزې بانکو والي

خدمتونه

يو سلو پنځه ويشتمه ماده :

په هغه صورت کې چې د هېواد په نورو ځایونو کې سوداگریز بانکي خدمتونه ممکن نه وي، د دافغانستان بانک کولای شي دغه خدمتونه د دوو کلونو لپاره په خپلو

فصل چهاردهم

احکام انتقالي

مرعي الاجرا بودن قراردادها و

معاملات

ماده یکصد و بیست و چهارم:

قرارداد، فروش، برات، حجت، سند یا سند بهادار، معامله، موضوع یا چیزی که مربوط به پول یا شامل پرداخت یا مکلفیت پرداخت به پول باشد، در صورتیکه قبل از انفاذ این قانون شروع یا تحقق پذیرفته باشد. مرعي الاجرا پنداشته میشود.

خدمات بانکو والي

تجارتی

ماده یکصد و بیست و پنجم:

در صورتیکه در سایر نقاط کشور خدمات بانکی تجارتي توسط بانکها ممکن نباشد، دافغانستان بانک میتواند

رسمي جریده

۲۲۴

این خدمات را برای مدت دو سال برای دارندگان حساب های تجارتي در دفاتر خود که مشغول داد و ستدهای تجارتي فعال میباشند، عرضه نماید.

در صورتیکه بانک قادر به انجام خدمات بانکی تجارتي در یک منطقه گردد، دافغانستان بانک می تواند با اطلاع کتبی به مشتریان به عرضه این خدمات بانکی تجارتي خاتمه داده و حساب های آن را مسدود نماید. عرضه یا عدم عرضه خدمات بانکی تجارتي مطابق این ماده نمیتواند تأثیری بر اعتبار موافقتنامه های تکمیل شده توسط دافغانستان بانک جهت عرضه این خدمات داشته باشد.

دفترونو کې د سوداگریزو حسابونو د لرونکو لپاره چې په سوداگریزه فعاله راکړه ورکړه باندې بوخت وي، وړاندې کړي. په هغه صورت کې چې بانک په یوه سیمه کې د سوداگریزو بانکي خدمتونو په سرته رسولو قادر شي.

د دافغانستان بانک کولای شي په لیکلې خبرتیا سره خپلو مشتریانو ته دغه خدمتونه پای ته ورسوي او حسابونه یې بند کړي. د سوداگریزو بانکي خدمتونو وړاندې کول یانته وړاندې کول، ددې مادې مطابق نشي کولای ددې خدمتونو د وړاندې کولو لپاره د دافغانستان بانک په واسطه د بشپړو شوو موافقه لیکونو پر اعتبار اغېزه ولري.

رسمي جریده

۲۲۵

د څېړنې خپلواکه کمیټه :

یو سلو شپږویشتمه ماده :

ددې قانون د انفاذ له نېټې څخه وروسته د یوې میاشتې مودې په ترڅ کې له کورنیو، بهرنیو او نړیوالو متخصصینو څخه جوړ د څېړونکو، مرکزي بانکوالی د متخصصینو او عندالزوم د نورو متخصصینو په ګډون یو خپلواک کمیټې جوړېږي ترڅو د دافغانستان بانک ټولې شتمنۍ او بډیې د مشروطو شتمنیو او بډیې، په دولتي تصدیو کې د دافغانستان بانک د ونډو او په بهرنیو حسابونو کې د دافغانستان بانک د نقدو وجوهو او موجودو سرورزو په شمول، د هغه شتمنۍ وټاکي او وپې ارزوي او یو بیلابیل شپټ چې د حساب څېړنې له نړیوالو معیارونو سره په مطابقت کې د بهرنیو خپلواکو څېړونکو په واسطه څېړل شوې وي، تصویب کړي.

کمیټه مستقل بررسۍ

ماده یکصدویست و ششم:

در خلال مدت یکماه بعد از تاریخ انفاذ این قانون یک کمیته مستقل مرکب از متخصصین داخلی و بین المللی بشمول بررسها، متخصصین بانکداری مرکزی و عندالزوم سایر متخصصین تشکیل می گردد تا تمام دارایی ها و بډیې های دافغانستان بانک بشمول دارائی ها و بډیې های مشروط، سهام دافغانستان بانک در تصدیهای دولتی و دارائی های دافغانستان بانک بشمول وجوه نقدی و طلای موجود در حسابات خارجی آن را تعیین و ارزیابی نماید و یک بیلابیل شپټ را که در مطابقت با معیار های بین المللی حساب رسی توسط بررسهای مستقل بیرونی بررسي گردیده باشد، تصویب نماید.

د څخه د جوړېدو له نېټې څخه د پنځو میاشتو په ترڅ کې کمیټې د دغو معلوماتو پر بنسټ په لاندې مواردو کې خپل وړاندېزونه وړاندې کوي :

د هغه د جوړېدو له نېټې څخه د پنځو میاشتو په ترڅ کې کمیټې د دغو معلوماتو پر بنسټ په لاندې مواردو کې خپل وړاندېزونه وړاندې کوي :

۱- میزان سرمایه مجاز د افغانستان بانک .

۱- د افغانستان بانک د مجازې پانګې میزان .

۲- میکانیزم تخصیص و جوه به حسابهای ذخیره یی د افغانستان بانک .

۲- د افغانستان بانک زېرمه ایزو حسابونو ته د وجوهو د تخصیص میکانیزم .

۳- پروسه به فروش رسانیدن یا رها کردن سهام د افغانستان بانک در تصدی های دولتی و ردیابی سایر دارایی های غیر مرتبط .

۳- په دولتي تصدیو کې د افغانستان بانک د ونډو د پلورلو یا خوشې کولو او د نورو غیر مرتبطو شتمنیو د پل و هلو (ردیابی) پروسه .

۴- مقروضیتهای حکومت گذشته از د افغانستان بانک .

۴- له د افغانستان بانک څخه د تېرو حکومتونو پورونې .

حسابهای اسعاری برای تصدیها

تصدیو ته اسعاری حسابونه

ماده یکصدو بیست وهفتم :

یو سلو اووه ویشتمه ماده :

د افغانستان بانک مکلف است در خلال مدت شش ماه بعد از انفاذ این قانون بصورت یکجانبه

د افغانستان بانک مکلف دی، ددې قانون له انفاذ وروسته د شپږو میاشتو مودې په ترڅ کې، په یو

رسمي جریده

۲۲۷

تمام حسابات را که به نمایندگی از تصدی های داخلی در موسسات مالی خارجی افتتاح نموده و نگهداری می شوند، مسدود و منحل ساخته و تمام موافقتنامه های قابل تطبیق بر این حسابها فسخ و مجموع خالص دارائی های باقیمانده این حسابها را به دولت باز گردانند، محاسبه مبلغ مجموع خالص این دارائی ها عبارت از جمع کل دارائی های تمام این حسابها بعد از وضع نمودن مبلغ مجموع بدهی های این تصدی ها در رابطه با این حسابها از دافغانستان بانک به افغانی میباشد. جهت محاسبه مبلغ مجموعی خالص دارائی های یک حساب فقط نرخ مبادله داده شده همان روز مدار اعتبار میباشد.

ارخیز دول پول هغه حسابونه چې د کورنیو تصدیو په استازیتوب یې په بهرنیو مالی مؤسسو کې افتتاح کړيدي او ساتل کېږي، بند او منحل کړي او پر دغو حسابونو باندې د تطبیق وړ پول موافقه لیکونه فسخ او ددغو حسابونو د پاتو شتمنیو خالص پول (مجموعی) مبلغ دولت ته را و گرځوي، ددغو شتمنیو د خالص مجموع مبلغ محاسبه، له دغو حسابونو سره په رابطه کې له د افغانستان بانک څخه د دغو تصدیو د بدهیو د مجموعی مبلغ له وضع کولو وروسته، په افغانیو باندې د دغو پولو حسابونو د پولې شتمنی له جمعې څخه عبارت ده. د یوه حساب د شتمنیو د خالص مجموعی مبلغ د محاسبې لپاره فقط د یوه حساب د هماغې ورځې د مبادلې ورکړل شوی نرخ، د اعتبار وړ دی.

در صورتیکه مبلغ مجموعی خالص دارائی ها منفی باشد، دولت این مبلغ را در خلال شش ماه پس از دریافت اطلاعات دافغانستان بانک پرداخت مینماید.

تجدید جواز

ماده یکصد و بیست و هشتم:

اشخاص مکلف اند بعد از انفاذ این قانون در ظرف شش ماه جهت تجدید جواز به دافغانستان بانک درخواست دهند.

در صورت رد درخواست جواز قبلی لغو می گردد.

معرفی یک عضو شورای عالی

توسط وزیر مالیه

ماده یکصد و بیست و نهم:

در جریان سه سال اول بعد از انفاذ این قانون تقرر یکی از اعضای شورای عالی دافغانستان بانک (به استثنای رئیس کل و معاون اول).

به هغه صورت کې چې د شتمنیو خالص مجموعي مبلغ منفي وي، دولت دغه مبلغ د دافغانستان بانک د خبرتیا له ترلاسه کولو وروسته، د شپږو میاشتو په ترڅ کې ورکوي.

د جواز نوي کول

یوسلو اته ویشتمه ماده:

اشخاص مکلف دي ددغه قانون له انفاذ وروسته د شپږو میاشتو په موده کې د جواز د نوي کولو لپاره د دافغانستان بانک ته غوښتلیک ورکړي.

د غوښتلیک د ردېدو په صورت کې، پخوانی جواز لغوه گڼل کېږي.

د ماليې دوزیر په واسطه د عالی

شوري د یوه غړي معرفي کول.

یو سلو نهه ویشتمه ماده:

ددې قانون له انفاذ وروسته، د دریو لومړیو کلونو په بهیر کې، د دافغانستان بانک د عالی شوري له غړو څخه د یوه تن مقررېدل (د ټولو د رئیس او

رسمي جریده

۲۲۹

به اساس پیشنهاد وزیر مالیه،
صورت می گیرد.

تعلیق اصل تابعیت

ماده یکصد و سی ام:

در خلال دو سال اول بعد
از انفاذ این قانون، ضرورت
داشتن تابعیت افغانستان بمنظور
عضویت در شورای عالی
وهیت عامل بحالت تعلیق قرار می
گیرد.

تأخیر نفاذ مواد متعلق به

فعالیت‌های سیاسی

ماده یکصد و سی و یکم:

احکام فقره (۵) ماده چهارم
و جز (۸) فقره (۱) ماده
دوازدهم در رابطه به
فعالیت‌های سیاسی در اولین
روز اداره یک‌که جان‌نشین
دولت انتقالی اسلامی
افغانستان می‌گردد، نافذ
می‌گردد.

لومړي مرستیال پرته (د مالیې د
وزیر په وړاندیز صورت مومي.

د تابعیت د اصل تعلیق

یو سلو دېرشمه ماده :

ددې قانون له انفاذ وروسته ،
د دوو کلونو په ترڅ کې،
په عالی شوري او عامل هیئت کې د
غړیتوب په منظور، د افغانستان د
تابعیت د درلودلو اړتیا د تعلیق په
حالت کې راځي.

په سیاسي فعالیتونو پورې د

اړوندو موادو د نفاذ ځنډېدل.

یو سلو یو دېرشمه ماده :

د سیاسي فعالیتونو په اړه د څلورمې
مادې د (۵) فقرې او د درولسمې
مادې د (۱) فقرې د (۸) جزء
حکمو نه، د هغې ادارې له
لومړۍ ورځې څخه چې
د افغانستان د انتقالی اسلامي
دولت پرځای کېږي،
نافذېږي.

د احتياطي مقرراتو تدریجي تطبيق

يو سلو دوه دېرشمه ماده :

(۱) د افغانستان بانک مکلف دی هغه احتياطي تدبیرونه چې ددې قانون او د بانکوالۍ د قانون په موجب اړین گڼل کېږي، مقررات وضع او هغه ددې قانون له نافذېدو وروسته د دريو کلونو په موده کې تدریجاً تطبيق کړي.

(۲) په هغه صورت کې چې د افغانستان بانک د خپلو څارنيزو دندو په سرته رسولو قادر نه وي، کولای شي د بهرنيو اسعارو صرافان، د ورکړې د سيستم مجريان، د پولې او بهالرونکو سندونو د خدمتونو برابر وونکي او نور هغه اشخاص چې ددې قانون او د افغانستان بانک د بانکوالۍ د قانون په موجب پر هغو باندې د څارنې واک (صلاحيت) لري، ددې مادې د (۱) فقرې له حکم څخه معاف کړي.

تطبيق تدریجي مقررات احتياطي

ماده یکصدوسی و دوم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است تدابير احتياطي که به موجب این قانون و قانون بانکداری ضروری پنداشته میشود، مقررات وضع و آنرا طی مدت سه سال بعد از انفاذ این قانون تدریجاً تطبيق نماید.

(۲) در صورتیکه د افغانستان بانک قادر به انجام وظایف نظارتی خود نباشد، میتواند صرافان اسعار، مجریان سیستم پرداخت، تهیه کننده گان خدمات پولی و اسناد بهادار و سایر اشخاصیکه به موجب این قانون و قانون بانکداری د افغانستان بانک صلاحیت نظارت بر آنها را دارد، از حکم فقره (۱) این ماده معاف نماید.

رسمي جريده

۲۳۱

حکم در مورد تقرر اعضاى

شوراى عالى

ماده يكصدوسى و سوم:

در صورت عدم موجوديت
شوراى ملي، اعضاى شوراى عالى
د افغانستان بانک توسط رئيس
جمهور افغانستان مقرر مى شوند.

انفاذ

ماده يكصدوسى و چهارم:

اين قانون از تاريخ توشيح
نافذ در جريده رسمى نشر گردد و
با انفاذ آن قانون پول و بانکدارى
منشتره جريده رسمى شماره
(۷۷۰) مؤرخ ۱۳۷۷/۸/۱۶ و
ساير اسناد تقنينى مربوط
واحكام مفاير ملفى پنداشته
ميشود.

د عالى شورى د غړو د تقرر په

هکله حکم

يوسلو دري دېرشمه ماده :

د ملي شورى دنه موجوديت په
صورت کې ، د افغانستان بانک د
عالى شورى غړي ، د افغانستان د
جمهور رئيس لخوا مقررېږي .

انفاذ

يو سلو څلور دېرشمه ماده :

دغه قانون د توشيح له نېټې څخه
نافذ دى او په رسمي جريده کې دې
خپور شي او په خپرېدو سره يې، د
۱۳۷۷/۸/۱۶ نېټې په (۷۷۰) گڼه
رسمي جريده کې خپور شوى
دپسو او بانکوالى قانون او نور
اړوند تقينى سندونه او مفاير
حکموه لخوا گڼل کېږي.

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۵۰۰) افغانی
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
خارج از کشور (۱۵۰) دالر امریکائی

قیمت این شماره: (۱۵۰) افغانی

نمبر تیلفون دیجیتل: (۲۱۰۳۳۷۵)

تیراژ چاپ: (۲۰۰۰) جلد

**TRANSITIONAL ISLAMIC
STATE OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

FIRST VOLUME

The Da Afghanistan Bank Law

ISSUE NO :819

Date : 19th February 2004